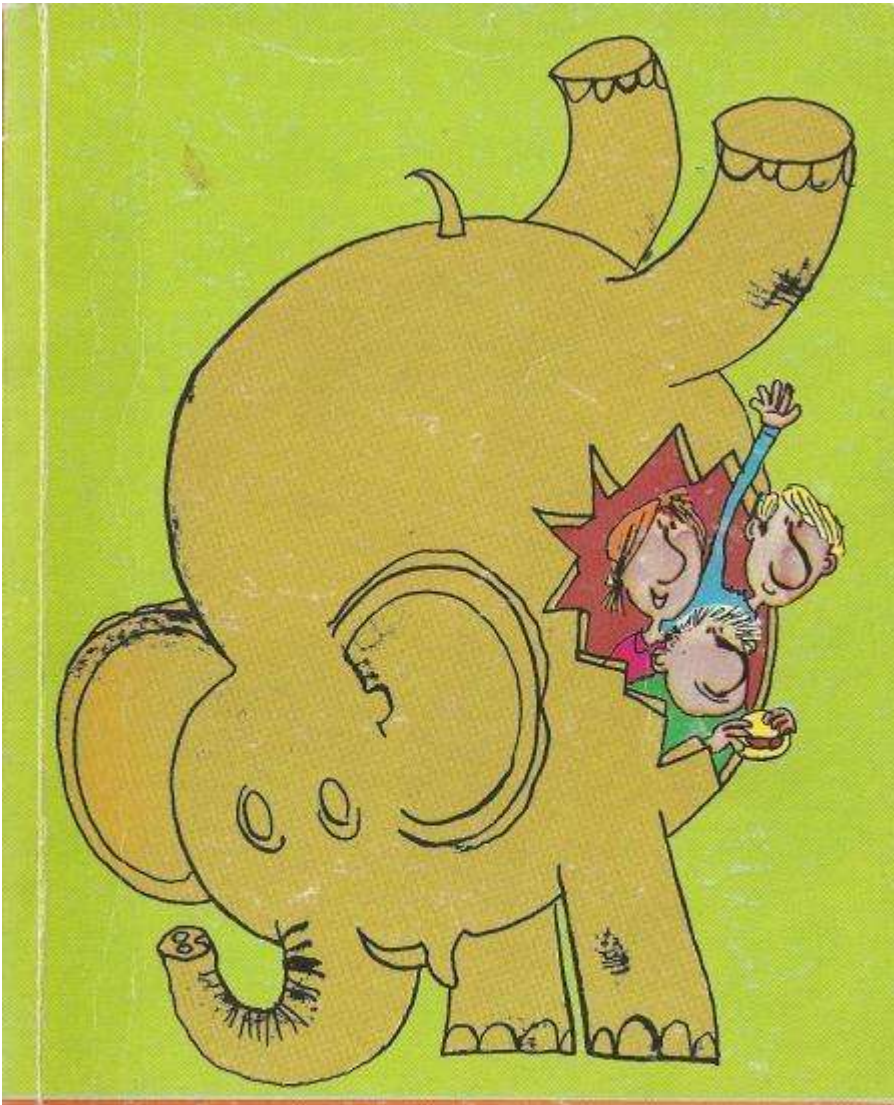

LENE MAYER-SKUMANZ

NE HAGYD MAGAD, FLORIAN!

LENE MAYER-SKUMANZ

NE HAGYD MAGAD, FLORIAN!

REGÉNY

MÓRA FERENC KÖNYVKIADÓ

A fordítás az alábbi kiadás alapján készült:

Lene Mayer-Skumanz: Gibt Florian auf?
Jugend und Volk Wien ©1980 by Jugend und Volk
Verlagsgesellschaft m.b.H.,

Wien-München Alle Rechte vorbehalten

Fordította:
VERESSNÉ DEÁK ÉVA

LEHOCZKI ISTVÁN rajzaival

©Veressné Deák Éva, 1987

Tartalom

I. 5
II 13
III. 20
IV. 37
V. 50
VI. 62
VII. 77
VIII. 89
IX. 102
X. 112
XI. 124
XII. 139
XIII. 152
XIV. 168
XV. 180
FLORIAN KERÁMIAFÜZETEBŐL 198

I.

Florian söröskorsót rajzolt a fizikafüzetébe, majd finom, lendületes vonallal jelezte, hogy a pohárban folyadék van, aztán Toni színes ceruzájával kékre festette. Végül mélyen a füzet fölé hajolt, és ráköpte a rágógumit a tankönyv „kísérleti utasítás”-ára. Könyökével oldalba bökte a szomszédját.

— Toni, mit rendelsz?

— Egy tacskót — közölte Toni Staringer,

— Gondterheltet vagy vidámat?

— Az én saját Seppl kutyámat, vidám képpel.

Florian ujjai közt gyúrogatta a rágógumit. Végre eléggé meglágyult a massza, lehetett formálni.

Hosszúra nyújtott henger a kutya hasa, négy kis tuskóláb meredt ki belőle. Floriannak bizsergett az ujja begye.

Olyankor, amikor dolgozott valamin, mintha az egész lelke az ujjaiba költözött volna. A lábát görbére kell csinálni, olyan valódi tacskólábgörbére.

Max Kern, a fizikatanár, röpke pillantást vetett Florianra. Meglepődve állapította meg, hogy szokatlan jelenséget észlel: Florian Mayer arca lelkesedést és óriási szellemi erőfeszítést tükröz. Nyoma sincs a szokott unalomnak, a rágógumit őrlő tunyaságnak!

— „Hiába, érteni kell hozzá, hogy magával ragadja az ember ezeket a kölyköket. Ezt magyaráztam tegnap Kratochwill kolleginának is. És azt is mondtam, hogy

Mayer a IV/A-ban[1] nem buta, ha csak egy kicsit is akarna. akkor tudna is."

A tacskóláb jól sikerült. Florian hozzáfogott a fej megformálásához. Minden tacskónak olyan okos a képe. És olyan vidám. De a legkifejezőbb a fülük, ezt már nemegyszer megfigyelte Toni tacskóján.

Florian tenyere átcsúszott Toni elé.

— Utánpótlást!

Toni odasandított a tanárra; az éppen egy kiégett villanykörte cseréjével volt elfoglalva. Toni beleköpte a rágógumiját Florian tenyerébe. Florian gyúrt, gyúrt. A vidám tacskónak lebeg a füle. Ellapította a rágógumit, mutatóujja körmével kivágott belőle két hosszúkás cimpát, és a tacskó fejére illesztette.

Ha a fülét elszúrom, az egész tacskó nem ér semmit, gondolta. De nem szúrta el.

Florian hátradőlt. A többi mar megy magától. Hüvelyk- és mutatóujja közt kisodorta a cérnavékony farkat, és vidám csavarintással odatapasztotta a megfelelő pontra. A kerek képű Toni szája a füléig szaladt. Megpróbálta dörgő basszusát iskolaképes suttogásra fogni.

— Príma — mondta —, nem is lehetne prímább. — Dörmögése betöltötte a csendes fizikatermet.

Max Kern felkapta a fejét, és rámeredt a harmadik padsorra.

— Jó reggelt, Staringer úr! Most ébredtél fel? Éppen harmadszor változtattuk meg az áram irányát, és mind a háromszor príma volt. Rézlerakódás a katódon, oxigénbuborékok az anódon. Mindenesetre megnyugtat, hogy legalább harmadszorra felfogtad, mi történik. A

---

[1] Ausztriában a négy általános iskolai osztályt nyolc középiskolai követi, tehát ezek a negyedikesek a mi nyolcadikosainknak felelnek meg

biztonság kedvéért most elmagyarázod nekünk még egyszer a kísérletet.

— Én — hebegett Toni —, én, én mar előszörre is megértettem — lapozgatott a füzetében. — Csak az lepett meg, hogy harmadszorra is ilyen tökéletesen sikerült.

Kern egy pillanatig szótlanul állt, nagyot sóhajtott. Itt élek ebben a bolondokházában, és a lelkemet kiteszem a kedvükért, mindent elmondok az erő törvényszerűségéről és kiszámíthatóságáról, és tessék!

— Édes gyermekem, hiszen éppen az a szép a fizikában, hogy ha a kísérleteket ugyanolyan feltételek közt végezzük, x-edszer is ugyanarra az eredményre jutunk. Staringer úr pedig ezt harmadszorra végre prímának találja. Figyelmeztetlek, hogy még századszor is príma lesz.

— Szerintem ezért unalmas — bökte ki Toni.

A lányok vihogtak.

Kern felfortyant:

— Unalmas?

— Úgy gondolta, hogy túlságosan egyhangú — szólt közbe Florian. — Nincsenek meglepetések. Más tárgyaknál ez nem így van. Például a latinban *veniam* százszor azt jelenti: majd jövök, de százegyedszer jelentheti azt is, hogy szeretnék jönni. És alighogy ezt megtanultuk, legközelebb azt jelenti: irgalom, kegyelem! Az ember csak ül és csodálkozik.

— Én is csodálkozom — mondta Kern csalódottan én is, Mayer…

— De nem a kísérleti eredményeken — vitatkozott Florian. — Hiszen éppen az a baj, hogy azoknál nem érik az embert meglepetések.

Kern dühös lett.

— Én az olyan diákokon álmélkodom, akik képesek barátaik osztályzatát veszélyeztetni. Végre elkapom Staringert, végre van rá reményem, hogy elmagyarázza

nekünk ezt a kísérletet, és akkor te, Mayer, beavatkozol. Mar év eleje óta figyelem, hogy nem valami jó hatással vagy Staringer barátodra. És ez a helyzet hétről hétre csak rosszabbodik. Na gyerünk, Staringer, hallgatlak.

Toni homlokán három mély, függőleges barázda jelent meg. Alsó ajkát lebiggyesztette, kövér arca remegett. Toni kínos látványt nyújtott, ha erősen gondolkodott.

Kern könyörgőre fogta:

— Édes gyermekem, itt egy üvegben réz-szulfátoldat van, ugyebár, és elektródának két szénrúd… na, tovább. Toni a „kísérleti utasításra" sandított.

— És egy villanykörte — hebegte.

— ügy van, Staringer. Egy villanykörte. Mire való az a villany körte ?

— Ez jelzi az elektromos áramlást — súgta egy lány Toni mögött. Megismerte Sabine hangját. Sabine Mitterhöfer új lány volt. Fizikából alighanem rá lehet számítani.

— A lámpa az áramlást jelzi, vagyis izé, az elektromos — dörmögte.

Kern magára öltötte „látjátokmicsodatürelmemvannekem" arckifejezését.

— Nagyon helyes, Staringer, mivel a réz-szulfátoldat, ugyebár vezeti az áramot. És miért van ezen a póluson réz… hiszen már segítek neked, miért van ezen a negatív póluson rézlerakódás?

— Ionok mormolta Sabine.

— Io… io…

— Nyertél, ionok, nyomára bukkantunk az ionoknak! — kiáltott fel a tanár, és a türelmes arckifejezésből átváltott a „nyájasbarátságosbíztató"-ra. — És mik azok az ionok?

Toni hallgatott, a vállát vonogatta.

— Talán Mayer barátod tudja, mik azok az ionok?

Hat lánykéz lendült a magasba.

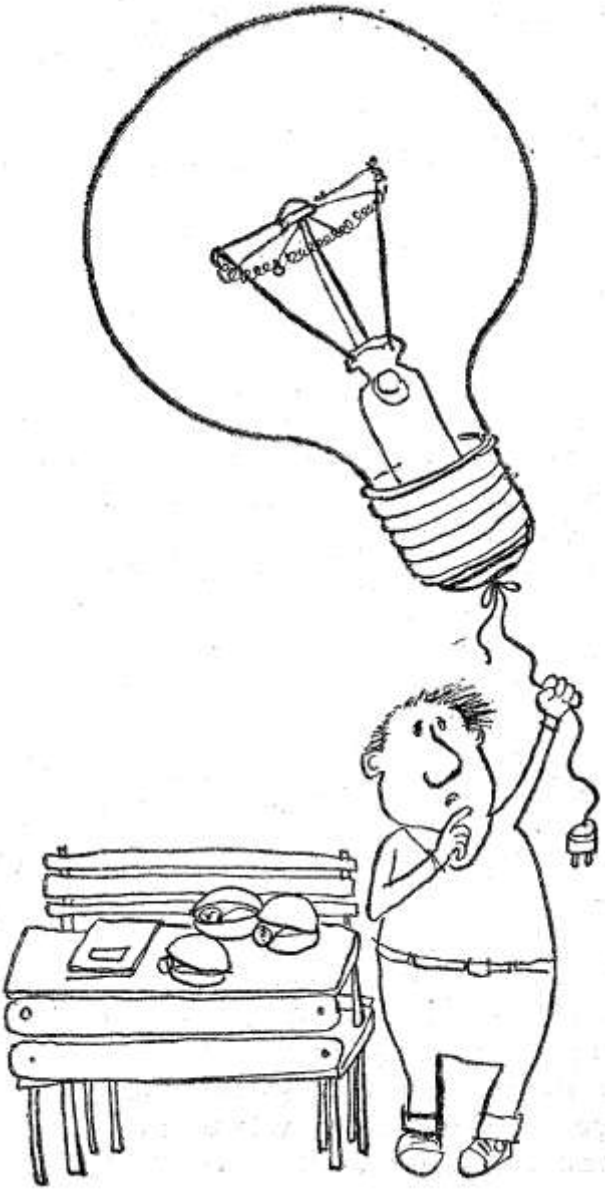

Florian megvetően mérte végig őket. Nem tartotta volna tisztességes dolognak, hogy válaszoljon olyan kérdésre, amelyikre a barátja nem tudott.

— Az ionok — mondta —, azok valami görög oszlopok, tetejükön golyókkal meg csigákkal.

Az osztály zsibongani kezdett.

— Azokat a csigákat volútáknak hívják.

— És nem golyók, hanem gyöngyök, csupa gyöngy.

— Meséld el Kratochwil tanárnőnek ezt a dolgot a csiga-ionokkal!

— Weidwiedl[2] tanár úrnak meg elmondhatod, hogy az ionok állandó letelepedési helyet kerestek, és ezért pólusról pólusra vándoroltak és teljesen telítve voltak.

— Csend legyen! — kiabált Kern. — Mayer, mit marháskodsz? Egyetlen óra sem múlhat el úgy, hogy meg ne zavard a tanítást, és fel ne piszkáld az osztályt? Én ezzel torkig vagyok. Szétültetlek benneteket, Staringert meg téged. Mozdulj, Staringer, szedd a holmidat, és cserélj helyet kivel is? Sabine Mitterhöferrel. Mitterhöfer, ülj át Mayer mellé. És ez az ültetés nemcsak a fizikateremre vonatkozik, hanem az osztályteremre is.

Sabine Mitterhöfer leült Florian mellé. Toni bizonytalankodva ácsorgott mellette.

— Gyerünk, dagi, mid hiányzik meg?

— A tacskóm — morgott Toni.

— Micsodád? — fortyant fel Kern.

Sabine felfedezte a parányi kutyát az asztalán. Rádobta a zsebkendőjét. Kern közeledett. Sabine hátratette a zseb—, kendőt Toni asztalára.

Már nem hiányzik semmi dörmögte Toni. — Csak persze Florian.

Kern ott tornyosodott Florian mellett.

---

[2] * Ejtsd: Vejdvidl

— Te meg ne játszd nekem az osztály bohócát, Mayer. Gyerünk, hadd halljak valami okosat is tőled! Hogyan mozognak azok a te ijonjaid?

Az egész osztály nevetett, Marialuise vihogása élesen túlszárnyalt mindent. Toni mély bruhahája utolsóként halkult el. A kövéreknek még a nevetéshez is több idő kell.

Nem szabad bosszankodnom, csillapítgatta magát Kern. Néha megbotlik az ember nyelve. Nem bosszankodni kell, hanem velük nevetni!

De sehogy sem sikerült ez a velük nevetés. Valahol az agya mélyén egy másik Max Kern tehetetlenül figyelte, hogyan enged szabad folyást haragjának az első Max Kern.

— No hát, mik az ionok? Nem tudsz semmit! Behívjam a húgodat a másodikból, hogy felolvassa neked a fizikakönyvből, mik azok az ionok? Egyáltalán, a rajzot megcsináltad a füzetben?

Felkapta Florian füzetét, eközben félrecsúszott a fizikakönyv, és feltárult Florian rágógumiraktára. Kernnek egy pillanatra még a lélegzete is elakadt.

— Édes fiam, hogy tudsz egymagad ennyi rágógumit megrágni? Nagyon egészségtelen! Eredj, és dobd az egészet a papírkosárba.

— Nem lehet — tiltakozott Florian —, sürgősen szükségem van rágógumira.

— Kidobod a szemétbe! És kirámolod a fiókodat. Micsoda disznóól ez, itt egyéb sincs, mint rágógumi. Tüntesd el!

— De hiszen ezek csak az üres papírok! — kiáltotta Florian.

— Ne mondd! És ez mi?

Kern kihalászott a fiókból néhány apró figurát, és felállította Florian asztalán. Volt ott fóka, teknős, három nyúl, egy malac meg egy róka.

— Mi ez, egy egész állatkert! — mérgelődött tovább. — Szóval ezzel foglalkozol, mialatt én magyarázok. Erre figyeltél olyan szokatlan buzgalommal.

Egy halomba söpörte az állatkákat, és a munkaköpenye zsebébe süllyesztette.

— Ne, ne — nyögött Florian. — Legalább a rókát tessék meghagyni! Azzal annyit vesződtem.

— Az elektrolízissel vesződnél annyit, nem ezekkel a… Mi az, hogy vesződtél? Mit jelentsen ez?

— Ugyanis ő maga csinálta az állatokat, tetszik tudni — szólt közbe Toni —, puhára rágott rágógumiból.

— Hát ez már mindennek a teteje! — Kern érezte, hogy mindjárt ordítani fog. Előrement a kísérletező asztalhoz, hogy összeszedje magát. Mire megszólalt, a hangja nyugodtan csengett. — Mayer, kéretem a mamádat, jöjjön be a fogadóórámra. Bizonyos dolgokat, ugyebár, mégsem engedhetünk meg itt. Sabine Mitterhöfer, magyarázd el a kísérletet.

Sabine hangja nyugtató volt. A legnehezebb szavak is lágyan és könnyedén csusszantak ki a száján, olyasmi, mint: kation, anion, reagálás, és akkor természetesen felszabadul az oxigén — Florian megnyugodott. Alighanem Max Kern is lecsillapodott.

Florian: nézte a tanárt, és gondolkodott. Anyut behívni a fogadóórára? Micsoda cirkusz lesz ebből otthon! Majd jönnek a fenyegetések, és mindent megtiltanak, megvonják a zsebpénzét, nem nézheti a tévét, megint azt mondogatják, hogy utcaseprő lesz belőle… meg hogy vegyen példát a húgairól.

Hátha nem gondolta ezt Kern olyan komolyan. Ha a legközelebbi matek- vagy fizikaórán brillírozok, talán elpárolog a mérge. Biztosan boldog, ha nem megy hozzá túl sok mama a fogadóórára.

Florian úgy döntött, hogy nem adja át otthon Kern meghívását.

Megint a füzete fölé görnyedt, és szájába dugta az utolsó rágógumit, azt, amelyet végső esetre a farzsebében rejtegetett. Rágni kezdte. Mikor elég lágy lett, ráköpte a füzetre, és szórakozottan kérdezte:

— Mit rendelsz?

De hiszen már nem Toni ül mellette!

Sabine azonnal válaszolt:

— Egy ormányán álló elefántot.

Florian elképedt.

— Micsodát?

— Egy olyan elefántot, amelyik az ormányán áll — súgta Sabine, tekintetét fel sem emelve a kísérleti utasításról. — És még a farka hegye is égnek mered. A füle kétfelé azzal egyensúlyoz. Valami ilyet, ilyen lehetetlent.

Florian töprengett.

Fogott egy ceruzát.

Rajzolt a fizikakönyvébe egy ormányán álló elefántot.

— Agyagból meg tudnám csinálni — jelentette ki.

II.

Jön a Weidwiedl!

Latin- és németóra előtt a IV/A nem állított őrt aki figyelmeztesse a leckeírókat a tanár jöttére. Az öreg Weidwiedl annyira fújtatott és lihegett a lépcsőmászástól, hogy az egész házban hallani lehetett. Mintha egy kiszuperált gőzmozdony jönne. Öt percbe is beletelt, amíg megmászta a két emeletet a tanáritól a IV/A-ig.

Fújtatva lépett be az osztályba, letörölte az izzadságot, kivörösödött arcáról, tarkójáról, és derűs beletörődéssel jelentette ki:

— Itt engem egyszer biztosan megüt a guta.

— De csak ha mi már leérettségiztünk — zengték a gyerekek kórusban.

Ez volt szokásos üdvözlési szertartásuk. Az utóbbi tíz évben osztályról osztályra öröklődött a szöveg.

Weidwiedl átnézte a házi feladatokat. Hihetetlen érzéke volt ahhoz, hogy kiszúrja, melyik leckét csapták össze a szünetben. Nem vesztegette az időt szidásra, hanem azon nyomban gyakorolni kezdte a megszeppent tanulóval azt, amiből nem készült. A hangja dörgött, a hasa rengett amíg beleverte a fejébe, „amit mindenkinek tudnia kell".

— Na, most legalább megtanultad — szuszogott a végén. A rossz válaszokon nem izgatta fel magát, vaskos, tömpe kezének egy hanyag mozdulatával szinte félresöpörte őket. A helyes választ hangosan megismételte, közben fel-alá döcögött a padsorok közt. Hébe-hóba lenyelt valami pirulát.

Hány szülő, hány diák és kolléga látta már el jó tanácsokkal a hízás és a magas vérnyomás ellen! Mindenkit megkért, írja le pontosan az előírásokat, és ezeket mind gondosan őrizte egy mappában, de egyiket sem tartotta be. Marialuise egy középkori füveskönyv útmutatásai szerint szívteát főzött neki. A tanár azt állította, hogy mindennap kortyol belőle, különösen, ha a IV/A füzeteit kell javítania. Úgy látszik, mégsem volt olyan nagyon hálás Marialuisének a gyógykezelésért, mert időnként a szemére vetette, hogy nem erőlteti meg magát a latin szótanulással.

— Nem elég, ha valaki szép — mondogatta neki.

Nem múlt el óra, hogy ne hangoztatta volna, ő csak egy nevetséges minimumot követel — hanem azt aztán megköveteli.

— Staringer — horkant föl. — Csak egy csöpp figyelmet kérek. Elkeserítesz a közönyösségeddel. Legalább a kövérek tartsanak össze. És egyáltalán miért ülsz te most ott hátul? Micsoda? Rossz hatás? Mayer rossz hatással van rád? Ugyan már, ne ugrass engem! Azért ültél hátra, hogy nyugodtan szórakozhass. Mutasd, mivel játszol? Egy tacskóval? Hiszen ez olyan, mint a te Josephusod[3] kicsiben.

— Sepplnek hívják — dörmögte Toni.

— Add kölcsön — kérte Weidwiedl. Megfogta a rágógumi kutyát, és megsétáltatta a tanári asztalon. — Ha megint azt tanácsolja valaki, szerezzek be kutyát elhízás ellen, majd megnyugtatom, hogy már van kutyám. Staringer, fordítsd le: Van egy szép kutyám, naponta sétálni megyek vele. A büszke tulajdonos datívuszával fordítsd!

— Nekem… nekem van kutya… nekem birtokomban kutya, egy szép — nyögte Toni.

— Hogy van a tacskó latinul? — kérdezte Florian.

— Tacskó? — kiáltott fel Weidwiedl, és megtörölte izzadó tarkóját. — Mayer, hallatlan, hogy olyasmit kérdezel, amit nem tudok! Most mit tegyünk?

— Írjuk körül a tacskót — javasolta szelíden Sabine Mitterhöfer.

— Írd körül! — harsogott Weidwiedl.

— Nekem van egy hengeres, görbe lábú házikutya — kezdte Sabine.

Az osztály sziporkázni kezdett.

— Kíváncsisága rendkívüli, és lóg a füle. Alkalmas a vadászatra.

— Most bezzeg felébrednek az álomszuszékok — horkant fel Weidwiedl. Ezen az órán tizenhét mondatot fordítottak latinra, ami igazán rekordteljesítmény, és Weidwiedl megfelelően méltányolta is. Mind a tizenhét

---

[3] Ejtsd: Jozefusz, a József latin alakja. Osztrák kicsinyített formája: Seppl

mondat a tacskó latin nyelvű körülírásához kapcsolódott, a fordításokat nagy nevetés és számos megjegyzés fűszerezte. Max Kern is felfigyelt rá, mekkora zaj van a IV/A-ban.

Szegény öreg Weidwiedl, képtelen fegyelmet tartani — gondolta magában.

A mai első, lehangoló fizikaóra után Kernnek a II/A-ban volt órája. Ez a második óra sokkal kellemesebb volt. Ide járt Florian Mayer húga is, Barbara, egy csöndes és jól nevelt kislány, kicsit talán túlságosan is csöndes, de egyszer ismétlésnél még a tölgy és a fenyőfa keménységét is könyv nélkül tudta. Szorgalmas kislány ez a Barbara Mayer. Kern elhatározta, hogy helyrebillenti a lelki nyugalmát. Előre örült, hogy a szünetben majd kellemesen elkávézgathat Kratochwil kolleginával.

Kijavította magát: nem annak örül, hogy a kolleginával kávézhat, hanem annak, hogy kellemesen iszogathatja a Kratochwil kollegina által főzött kávét. Brigitte rajztanárnő, kissé fiatalka, kissé hanyag, de a kávéfőzéshez igazán ért. A második alkalommal már emlékezett rá, hogy ő hogyan szereti a kávét: nem túl erősen, forró tejjel, két kockacukorral. Volt nap, amikor Brigitte ötféleképpen főzte a kávét, hogy mindenki kívánságának eleget tegyen. A hittantanár azt szokta mondani: „Brigitte sok kávét főzött, ezért sok megbocsáttatik neki.” És igaza volt. Mindig adódott valami, amit a kollégáknak meg kellett bocsátaniok, hol a hajviseletét, hol a múltját — ide-oda vándorló tájképfestőként kezdte a pályafutását Dél-Franciaországban — hol a szörnyen összekent munkaköpenyét. „A Szép Festékfoltos” — így nevezte az öreg Weidwiedl, de hát ő már nyugdíjazás előtt áll, nemigen érdekli, mit tehet az iskolában és mit nem.

Kern belépett a tanári könyvtárba és azonnal látta, hogy a mai hangulatos kávézásnak lőttek. Bent vita folyt.

— Kedves kollegina — mondta Schneiderné tanügyi főtanácsos asszony. — Aki a munkahelyét oly kevéssé tartja rendben, mint maga, az persze a diákjaitól sem várhatja, hogy rendesek legyenek. Nézze meg kérem: fonalmaradékok a színes papír közt, csöpögő ragasztó, papírszeletkék.

— Csak hirtelenjében kipróbáltam valamit — védekezett Brigitte.

— És hogy néznek ki a gyerekek, amikor kijönnek a rajzteremből! Legyen szíves, ügyeljen erre a jövőben — folytatta Schneiderné tanügyi főtanácsos asszony. — A kezük ragad a csiriztől, az arcuk csupa festék! Rendszerint elmegy a franciaórám első fele azzal, hogy a gyerekek, érthető módon, tisztálkodni akarnak. És azok a gyilkos szerszámok, amelyekkel maga egyenesen felfegyverzi őket: véső, ár meg hasonlók!

— A linómetszéshez kellett — mondta Brigitte. — A legközelebbi munkánk az lesz, hogy léggömböket ragasztunk körbe spárgával. Teljesen veszélytelen, kipukkaszthatják egymás fején.

— Az én időmben — mondta a tanügyi főtanácsos asszony — az én időmben kancsókat meg hagymákat rajzoltunk az árnyékukkal együtt, vagy legföljebb egy kitömött madarat a biológiai szertárból.

Brigitte felemelte a hangját.

— Az én diákjaim annyit bütykölhetnek csirizzel, festékkel, gipsszel és hánccsal, meg mit tudom én még mivel, amennyit akarnak. Az használ nekik. Ha van ötletük, próbálják csak ki. Azzal sem törődöm, ha nem sikerül minden. Nekem sem mindig sikerül. Csak a kedvüket, a bátorságukat el ne veszítsék a próbálgatáshoz… Max, hát itt vagy? Miért vágsz ilyen gondterhelt arcot?

Kern lehuppant egy székre.

— A Mayernek a IV/A-ban vannak ötletei és bátorsága is a próbálgatáshoz. Természetesen a legalkalmatlanabb időpontban. Tessék, ezt nézzétek meg!

Kiszedegette a rágógumi állatkákat a zsebéből, és nagyság szerint felsorakoztatta a kávéscsészéje mögött.

— Ez jellemző rá. Állatkertet készít fizikaórán. És olyan figyelmes arccal, hogy egy pillanatig szinte büszke voltam a tanítási módszeremre. — Ezt jól csináltam, dicsérte meg magát gondolatban, az öngúny nagyon jól hat.

Brigitte Kratochwil felemelte az asztalról a rókát.

— Milyen jó! Miből csinálta? Ez nem műanyag.

— Rágógumi — közölte Kern.

— Ő maga formázta?

— Ő bizony, előzetesen puhára rágott rágógumiból.

— Jaj de gusztustalan! — kiáltott Schneiderné tanügyi főtanácsos asszony. — És ezt még ide rakja elénk?

— Tehetséges ez a Mayer — mondta Brigitte. — Milyen jó a róka pofája. Agyaggal kellene dolgoznia.

— Tőlem annyit dolgozhat agyaggal, és azt, amit akar morgott Kern. — De a te óráidon, nem az enyémeken.

— Így is lesz! — örvendezett Brigitte. — Benne van a tan-tervemben a modellezés. Azonnal rendelek agyagot. Tudok egy műhelyről, ahol ki is lehet égetni. De jó mulatság lesz! Gyere majd be a rajzterembe, és nézd meg, mit művelünk. Hurkás kerámiát rakunk fel, meg mindenfélét.

— Meg kell állapítanom, hogy a modern művészeti nevelés nagyon gusztustalan — jegyezte meg a tanügyi főtanácsos asszony, és kivonult a könyvtárból.

Brigitte oda se figyelt.

— Majd tátva marad a szád, ha meglátod, milyen tehetséges nálam ez a Florian Mayer — mondta vidáman Kernnek.

— Hiszen nálam sem buta éppen — felelte Kern —, különben nem is jutott volna el a negyedikig. De egy cseppet sem érdeklődő, szórakozott, és amellett amolyan osztály bohóca. Pedig kár érte. Behívattam az anyját a fogadó-órámra.

— A rágógumi állatok miatt?! — kiáltott fel Brigitte. — Ugyan, eredj már! Szegény Mayerné! Amúgy is olyan ideges, most biztosan azt hiszi, hogy valami borzasztó dolog történt, bukásra áll a fia, és már csak utcaseprő lehet belőle.

— Ne túlozz — intette le Kern.

— Én? — lepődött meg Brigitte. — Az anyák esnek túlzásba. Tényleg behívattad?

— Be.

— Nem tudnád egyszerűen telefonon megbeszélni vele?

— Úgy gondolod, hogy én hívjam fel?

— Hát persze, Max. Különben egész héten eszi magát a fogadóóráig. Miért nézel így rám?

— Mert olyan mulatságos vagy, amikor ennyire tűzbe jössz. És közben azon gondolkodom, hogyan állna neked a rövid haj. Ha jobban felfésülnéd, vagy hátrakefélnéd

Brigitte rámeredt.

— Mellébeszélsz, csak hogy ne kelljen felhívnod a Mayer anyukát.

— Jól van, megyek már, megyek — csillapította Kern. Az ajtó nem volt kilincsre csukva, és Brigitte hallotta a beszélgetést.

— Doktor Kern, igen, doktor Kern. Mayerné?… Nem, nincs semmi baj, se Floriannal, se Barbarával. A következő történt, kérem. Ma azt mondtam a fiának, szeretném, ha ön bejönne a fogadóórámra… Nem, nem, telefonon is elintézhetjük. Ne fáradjon… Az a fiú túlságosan álmodozó az utóbbi időben, túl sokat foglalkozik más dolgokkal, kiegyensúlyozatlan, néha lehetetlen szót érteni vele, máskor

meg ő az osztály bohóca. Igen, igen, Staringer barátjával együtt. Ma szétültettem őket, mindkettejük érdekében. Csak arra akartam kérni, ön is figyelmeztesse. Kár volna ezért a gyerekért, hiszen nem buta. Ha a tanulmányi eredményei most hirtelen… Na, ma nem nagyon remekelt. És ha elhagyja magát, akkor aztán a hiányosságok… Nem, nem, semmi oka az elkeseredésre. Éppen azért telefonálok, hogy elejét vegyük a dolgoknak… A kislány? A kislány nagyon jó és szorgalmas, mindig készül az órákra… nem, nem kell eljönnie a fogadóórára. Ha történik valami, azonnal szólok… Kérem szépen. Magától értetődik. Viszontlátásra.

Brigitte elment az ajtótól, és töltött még egy csésze kávét.

— Ezt most alighanem kiérdemelted, Max.

— Micsoda szóáradat! — sóhajtott Kern. — Igazad volt, nagyon megijedt. Jól feltartott volna a fogadóórán.

Brigitte forró tejjel hígította a maradék kávét Weidwiedl számára, akinek a szuszogása már behallatszott a folyosóról.

— Elég erős? — szagolt bele a kivörösödött arcú Weidwiedl.

— Meglehetősen — mondta Brigitte.

Az öreg állva hörpintette fel, hogy ne veszítsen időt. Újból meg kell rohamoznia az emeletet.

Meglátta az asztalon az állatokat. Felnevetett.

— Én is kaptam egyet — jelentette, és kihúzta a tacskót a zsebéből. — Csakhogy én nem adom oda.

III.

Staringerné félretolta a varrását, és a konyhaasztal egyik végére félbehajtott abroszt terített.

— Végre megjöttél — mondta a fiának. — Jó éhes lehetsz. Vagy ettél valamit hazafelé jövet?

— Megettem Sabine két felvágottas zsömléjét, csak hogy meg ne romoljanak — felelte Toni.

— Ki az a Sabine?

— Az új lány az osztályban. Finom a leves. Vehetek még?

— De csak egy fél merőkanállal, mert meghízol.

Toni a nadrágzsebében kotorászott.

— Mutatok neked valamit, mama.

— Egy tacskó! Milyen aranyos! Hiszen hasonlít a mi Seppl kutyánkra! Hol szerezted?

— Florian csinálta nekem. Amit először csinált, az még szebb volt, de azt a Weidwiedl elkunyerálta tőlem. Annak vidámabb volt a pofája. Ez gondterheltebb.

— Milyen ügyes ez a Florian!

— Most ferdén mögötte ülök.

— Mögötte? Hogyhogy?

— Mert a Kern ma teljesen begurult. El nem tudod képzelni, mennyire begurult! Ha egy kicsit murisabb kezd lenni a fizikaóra, akkor mindjárt dühöng.

— Miért gurult be?

— Fogalmam sincs. Csak úgy. Kaphatok még egy kicsit ebből a finom császármorzsából?

— De csak egy féltányérnyit, Toni, gondolj az alakodra. És most ki ül Florian mellett?

— Az új lány.

— Milyen az az új lány?

— A Sabine? Mit tudom én?

— Valamit csak megtudtál már róla?

— Hát valamit.

— Mit?

— Hogy van felvágottas zsömléje… És azt hiszem, neki is tetszett a tacskó.

— El is hiszem. Hogy csinálta ezt Florian?

— Rágógumiból. Először puhára rágja, aztán formázza.

— Pfuj, de gusztustalan!

— Miért? Inkább az a baj, hogy gyógyrágógumi, és ezért nem olyan jóízű. Viszont jobban lehet gyúrni, mint a közönségeset. Sajnos sokkal drágább is.

— Miért nem használ inkább agyagot Florian?

— Hiszen szívesebben használna agyagot. De azt hiszem, olyan marhaságokra, amikkel mindent összekoszolna, nem kap pénzt.

— Aha, értem. De mondd csak, nem lehet kapni a papírüzletben valami olyan újfajta gyurmát, amiből mintázni lehet, és nem is kell kiégetni, megkeményedik magától?

— Nem tudom, alighanem igen.

— Érdeklődd meg egyszer, és vigyél neki olyat. Hogy gusztusos tacskókat tudjon csinálni.

— Siess, Paul már ebédel — sürgette a nagymama Marialuisét. Marialuise leült a bátyja mellé. A nagymama jó kiadós zöldséglevest főzött, és most almaszeleteket mártott palacsintatésztába, hogy kisüsse Marialuise számára. Anyjuknak este, munka vitán, sosem maradt ideje nagyobb főzésre. A forró zsírban sülő tészta szagát pedig egyenesen utálta.

— Finom, finom! — lelkendezett Marialuise. És hogy a finom ebédet megszolgálja, beszámolt a nagymamának az iskolai eseményekről.

— Florian Mayer ma piszokul felhúzta a Kernt. Óriási balhé volt! Sajnos a Kern aztán úgy begurult, hogy behívatta a mamáját az iskolába.

— Úgy látszik, tényleg megsértődött. Ha nem méltányolják a tantárgyait, egészen bezsong — szólt közbe Paul.

— És még mi történt? — firtatta a nagymama.

— Egy pluszt kaptam a zenetanártól, és kettőt az angol madámtól[4].

Paul vigyorgott.

— És latinból egy príma elégségest kaptál, ami majdnem felér egy mínusszal.

— A latint a Weidwiedl tanítja, annál ilyesmi nincs.

— Majd ha hetedikes leszel, leszoksz erről a jójegy-vadászatról. Addigra már örülsz, ha valahogyan megúszod.

— Én ugyan nem — büszkélkedett Marialuise.

— És még mi történt? — érdeklődött a nagymama.

— Semmi. Csak az új lány próbált bevágódni a Kernnél, nagyon otromba módszerekkel.

— Milyen az az új lány?

— Meglehetősen érdektelen.

— Én már láttam? — kérdezte Paul. Az ő osztályterme, a VII., ugyanazon az emeleten volt, mint a IV/A. — Azt hiszem, sejtem, melyik az. Hosszú, vékony, nyakigláb, vörösesszőke lófarkot visel, és szürke a szeme.

— Lehet, hogy rá gondolsz. Tényleg ósdi lófarok frizurája van. Egyelőre görcsösen igyekszik mindenkinél bevágódni, a gyerekeknek súg, a tanároknál stréberkedik.

— Nálad hogyan próbál bevágódni? — kérdezte Paul.

— Nekem nincs szükségem súgásra legföljebb néha a latinnál — mondta Marialuise. — Azt mondta az új lány, szeretne hetenként egyszer úszni járni, és azt kérdezte, van-e uszoda a közelben. De én nem haraptam rá. Egyébként

---

[4] Az angolórákon a tanárnőt francia szóval „asszonyomnak" szólítják. Helyesírása: angolul madam, franciául madame

ma átültették Mayer mellé. Szegény fiú, egészen szerencsétlennek látszik.

A nagymama elgondolkodva figyelte az unokáját.

— Nem valahonnan vidékről jött?

— De, de. Valahonnan a csudából, nem jegyeztem meg, honnan.

— Elég nehéz lehet új lánynak lenni egy osztályban, ahol senkit sem ismer — mondta a nagymama. — Ráadásul vidékről kerülni a városba, azt hiszem, az rémes. Legyetek kedvesek hozzá. Talán tudsz hatni Florianra, hogy legyen kedves hozzá, ha már ott ül mellette.

Marialuise álmélkodva nézett rá.

— De hát csak nem ártom magam ilyesmibe? Florian rendszerint egész rendes srác, persze jó, ha az ember… na igen.

— Elfogadja olyannak, amilyen — fűzte hozzá a nagymama.

— Ha az ember ügyesen bánik vele, azt akartam mondani — dünnyögött Marialuise. — Lehetne kicsit ravaszabb, mikor a tanárokkal van dolga. Mindent kimond, ami az eszébe jut… Az új lány majd csak elboldogul.

— Talán elmehetnél vele egyszer moziba vagy színházba — javasolta a nagymama. — Vagy elhozod magaddal egy nap ebédre?

— Talán, majd meglátom — mondta Marialuise, minden lelkesedés nélkül.

Sabine fütyült a lépcsőn, füttyentgetve nyitotta ki az előszobaajtót. Bentről kihallatszott a törpepapagáj rikácsolása. A madár csak az ő füttyjelét leste, máris kiabálásba, csicsergésbe fogott, csapkodott a szárnyával, előadta az egész repertoárját, minden szót és mondatot, amit csak ismert.

— Puszipuszipuszi — rikácsolta. — Sabinejó, burlijó, zárdleaztahülyetévét!

Nem csitult, csak amikor Sabine kiengedte a kalitkából, és megengedte, hogy a vállára telepedjék.

A három tengerimalac is füttyentő hangokat hallatott.

— Jól van, jól van — nyugtatta őket Sabine. — Mindenkihez megyek.

Sárgarépát vitt a tengerimalacoknak, megkocogtatta az akvárium falát, mire a halak mind odaúsztak velük is beszélgetett egy sort. Aztán a konyhába ment, a mélyhűtőből kiemelt egy alufólia tálkát, és elolvasta a címkét, amit anyja ragasztott rá: tyúkhúsleves, 1 személynek. A keményre fagyott levestömböt beborította egy fazékba, kis vizet töltött rá, és feltette melegedni. Anyja reggel megterítette számára a konyhaasztalt, és odakészített egy tál almakompótot. Sabine megette a kompótot.

— Most pedig telefonálunk, Burli!

— Csakröviden, csakröviden! — rikácsolta a törpepapagáj.

Sabine bement a szobába, apja íróasztalához ült, magához húzta a készüléket, és tárcsázott,

— Hogy vagytok? Kellek?

— Te hogy vagy? — hallotta az anyja hangját. — Készítettél magadnak valamit ebédre?

— Már olvad a leves. Mi van a rendelőben?

— Tizenegy óta tele van. Kezdésnek egész jó. Két papagáj, egy sziámi macska, egy csaucsau, be kell oltani, hét tengerimalac, mind alaposan elhízott.

— Mondd meg apának, el ne injekciózzon egyetlen kutyát se, mi befogadjuk mindet!

— Jól van, Sabine, ne aggódj. És van egy pele is, elcsapta a hasát.

— Azonnal ott leszek nálatok. Ezt látnom kell

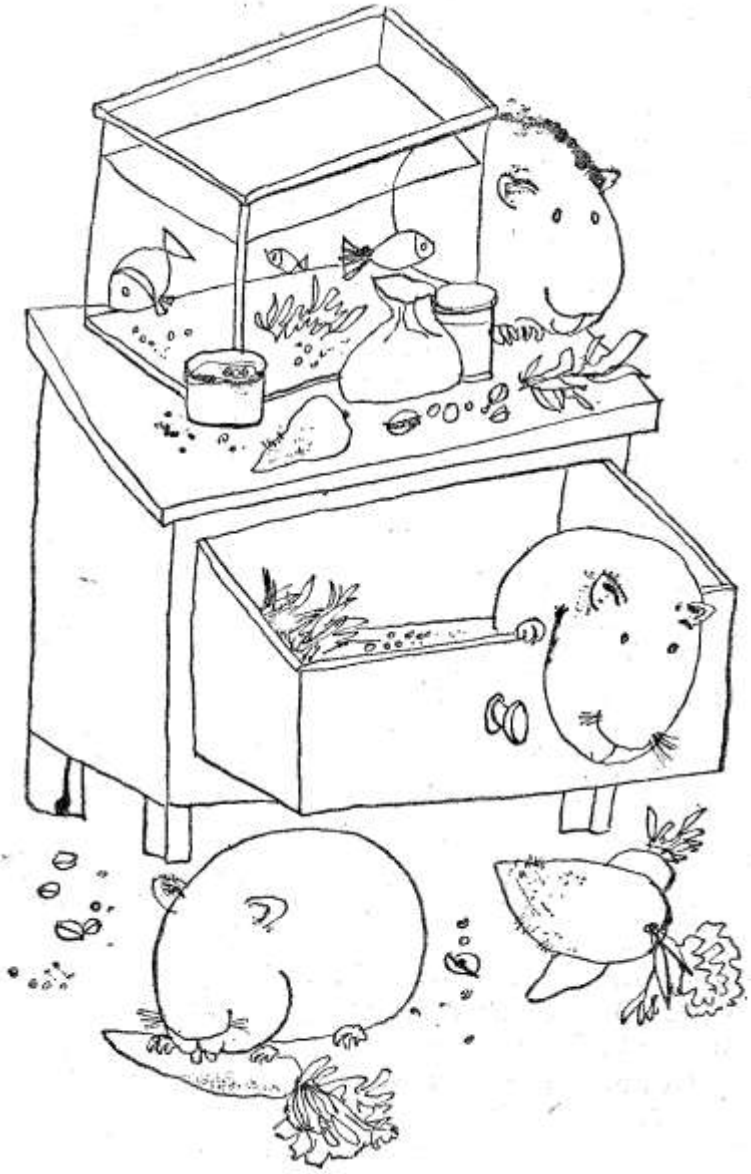

Már elvitték, Sabine… Tessék?… Azt kérdezi apu, mi volt az iskolában.

— Semmi különös. Legföljebb, hogy az osztályfőnök átültetett, most egy fiú mellé kerültem. Florian Mayernak hívják. Az egyik lány, Marialuise, emiatt majd felnyársalt a szemével. És feleltem fizikából — nevetett. — Ezt majd részletesen elmesélem nektek este. Ja és még valami. Azt a kövér fiút, a Toni Staringert, megajándékoztam két felvágottas zsömlével. És súgtam is neki. Az már hébe-hóba szól is hozzám.

— Majd meglátod, egyszerre csak mindenkivel jó barátságban leszel. Hiába, meg kell szokni.

Sabine hangja megváltozott.

— Hát igen. De Grossgerlungban ezerszer jobb volt. Most lemegyek az udvarra, és megetetem a nyulakat. Aztán megeszem a levest. Aztán.

— Édes gyerekem, kérlek, szánj időt az evésre. Megígérted!

— Persze, persze. És lehet, hogy délután mégis átmegyek hozzátok, és elviszem sétálni Treffet. Viszlát!

A leves forrt. Sabine elzárta a gázt.

— Vissza kell menned a házadba, Burli. Most a nyulak vannak soron.

Brigitte Kratochwil egy kis önkiszolgáló büfében beszélt meg találkozót a barátnőjével. A barátnő, aki a Hirdetőnél dolgozott, már várta.

— Végre, Brigitte! Nicsak, új frizurád van! Mióta?

— Éppen hogy csak kipróbáltam. A hajamat hátul összeszorítottam egy gumikarikával, kétszer az öklömre csavartam, hajtűvel feltűztem és körülkötöttem ezzel a tarka kendővel. Csak egy hirtelen ötlet, kíváncsi voltam, hogy áll, azért is késtem el. Nem haragszol?

— Kicsit furcsa, de nem áll rosszul. Valami más blúz is illenék hozzá, valami bolondosabb.

— Hogyisne, tán még a farmernadrág sem jó?

— Farmert semmiképpen nem vehetsz ehhez a frizurához, ez világos. Egyáltalán, hordhatsz te farmert az iskolában, te tiszteletre méltó tanszemély?

— Meg nem tilthatják — nevetett Brigitte. — Jó tanácsokkal ellátnak, nem mondom. De hát munkaköpenyt veszek föléje, így aztán nem feltűnő a farmer.

— Még mindig jól érzed magad az iskolában?

— Hát össze se lehet hasonlítani a Hirdetővel! Azok a határidők! A postamunkák, amikre az egész éjszaka rámegy, a rettegés a konkurenciától. Akkor már inkább az iskola. Egész rendesen fizetik és egy kivételével minden délutánom szabad. Megint többet tudok festeni.

— És a gyerekek?

— Gyerekek? Egyelőre nem gondolok gyerekre. Először kell egy szép lakás meg egy férj. Én már ilyen régimódi vagyok, hiszen ismersz.

— De Brigitte, én az iskolásokra gondoltam!

— Vagy úgy! Azokkal nincs semmi baj, ragyogóan kijövök velük. Mit eszel, te is salátát? Ugye a telefonban már meséltem neked Maxról? Képzeld, ma a kezébe nyomtam egy konyharuhát, és zokszó nélkül eltörölgette a kávéscsészéket. Kezd kikupálódni.

— Tulajdonképpen hány éves?

— Harminchat.

— Fura, a te elbeszélésed alapján idősebbnek képzeltem. Jó fej, nem?

— Hát nem ártana egy kicsit formálni rajta — Neked az nem lehet gond, Brigitte, mi?

— Nem tudom, talán… majd meglátjuk. Tudod, azt hiszem, kissé hiú.

Kern mama a lakásajtóban fogadta a fiát.

— Elfáradtál?

— Nem, csak megéheztem.

A mama megörült.

— Menj az ebédlőbe, mindjárt viszem az ebédet.

Kern nem volt éhes. Hazafelé vaníliás kiflit vett a cukrászdában, és az autóban bele-belekóstolt. Lopva megtörölgette a szája sarkát. Jól van, nincsenek áruló porcukornyomok. Anyja nem kis fáradságot fektet a főzésbe, neki pedig gyermeki kötelessége, hogy éhesen érjen haza.

Derűsen szemlélte a terített asztalt.

— Minek is nősülnék meg, mikor nálad ilyen jó dolgom van?

Anyja nevetett, eléje tette a levesestálat (daragaluska, borzasztó — gondolta a tanár), leült és összekulcsolta a kezét: „Aki ételt, italt adott, annak neve legyen áldott."

Kern kanalazni kezdte a levest, és felöltötte a ,,jajderemekezazétel" arckifejezést.

— Mi újság az iskolában? — kérdezte az anyja. Minden apróságnak örül. És ha ő nem mond semmi újságot, akkor a mama elmeséli a délelőtti tévéadásban megismételt filmek tartalmát.

— Hogy vannak az ionjaid?

— Rémesen — felelte, és legyűrte az utolsó galuskát. — El sem tudod képzelni, milyen alacsony a színvonal. Az ember kínlódik, kibeszéli a lelkét, végzi a kísérleteket közben a fele osztály üres tekintettel mered maga elé. Mintha bábuknak magyaráznál. Hmm, de finom a mártás! És ez a makaróni! Sajnos az utóbbi időben híztam.

— A vaníliás kiflitől Max.

— Vaníliás kiflitől?

— Egy kibontott vaníliás kiflis dobozt hagytál az imént az előszobában, a tükörasztalon.

Eleresztette a füle mellett a megjegyzést, és hirtelen rátért a benti kávézás ismertetésére.

— Fogadok, hogy Kratochwil kollegina végre új frizurát csinál magának! A többiek persze hogy nem érnek el semmit azzal a ledorongoló módszerükkel egy ilyen fiatal teremtésnél. Én most más úton próbálom, bájcsevegéssel. Na majd meglátjuk.

— Hozd már el egyszer azt a kis kolléganőt egy uzsonnára vagy mire. Kíváncsi vagyok rá. Az az érzésem, hogy friss levegőt vitt a ti ódon intézetetekbe.

Kern lerakta a villát.

— Hát, mama, ahogy te ezt az intézetet tudod mondani, mindig az az érzésem, mintha elmegyógyintézetet — monda

— Nem állt szándékomban, Max. Mesélj csak tovább. Milyen hajviselet állna jól annak a tanárnőnek?

— Akármilyen, csak tűnjenek el azok a szörnyű szanaszéjjel libegő fürtök. Tudod, meglehetősen komolytalan a külseje.

— Értem. Szeretnétek kissé átformálni, beilleszteni a kolléganőt. Gondolod, hogy sikerül?

— A többieknek biztosan nem. Nekem talán… látok rá némi reményt. Azt hiszem, egy leheletnyit hiú.

— Mit ennél csemegének?

— Úristen, semmit! — kiáltott ijedten.

— De ne vesd magad megint rögtön a munkába — kérlelte az anyja. — Azok a füzettornyok! Még csak nem is dolgozatfüzetek, hanem házi feladatok!

— Tudod, ha nem ellenőrzöm állandóan, legalábbis az alsó tagozatban… akkor, ha hiszed, ha nem, egyszerűen nem csinálnak házi feladatot.

— Meggyőződésem, hogy nem minden kollégád nézi át a házi feladatokat is. Éppen elég gondjuk lehet az iskolai dolgozatokkal!

— Weidwiedl még a felsősök házi feladatát is ellenőrzi.

— Hát ő igen. Hogy van?

— Mint mindig. Magas a vérnyomása, rossz a szíve. De az erős feketéhez ragaszkodik az a megátalkodott, bármennyire árt is neki. — Kern felállt, nyújtózott egyet. — Tényleg nem fogok rögtön munkához. Találtam egy könyvben néhány érdekes matematikai feladatot, szakemberek és laikusok számára. Egész izgalmasak. Vagy bűvészkedni fogok. Az a trükk a felforrósodó ezüstpapír gombóccal már jól megy. A schillingeltüntetés egy pohár vízben is sikerül. Csak amihez kézügyesség kell, az döcög. Az ilyesmit rengeteget kell gyakorolni.

A mama a fejét rázta.

— Hogy te miket csinálsz…

— Ha a IV/A újra meghív farsangi mulatságra, nem mehetek készületlenül.

— Tud valaki róla az iskolában, hogy te bűvészkedsz, Max?

— Senki a világon. Még a pedellus sem. Azt hinnék, megbolondultam.

Anyunak olyan különös, feszült volt az arckifejezése. Valami felmérgesítette, gondolta Florian. Vállfára akasztotta a dzsekijét, és a fürdőszobába ment, hangosan csobogtatta a vizet a kézmosásnál, hogy mindenki hallja, igenis mosott kezet, aztán kiment a konyhába, és asztalhoz ült.

— Légy szíves, rakd el az útból a táskádat — szólt anyu.

A hangja fojtott volt.

Valamiért nagyon dühös, gondolta Florian.

Felállt, kiment az előszobába. A táskája a padlón hevert, fogta és bevitte a nappaliba. A nappaliban állt az ő íróasztala meg a díványa. És sajnos ott állt a zongora is. A

kisebbik húga, Franziska éppen gyakorolt Egy-két-há-négy — hangzott. Amikor Florian belépett, Franziska hátrafordult és odasúgta:

— Anyu mérges. Legjobb, ha ilyenkor gyakorolok. Nézd, már mennyit gyakoroltam.

Megmutatta Floriannak a füzetét, ahová berajzol egy pontot, valahányszor lejátszik egy darabot. Florian elolvasta: A-dúr, 3 pont. Ez azt jelenti, hogy háromszor játszotta felbontva, hármashangzatokkal meg minden hozzátartozóval. A kakukk és a szamár, 6 pont. Menüett, 2 pont.

— Nagyon nehéz a menüett — panaszolta Franziska.

— Rendesen gyakoroltál — dicsérte meg Florian. Örült, hogy Franziska már túl van a gyakorláson. Legalább délután csönd lesz a nappaliban.

Kiment a konyhába. A másik húga, Barbara, az edényeket törülgette. Kíváncsian mustrálta Floriant. Várakozásteljesen. Talán azt reméli, hogy anyu rajtam tölti ki a mérgét, gondolta Florian.

Dühösen nézett Barbarára. Ki nem állhatta.

Anyu tányért tett Florian elé. Azokon a napokon, amikor a gyerekek különböző időben jöttek haza az iskolából, olyasmit főzött, amit könnyű gyorsan felmelegíteni. Ezúttal húsos káposzta volt a soron.

— Mi volt ma az iskolában? — kérdezte.

— Semmi különös — felelte Florian.

— És azonkívül? Valami csöppet sem különös?

— Egyáltalán semmi se történt — mondta Florian. — Unalmas volt, mint mindig.

— Szóval nem történt semmi — mondta anyu. Piros foltok jelentek meg az arcán, a szája elfehéredett. Mindig ilyen, ha felizgatja magát.

Barbara hosszan, alaposan törölgetett egy poharat, és mosolygott.

— Toni hogy van? — kérdezte hirtelen.

— Jól — válaszolt Florian teli szájjal.

— Most ki mellett ül? — kérdezte Barbara.

— Hát — Florian hebegett — Mellettem. Hol ülne?

Barbara felnevetett.

— Nem hazudsz valami ügyesen, Florian!

Az anya ráripakodott Barbarára:

— Te ne avatkozz bele! Szóval, Florian, ma, amikor egyáltalán semmi sem történt az iskolában, engem felhívott az osztályfőnököd. Személyesen.

Florian hallgatott. Erre nem számított.

Az anya egy intéssel kiküldte Barbarát a konyhából.

— Azt mondta, te vagy az osztály bohóca. Hogy a tudásodban mind nagyobbak a hiányosságok. És ha ez így megy tovább… — A piros foltok az arcán nőni és sötétedni kezdtek. Kínos látvány. Florian a húsos káposztára meredt.

Anyu hangja elfulladt.

— Hogy megrémültem, hogy megrémültem, amikor ő maga telefonált! Első pillanatban azt hittem, valami bajod esett. De így is elég nagy a baj. Mi lesz belőled, Florian? És ráadásul a szemembe hazudsz! Semmi se volt az iskolában… Közben Tonit elültette mellőled, és neked közölnöd kellett volna, hogy behívatott a fogadóórájára. Semmit se közöltél! Az ember hajtja magát a kedvükért, hogy jó dolguk legyen itthon, és lehetőségük legyen a komoly tanulásra. Én is elmehetnék állásba, mint más mamák, és akkor kikapcsolódhatnék, meg lenne becsületem, és nem kellene mindig itthon ülnöm. Csak azért maradok itthon, hogy nektek jó legyen, hogy legyen, aki ellát benneteket, és aki segít a tanulásnál, és hogy ne csavarogjatok, és ne legyetek olyan elhanyagoltak és züllöttek, mint azok a szegény gyerekek, akik egyedül vannak egész nap. És ez a hála! A szemembe hazudik!

— De tényleg nem- volt semmi különös. — Hát a Kern néha begurul, ennyi az egész — dünnyögte Florian.

— Kern nagyon barátságos volt és aggódó — mondta anya. — Azért hívott fel, mert meg akart kímélni a fáradságtól.

Florian felkiáltott:

— Micsoda álszent! Mostantól egy szavát sem hiszem! Még hogy aggódik! Haha! Piszkálódik, ahol csak lehet, mindenkit leszúr, és azt hiszi, hogy ő isten tudja milyen tökéletes! Mindenkit piszkál!

— Barbarát dicsérte — mondta az anya.

Barbara nyilván az előszobában állt és hallgatózott. Most bedugta a fejét az ajtón. Világos szeme villogott.

— Mit mondott rólam Kern, anyu? Mit mondott?

— Azt mondta, hogy rendes és szorgalmas kislány vagy.

Florian gyanította, hogy Barbara ismeri a telefonbeszélgetés minden apró részletét. Barbara volt anyu kedvence, Franziska meg az apué. Ő pedig a fekete bárány.

— Hogy lehetnek gyerekek ilyen különbözőek! — sóhajtott az anya. — Nem megy a fejembe. Nézd meg a húgaidat, milyen jók és rendesek. Ha apu hazajön, hogy felizgatja magát!

— Nem kell mindjárt elmondani neki — dünnyögte Florian. Ezen a héten csak pénteken jön haza az apja, aki egy könyvkiadónál ügynökösödik, és gyakran utazgat a Szövetségi Köztársaságban. Péntekig begyűjthet néhány iskolai sikert, jelentkezik önként a fizikaismétlésnél, és kiengesztelheti anyut.

De Barbara közbelépett.

— Ilyesmit nem lehet eltitkolni apu elől.

Florian most már nem tudott uralkodni magán. Felpattant, és Barbara hajának esett. A lány visított, és rúgta, karmolta Floriant. Az anya szétválasztotta őket.

— Barbara, azonnal hallgass el! Florian, tűnj el a szemem elől. Elfogyott a türelmem. Eredj a szobába, és tanulj!

Florian bement a nappaliba, ahol Franziska még mindig a zongora előtt ült. Abbahagyta az egy-két-há-négyet, az állával ütögette tovább a taktust, és odaszólt:

— Remélem, elláttad Barbara baját. Tegnap számolta, hányszor játszom a menüettet. Megmondta anyunak, hogy több pontot írtam be. Anyu három pontot kiradírozott. Pedig az a menüett olyan nehéz!

— Játszd el még egyszer — mondta Florian —, akkor beírok a füzetedbe egy jó kövér pontot, és máris eleget gyakoroltál.

— Dim-da-da, dim-didi-dim — énekelte Franziska, és játszott tovább.

Kár, hogy Franziska nem fiú —, gondolta Florian. — Akkor a kettőnké volna a gyerekszoba, és ha egyedül szeretnék lenni, egyszerűen kidobhatnám onnan. Ez igazán rémes állapot: nincs egyetlen zug, ahol az ember egyedül lehet. Ahol piszkíthatok, ha éppen azt akarok. Ahol nem lesik örökké, hogy tanulok-e vagy sem. Meg hogy mit olvasok.

Kiment az előszobába, belebújt a dzsekijébe, és beszólt a konyhába:

— Megyek Tonihoz matekot tanulni.

— Hogyisne, itthon maradsz.

— Megígértem neki. És az anyja is számít rá, hogy ott leszek, és együtt tanulunk.

Ésszel él az ember — gondolta magában. — És úgyis azt hiszik, hogy hazudok.

Elment Tonihoz, kölcsönkérte Sepplt. Két teljes órát gyalogolt boldogan a kutyával a városon át, metróépítkezéstől metróépítkezésig.

Weidwiedl gyalog tartott hazafelé. Egy boltban vett magának zsömlét főtt kolbásszal, mert túl szépnek találta az időt ahhoz, hogy beüljön valami étterembe, és a pincért lesse. Az őszi ég selymesen kék volt, vonuló darvak szelték ketté, ezüstösen csillogtak a napfényben.

Weidwiedl meglazította a nyakkendőjét, végül levette és zsebre gyűrte. Kimelegedett a járásban, ugyancsak vert a szíve. Egy kis parkban — a fele már a metróépítés áldozatául esett — leült az egyetlen megmaradt padra. Olyan jólesett mindez, hogy felsóhajtott. Kellemesen sütkérezett a napon. A közelben egy bokorban láthatatlan verebek csiripeltek.

Odajött az építkezéstől egy munkás, atlétatrikóban, a fején narancssárga sisak. Levette a sisakot, megtörölte izzadt homlokát, és Weidwiedl mellé ült.

— Na, bácsika — mondta —, szebb időt festeni se lehetne, mi?

— Bizony — helyeselt Weidwiedl.

A munkás párizsis kenyeret csomagolt ki és beleharapott.

— Ez aztán az élvezet — mondta tele szájjal —, a napon ülni, valamit harapni és hallgatni a verebeket.

— És figyelni a rohanó embereket — fűzte hozzá Weidwiedl, és beleharapott a kolbászos zsömlébe.

— Csak a kissrácok szakítanak maguknak időt a nézelődésre — mondta a munkás, és állával egy gyerek felé bökött, aki tacskót vezetett pórázon. — Az csak áll ott és néz, és higgye el nekem, mindent megfigyel.

Weidwiedl odapillantott a gyerekre meg a kutyára.

— Elhiszem — mondta.

— Hol vette a főtt kolbászt? — kérdezte a munkás.

— Két sarokkal arrébb, a kék virágos csempékkel kirakott hentesboltban.

A munkás bólintott.

— Még jobbat kap ott szemben, Zachigernél.

— Majd kipróbálom.

A munkás befejezte az evést, és felállt.

— Na — mondta —, gyerünk dolgozni. Öt év múlva én is nyugdíjba megyek.

Weidwiedl az építkezés széléig kísérte a munkást. Nagy markolók lapátolták a kékesszürke talajt.

— Mitől ilyen kék ez a föld? — kérdezte a srác, szemét le sem véve a markolóról.

— Agyag, vassal és mangánnal keverve — magyarázta a munkás.

Weidwiedl rátette a kezét Florian vállára.

— Ave Floriane — köszönt szuszogva, és indult tovább.

Florian megfordult, vigyorgott.

A munkás elcsodálkozott.

— Nem is képzeltem, hogy vendégmunkás. Egész jól beszél németül!

IV.

Kern a IV/A-ban tartott órát. No lám gondolta ime az első eredmény.

Florian Mayer nagyon nyugodtan ült a helyén, nem nézegetett jobbra-balra, nem fecsegett és nem is rágott rágógumit. Egyenleteket oldott meg.

Látszik, hogy az anyja beszélt a fejével, gondolta Kern. Florian tényleg nagyon csöndesen ült a helyén. Meglepődött és egy kicsit sajnálkozott is.

Micsoda változás! — gondolta magában.

Figyelte az újfajta zörejeket jobbról. Szokatlan és bosszantó hangok voltak: sima anyag suhog, három finom vékony ezüst karperec csilingel, aztán ceruzahegyezés,

ceruzakocogtatás, ceruzagurulás. Papírzörgés: az asztal alatt kicsomagoltak egy piros cukorkát. És közben folyvást halk reccsenések, amint Sabine Mitterhöfer a székén hintázott, mert ez a lány képtelen egy pillanatig is nyugton ülni. Ide-oda forgatja a fejét, a kis kíváncsi, a hosszú vörösesszőke lófarok csapkod, mint a zászló a szélben. A lófarok végén kissé göndörödtek a hajfürtök. Egyszer Florian vállánál suhantak el, és megcsiklandozták a jobb fülét.

Micsoda változás!

A nagydarab Toni mindig barátságosan, bizalomkeltően és meglehetősen mozdulatlanul ült. Csak végszükségben hegyezett ceruzát, és eszébe se jutott volna legurigázni a ceruzáját a padon. Olyan mozdulatlan volt, mint egy nagy hegy. Élvezet mellette ülni — ezt csak most érezte át igazán Florian.

És milyen jó illata volt mindig Toninak: kolbászos zsömle és narancs. Ennek a Sabine Mitterhöfernek pedig… Florian gyanakodva szaglászott: semmiféle illatot nem érzett. Na jó, és ha ez nem marad így? Talán elfogyott az októberi zsebpénze, és már nem futotta krémekre, kölnikre? Marialuise mindig a hónap elején illatozott a legrémesebben és a barátnőit is mind bespriccelte valamivel azokból a kis színes üvegcsékből. A húga, Barbara a zsebpénze javát samponokra és kenceficékre költötte, normális ember be sem bírt menni utána a fürdőszobába.

Létezik, hogy egy lánynak semmiféle illata ne legyen?

Florian óvatosan jobbra lesett. Sabine farmernadrágjának fehér volt az oldalvarrása, nem lehetett régi. Hosszú ujjú blúzt viselt, a fényes, suhogó anyagon parányi, összevissza szaladozó kutyák, legalább hat színben. Ha Sabine mozgott — és állandóan izgett-mozgott is —, mintha egymást kergették volna a kutyák. Toni mindig ugyanazt a kék vagy szürke pulóvert viselte, Toni mellett nem esett az embernek

nehezére a tanárra figyelni. Nem is sejti a Kern, milyen hülye az új ülésrendje.

Szünetben lent sétáltak az udvaron. Marialuise egy kört Florian oldalán tett meg. Beleharaptatott az almájába, és megkérdezte, hogy érzi magát az új lány mellett.

Florian a vállát vonogatta.

— Beleestél már? — kérdezte Marialuise.

— Én? Megőrültél! — kiáltott fel Florian.

— Előfordulhatna, nem? — nevetett Marialuise. Egész helyes, és nagy a szeme meg hosszú a lába.

Florian dühöngött. Mit akar bebeszélni neki ez a buta liba! Elég baj, hogy már nem ülhet Toni mellett. Majd még abba a gyanúba keveredik, hogy érdeklik a lányok!

— A póknak is nagy a szeme és hosszú a lába szögezte le.

Marialuise hangosan felnevetett.

— A Florian egy pókhoz hasonlította az új lányt, mert olyan vékony, hosszú a lába!

Egykettőre értesült róla a IV/A-ban minden lány és a legtöbb fiú is.

Marialuise tudta végre, miről beszéljen Sabinével.

— Nem kell haragudnod rá — mondta neki, míg a lányok öltözőjében tornaórára készülődtek. — Valószínűleg nem is úgy gondolja. Biztosan csak feltűnt neki, milyen szörnyű sovány vagy.

Sabine megnézte Marialuisét. Marialuise egy csöppet sem volt sovány.

— De hiszen én egyáltalán nem haragszom rá — mondta. — Teljesen igaza van. Hozzád képest például szinte semmi mellem sincs… és vékony vagyok, ötvenkét centi a derekam. Gondolhatod, mennyit nógat anyám, hogy egyek!

— Ötvenkét centi? — hüledezett Marialuise.

— És akármit ehetek, meg sem látszik rajtam. Az este előételnek sonkás tekercset ettem, aztán két szelet rántott húst majonézes salátával, aztán orosz krémtortát tejszínhabbal…

— Hagyd abba! — kiáltott fel Marialuise. — Összefut a nyál a számban!

Sabine szomorúan nézett.

— Hát igen. Valósággal tömnek, és még sincs látszatja.

Marialuise közben összeszedte magát.

— Bizony, mindenkinek megvan a maga baja. Én a magam részéről inkább vigyázok egy kicsit az evésnél, de legalább nem neveznek póknak!

Toni iskola után a házuk kapujáig kísérte Floriant. Útközben megevett két kolbászos zsömlét.

— Mondd csak — mormolta zavartan, két falás közt —, tulajdonképpen hogy jutott eszedbe ez a pókdolog?

— Miféle pók?

Hát a Sabinéra. Azóta mindenki így hívja.

— Nem tudok semmiféle pókról — mondta Florian. — Nem is szólok hozzá. Nekem ugyan mindegy, hogy hívják a többiek. Szeretném tudni, mi közöm nekem Sabinéhoz.

— Csak úgy gondoltam — mondta Toni. — Szia! És ne felejtsd el a fizikaismétlést!

Florian keményen elhatározta, hogy a fél délutánt a fizikaismétlésre szánja. Már a gondolatára is felnyögött. De ha megtanulta az ionokat meg azt a sok unalmas mindent, ami ezekhez tartozik, akkor megérdemel valami jutalmat, valami kis kikapcsolódást. Legalább egy jó sétát. Enélkül tanulni se lehet.

Mindjárt ebéd után beült a nappaliba, és hozzáfogott a tanuláshoz. Franziskának megengedte, hogy a menüettjét gyakorolja, de amikor Barbara a kedvenc slágerét akarta

hallani, őt kidobta a szobából. Feszülten tanult két óra hosszat, hol halkan, hol hangosabban mormolta a szöveget, a legfontosabb tudnivalókat aláhúzta a füzetben pirossal, a másodrangúakat zölddel. Az egységeket és a képleteket még ki is írta egy kis cédulára, hogy este az ágyban még egyszer átnézhesse, és aztán a párnája alá dugja. A két óra elteltével megéhezett egy zsíros kenyérre, és az volt az érzése, hogy valami rendkívülit teljesített.

— Kimegyek egy kicsit levegőzni — szólt az anyjának.

— Jól teszed.

Florian háromszor megkerülte a háztömböt futva, aztán egyszer lassan, nagy élvezettel, és megbámulta a kirakatokat. A pék kirakatában egy óriási, cukorral beszórt kifli log piros szalagon. Ilyen kiflikről álmodhatik Toni. Az írógépüzlet kirakatát aratókoszorú díszíti. Az írógépek közt alma és dió hever. Az almák viaszból vannak.

A sarki papírbolt kirakata tarka, mint mindig, pedig nincs is benne őszi dekoráció. Egyetlen dísze egy kézírásos tábla: „… ez teszi szórakozássá a tanulást”. Filctollak, színes ceruzák és golyóstollak ütegei merednek a nézőre, és a legújabb szenzáció: űrhajó alakú ceruzahegyező. Egy ha-. lom kedvcsinálóan tarka füzetben néhány fekete műanyag állat áll.

Florian az állatokra meredt. Volt köztük egy kis pók, bolyhos teste akkorka, mint egy schilling, a lába remegős. Florian maga elé képzelte, hogyan ülne a pók Sabine fizikafüzetén. Pókot a póknak. A póknak pókot.

Florian somolygott. És belépett a boltba.

— Kérek egy olyan ijesztgetős pókot.

Az eladónő óvodáskora óta ismerte Floriant. Eléje tett egy nagy dobozt tele műanyag állatkákkal, és hagyta, hogy turkáljon köztük. Florian addig kotorászott, amíg egy pókot nem talált. A pók hasán alul parányi kampócskák ültek.

— Szabad? — kérdezte Florian, és rádobta a pókot az eladónőre.

A pók remegve akadt meg a pulóveren.

— Ezt kérem — örvendezett Florian.

— Kit akarsz ijesztgetni, Florian? Csak nem Franziskát?

— Nem, őt nem. Egy osztálytársamat.

— Hogy az a Franziska mekkorát nőtt! Szinte hihetetlen! Tegnap bejött ide vonalzóért. Már harmadik elemibe jár!

— Már a negyedikbe!

— Úristen, hogy múlik az idő!

Öt százalék engedményt adott a pók árából.

Anyja este megkérdezte, ne segítsen-e a szavak vagy az Ohm-törvény kikérdezésében.

— Nem kell — mondta Florian. Erre anyu bement Barharával a gyerekszobába, és gyakorolta vele a számolást. Franziska átmenekült Florianhoz, kényelembe helyezkedett a díványán, és képregényt nézegetett.

— Rémes, hogy sehol sincs egy nyugodt zug, mert mindenhol állandóan tanul valaki — panaszolta. Florian rábólintott, és már nem haragudott rá, amiért zizegtette a papírt lapozásnál, és minden viccnél hangosan felnevetett. Becsomagolta másnapra az iskolástáskáját, a pókot bedugta a tolltartójába.

Elkísérlek egy darabon — mondta Sabinénak az apja. Ha korán keltek, maradt még idő arra is, hogy megfuttassák Treffet a parkban. Treff ugatott, nedves orrával addig böködte Sabinét, amíg az hajlandónak nem mutatkozott a versenyfutásra. Iskolatáskáját apja kezébe nyomta, és végigrohant a kutyával az elhagyott parkon. Rohanásuk felriasztott a tavacskán két hattyút, a rózsákról szirmok peregtek le. Elfutottak az időjárásjelző házikóig, aztán vissza apához.

— Jól van — mondta apa, és megsimogatta Treffet. Treff airedale terrier[5] volt, már meglehetősen öreg, de jó formában, tele életkedvvel. Tulajdonosa évekkel ezelőtt azért vitte az állatorvoshoz, hogy elinjekcióztassa. ,,Ajándékozza nekem ezt a kutyát" kérte őt dr. Mitterhöfer.

Sabine arca kipirult a futásban.

— Mikor anyádat megismertem, tizenhat éves volt, és olyan magas és karcsú, mint te. Az iskolában sürgönypóznának hívták, és nagyanyádat bekérették, hogy közöljék, ez a gonosz Hilde a szünetben veri a fiúkat. Anyád akkor egész fejjel magasabb volt nálam, máig sem tudtam lehagyni. Fürgébb és hajlékonyabb is volt, és ezt szemérmetlenül kihasználta a verekedésnél. Aztán később egész normális arányokat vett fel, ma már nem kell szégyenkeznie miatta, igaz?

— Igaz — ismerte el Sabine.

— Majd ha egyszer gyereked lesz, aki hosszú és vékony, és ezen bánkódik, akkor két történetet is mesélhetsz neki, egyiket a sürgönypóznáról, a másikat a pókról — folytatta apu. — Jól jegyezd meg, milyen mérges voltál a csúfnév miatt, másképpen nem tudod majd megvigasztalni a gyerekedet.

— Aha! Én majd megtanítom a gyerekemet, hogyan védje meg magát!

Megérkeztek az iskolakapu elé. Sabine megcsókolta apját, az apa megtörölte a nedves nyomot, ráparancsolt Treffre, hogy üljön le, és adjon pacsit. Treff barna szőrös mancsát Sabine tenyerébe nyomta.

— Állati — jelentette ki Toni, aki Floriannal együtt a kapuban ácsorgott, és a harmadik reggeli kiflijét majszolta. — Ezt az én Seppl kutyám nem tudja. — Fürgén pattant, amikor Sabine odaintette, és pacsit adatott neki Treffel.

---

[5] Ejtsd: erdél

Az első óra angol volt — és mélységes csalódást okozott Floriannak. Sabine annyira elmerült az olvasmányban, hogy észre se vette a szótárfüzetén a pókot, pedig majdnem hozzáért a kezével. Florian kénytelen volt jobb helyet keresni a fenevadnak. Szerencsére Sabine hátrafordult Tonihoz, és amíg társalogtak, visszavehette az állatkát, hogy valami jobb alkalomra tartogassa. Az alkalom latinórán adódott. Sabine a tankönyvet, a nyelvtant és a leckefüzetet mint valami védőbástyát, maga köré tornyozta, de Florian a pókot a vonalzója hegyén addig-addig tologatta, amíg rá nem ültette Sabine golyóstollára.

Weidwiedl szuszogva döcögött a sorok között, ellenőrizte a szótárfüzeteket; közben csak a gyerekeket figyelte, nem törődött vele, mi hever az asztalukon. Florian várt. Kissé balra csúsztatta a székét, ferdén ült, hogy szemmel tartsa Sabinét. Előbb-utóbb csak elérkezik az a pillanat, amikor a golyóstolláért nyúl! Sabine különösen nyugtalan volt, izgett-mozgott, mocorgott, és mintha Marialuisét figyelte volna.

— *Vici*! — harsogta Weidwiedl kivörösödött arccal. — Még mielőtt megüt a guta, szeretném legalább egyszer megérni, hogy nem tévesztitek el a *vincere* tőalakjait. *Veni, vicci, vici,* ez a császár strici — hiszen ennyit ma már az óvodában is tudni kell! Méltóztassatok legalább a szótárotokba beírni! Rajta, Staringer, mozgás! Schmied, Mayer, Cerny! Sabine Mitterhöfer, ha volnál szíves a tolladat kézbe venni! Ez óhajtó mondat volt, csak hogy tudd!

Kattantak a golyóstollak, zizegtek a szótárfüzetek. Florian visszafojtotta a lélegzetét.

Sabine nem írt. Óvatosan, bal kézzel megfogta a golyóstollat, jobbjával elfricskázta a fenevadat. A pók villámgyorsan átröppent a padközön — és megpihent Marialuise rózsaszínű mohairpulóverjén.

Marialuise visított, mint akit nyúznak.

— Szedjétek le rólam, vááá, segítség, iiii!

Minél jobban jajveszékelt és visongott, annál rémisztőbben remegtek a póklábak. Az egész osztály izgalomba jött. Toni Staringer vastag ujjaival leszedte a pókot Marialuise pulóveréről. A kampócskákról rózsaszín szálak lógtak.

— Milyen helyes állat! — szólalt meg Toni legmélyebb basszus hangján.

— Visszaülhettek — horkantott Weidwiedl. — Adjatok Marialuisénak tiszta zsebkendőt, hogy letörölje a könnyeit. Van valakinél egy kis vatta? Füldugót akarok készíteni magamnak. Még mielőtt egy újabb pók esik ide, és Marialuise megint visít. Tulajdonképpen honnan került ide az a pók?

Sabine jelentkezett. Az arca búbánatos volt, a lélegzete akadozott.

— Rettentően sajnálom! Igazán nem tehetek róla! Egyszerre csak itt ült a pók a golyóstollamon, kövér volt, szőrös és borzalmas, és remegett a lába…

— Vuaaa! — nyöszörgött Marialuise.

— Nagyon megijedtem. Önkéntelen mozdulat volt, igazán véletlen, tanár úr!

Weidwiedl Sabine mellé állt, és elmagyaráztatta magának, hol volt a golyóstoll és hol volt a pók.

— Hát igen — sóhajtott —, a véletlen útjai gyakran kifürkészhetetlenek, ugye, Sabine Mitterhöfer? Nos, mi ketten egyetértünk. És téged ki tisztelt meg a pókkal? Neked szánták?

Sabine habozott.

— Lehet, tegnap óta mindenki póknak hív engem, mert olyan vékony vagyok…

— Ahá, akkor a pók úgyszólván a te saját tulajdonod. Marialuise, egyetértesz azzal, hogy vissza kell adnod a pókot az osztálytársnődnek?

— Vuaaa — nyöszörgött Marialuise.

— Nálam van — jelentkezett Toni. Valóságos remekmű, Azt hiszem, abban a papírüzletben árulják, a…

— Megtarthatod — szakította félbe Sabine.

— Térjünk vissza a szürke hétköznapokhoz — fújtatott Weidwiedl. — Mit is írtunk be a szótárfüzetbe? *Veni, vidi, vici*! Mit jelent ez, Sabine Mitterhöfer?

— Jöttem, láttam, győztem — válaszolta Sabine.

— Helyes — dörmögte a tanár.

A latinóra újabb csalódás, sóhajtott Florian. Legalábbis ami Sabinét illeti.

Elővette a fizikafüzetét, még egyszer átvette az utolsó óra anyagát, és várta az alkalmat a brillírozásra.

Ahá, újabb jele a javulásnak, vélte Max Kern, látva, hogy Florian Mayer magától jelentkezik felelésre az ismétlésből Sajnos ma nem tartott igényt önkéntes jelentkezőkre, mert a noteszába már előre bejegyzett két nevet, és nem szívesen változtatott a feleltetési renden, ha egyszer kiagyalta.

Így hát más noszogatásra szorulókat feleltetett, közben megállapította, hogy az osztály zöme lusta és közönyös. Floriant még kis közbevetett kérdésekkel sem szerepeltette. Bezzeg matematikaórán kihívta a táblához. Míg Florian az egyenlettel bajlódott, Kern belelapozott a házi füzetébe, és piros tintával aláhúzogatta a hibás pluszokat és mínuszokat.

— Rendetlen vagy, drága barátom! — jegyezte meg. — Túlságosan nagyvonalúan kezeled a pluszokat és a mínuszokat. A negyedik példád pedig nincs is meg.

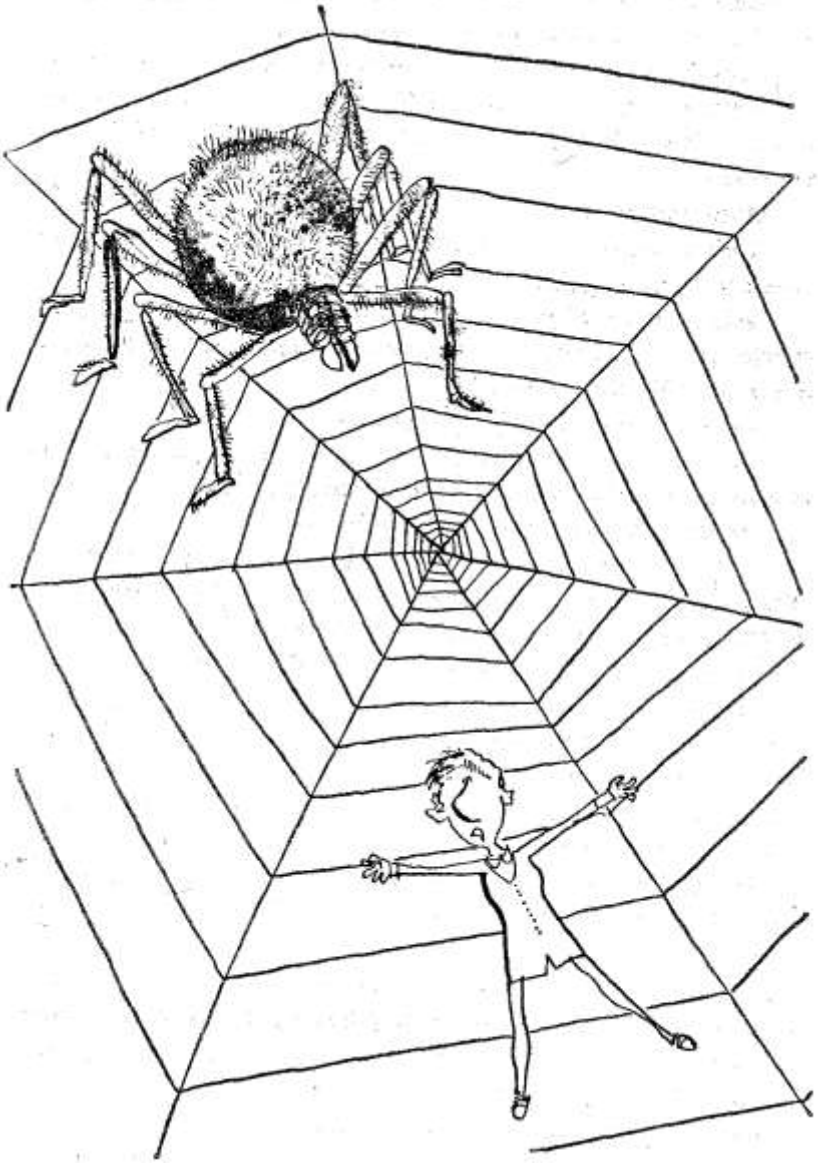

— Annyit készültem tegnap fizikából, hogy a negyedik példára…

— Beosztás kérdése az egész — szakította félbe Kern. — Számítsd ki otthon újra ezeket a példákat, és gyakorlásul még a kétszázhetediktől a kétszáztizenegyedikig mindet. Ha bizonytalankodsz a plusszal és a mínusszal, értékes pontokat veszítesz a dolgozatírásnál. Hiszen látom, hogy megértetted, de csak érteni, az nem elég. Amíg találgatod. hogy most pluszt írj vagy mínuszt, sok idődd elmegy, és a dolgozatírás lázában kapkodni, idegeskedni kezdesz miatta. Gyakorolni, gyakorolni, gyakorolni, más módszer nincs.

Kávézás közben Kern megmagyarázta. Kratochwil tanárnőnek:

— A legfontosabb, hogy a gyerekeket idejében megmozgassuk, és rájuk szabott feladatot adjunk nekik. Ezt csinálom most teljes következetességgel a IV/A-ban Mayer esetében.

Százszor bebizonyosodott, hogy érdemes egyénileg foglalkozni a kölykökkel: jól megválasztott példák gyakoroltatásával és hasonlókkal. Ez természetesen megfelelő türelmet kíván, mert ha külön feladatokat adok nekik, azokat ellenőriznem is kell.

— Igazán csoda, hogy te mennyi energiát belefektetsz. Nekem a művészeti nevelésben és a technikában tényleg sokkal könnyebb a dolgom. Persze több szabad időm marad, sokkal több, ezt is el kell ismernem.

— Mit csinálsz a szabad idődben? — kérdezte Kern.

— Festek — felelte Brigitte. — Talán sikerül annyi képet összehoznom, hogy megint megpróbálkozhassam egy kiállítással.

— És még? A festésen kívül?

— Főzök… varrok… Tegnap este hozzáfogtam egy blúzvarráshoz, romantikus fodrokkal…

— Hiszen neked háziasszonyi képességeid vannak! — kiáltott fel Kern. — És ezen kívül, a festésen, főzésen, varráson kívül? Színházba sosem jársz?

— Dehogynem — felelte Brigitte. — Van egy barátnőm, aki időnként elcsal színházba, mert tudod, egyedül nincs kedvem menni. — Megvárta, amíg a férfi kiitta a kávéját, és újból megtöltötte a csészéjét. — Az új bábelőadás a Serapion Színházban állítólag remek, hallottál róla?

— Nem hallottam — felelte. — Esetleg meg lehet érdeklődni.

Ez nem valami lelkes válasz. Brigitte csalódást érzett. Még az új frizurát sem méltányolta egy szóval sem.

Délután Barbara véletlenül belenézett Florian matematikafüzetébe.

— Puff neki, legalább két piros golyóstollbetétet elhasznál ehhez a Kern!

— Fogd be a szád! — rivallt rá Florian.

De anyu már felfigyelt, odament és a füzetbe pillantott. Elszörnyedt.

— Hogy lehetsz ilyen könnyelmű, éppen most, amikor Kernnek amúgy is rossz a véleménye rólad? Ilyenkor készítesz ilyen rendetlen házi feladatot!

Florian vonogatta a vállát.

— És mi volt a fizikaórán, Florian?

— Nem feleltetett.

— Úgy? Biztos?

— Hívd fel a Kernt, és kérdezd meg!

— Florian, ne szemtelenkedj. Ülj ide és számítsd ki ezeket újra. Abban pedig ne reménykedj, hogy ma nézheted a tévét.

Pocsék nap, vélte Florian, az íróasztala előtt ülve. Egyik csalódás a másik után.

Mi haszna volt a fizikatanulásból?

Teljesen hiába igyekezett.

Anyu undok,

Barbara undok,

Kern undok,

egy darabig mérlegelte, ki undokabb, Kern vagy Barbara. Kikötött Barbaránál.

Barbara mindenkinél undokabb.

V.

Toni a sarki kis papírbolt előtt várt Florianra. Bámulta a kirakatot, s homlokát ráncolta, és a gondolkodástól a szokásos lehetetlen arckifejezést vette f el.

— Mi van? — kérdezte Florian. — Pont olyan arcot vágsz, mint a kutyád.

A papírbolttól tizenöt perc alatt kényelmesen, tíz perc alatt sietve lehetett az iskolába érni. Ma futotta tizenöt kényelmes percre, de Toni hallgatag volt, még csak nem is evett útközben.

Már a kapuhoz értek, amikor megszólalt:

— Az a gyanúm, hogy Sabine sejti, hogy az a pók tőled származik. — Aztán megint hallgatott háromemeletnyit, és már az osztályajtóban tette hozzá: — Az a gyanúm, hogy bosszút fog állni.

— Hadd álljon — morgott Florian. De azért a biztonság kedvéért megtörölte a székét, és belesett a fiókba, mielőtt leült. Sabine csak a becsöngetés előtti percekben érkezett, és odaköszönt Floriannak — nem látszott rajta, hogy meg volna sértve. Florian pontosan tudta, milyenek a lányok, amikor meg vannak sértve. Tapasztalta már Marialuisénál, Barbaránál, Franziskánál. Felvonják a szemöldököket,

végigmérik az embert fölülről lefelé, szemtelen pillantással, a szájuk sarkát lebiggyesztik, a vállukat vonogatják, és nem felelnek, ha az ember szól hozzájuk.

Florian egy darabig töprengett, aztán amikor Marialuise éppen nem nézett arra, odaszólt Sabinénak:

— Köd volt ma reggel.

— Köd — felelte Sabine. — A hajam egészen megnedvesedett, ilyenkor begöndörödik.

Önkéntelenül odapillantott. Parányi vörösesszőke fürtök kígyóztak Sabine homloka körül, a lófarok vége mintha csupa vörösesszőke csigaház volna. A bal füle előtt — a jobb innen nem látszott — egy különlegesen nagy, fényes csigaház.

Gyorsan elkapta a tekintetét. Ilyenek ezek a lányok: ha csak egyet szól hozzájuk az ember, már azt hiszik, érdeklődnek irántuk, és ha tetszik, ha nem, hosszú beszélgetést kezdenek hajtincsekről és csigaházakról a ködben. Florian elővett egy narancssárga filctollat, és a természetrajzfüzetébe berajzolt egy láncot hüvelykujjkörömnyi csigákból. A csigaházakat ki lehet fúrni és ezüstszínű dróttal összefűzni. Florian egyszerű, ügyes horogkapcsot tervezett a lánc végére. Milyen kár, hogy a legtöbb lány olyan lehetetlen, sértődékeny, irigy, sőt a legrosszabb esetben — lásd Barbarát — szörnyen undok is, és ráadásul milyen csúf, sorozatban gyártott nyakláncokat és díszeket hordanak! Hiszen létezik szép ékszer is, csak mindenkinek meg kell találnia a hozzá legjobban illőt. Most fülbevalót rajzolt csigából és ezüstdrótból, klipsszel lehet ő fülre erősíteni. Egyszerre észrevette, milyen rebbenéstelen csöndben ül mellette Sabine. Felpillantott és rajtakapta, hogy az ő csigaházait bámulja. Erre gyorsan összecsapta a füzetét.

Tornaórán, amíg várt, hogy Tonit elkapja reménytelen gyűrűlengései után, odaszólt neki:

— Nincs megsértve; és nem áll bosszút, és tartsd meg magadnak a buta képzelgéseidet.

Toni csak nyögött. Boldog volt, hogy a tornatanár befejezettnek nyilvánította a gyakorlatokat, és megengedte, hogy focizzanak. Még a szünetben is tovább játszottak, kapkodva kellett öltözniük, és izzadtan, megkésve érkeztek angolórára.

Florian vágyva vágyott egy pohár jéghideg vízre. Eszébe jutott a tízórai almája. Rémlett, hogy az anyja becsomagolt neki egy szép zöld granny smith almát. Óvatosan kihúzta a tízóraizacskót a táskájából. Az angoltanárnő azon igyekezett, hogy Schmiednek, az első padban megtanítsa a teach[6] helyes kiejtését. Az osztály felélénkült: mindenkit nagyon szórakoztatott a látvány, amikor Hansi Schmied, mint egy lihegő bernáthegyi, kiölti a nyelvét.

Florian kissé lejjebb csúszott a székén, az orráig emelte az angolkönyvet, és beleharapott az almába.

— Pfuj! — öklendezett egyet, és széles ívben kiköpte az almafalatot.

— Mi történik itt? — kiáltott fel az angoltanárnő.

— Sós volt, vagy mérgezett — hebegte Florian —, ki kell öblítenem a számat.

Az ajtóhoz rohant, felrántotta, egyenest neki az igazgató fejének, aki a folyosón hallgatózott; bocsánatkérésfélét dadogott, és kiszáguldott a vécére.

Az igazgató utánisietett.

— Rosszul vagy? — kérdezte, látva, hogy Florian bőséges hideg vízzel öblíti a száját. — Ne igyál hideg vizet, ha rosszul vagy. Menj le az iskolaorvoshoz…

Florian igyekezett megnyugtatni az igazgatót, egy ilyen kis rosszullétért nem érdemes angolórát mulasztania.

---

[6] Teach, angolul: tanít. Kiejtése nagyjából: tics

Visszament az osztályba; a megkezdett alma az asztalán várta. A tanárnő rászólt:

— Fogj egy cédulát, vágd szépen körül, és írd rá: angolórán almát ettem. Szülők aláírása.

Florian felírta a szöveget egy cédulára. Szerencsére az angoltanárnő rendszeresen megfeledkezett róla, milyen igazolásokat és aláírásokat követelt. Az ilyen cédulaügyet nem kell tragikusan felfogni. Apja amúgy is megtagadná az aláírást, arra hivatkozva, hogy ő, az apa, nem evett angolórán almát. Az anyja meg csak újra fölöslegesen felizgatná magát.

Hanem az alma — Florian megszagolta. Letört egy kis darabkát, megízlelte a nyelve hegyével. Sós. Eszébe jutott egy tévéfilm, amelyikben a terrorista banda megmérgezte a város minden élelmiszerét. Most tényleg elfogta a rosszullét.

— Talán egy pók mászott rajta — szólalt meg mellette Sabine. — Ha pók mászott az almán, az alma sós lesz, hiszen tudod…

— Ezt a marhaságot még sohasem hallottam — súgta vissza Florian.

Egyszerre, mint egy villámütésre, jobban lett. Pók! Sabine! A lány arcába nézett. Hát persze… Sabine csak úgy sugárzott az elégedettségtől, arca, mint a telihold, mintha hirtelen öt kilót hízott volna. Kerek és nevetős lett a képe.

Florian úgy elképedt, hogy szólni sem tudott.

Hátulról meglepő hangok hallatszottak: horkantások, szusszanások, amik szinte az öreg Weidwiedlre emlékeztették, közben robbanásszerű röffentések. Florian hátrafordult. Toni mindkét öklét a szájába tömte, majd megfúlt a nevetéstől.

Némi elégtétellel hallotta meg Florian az angoltanárnő hangját:

— Staringer, fogj egy cédulát, vágd szépen körül…

Amikor a nagyszünetben a tanulók hadában Florian is az udvar felé lódult, szembetalálkozott Brigitte Kratochwillel. A tanárnő besorolt a lökdösődő, tolakodó tömegbe. Tarka kendője kibomlott, hosszú szőke haja az arcába hullott. A karján nagy, láthatóan súlyos dobozt cipelt. Hiába kiabálta:

— Vigyázat! Engedjetek át! Figyelem! — a hangja elveszett a szünet ricsajában.

Florian odaverekedte magát hozzá, és átvette tőle a dobozt. Műanyagba csomagolt szürkésbarna massza volt ben he.

Agyag!

— Te vagy életem megmentője, Mayer — mondta Brigitte Kratochwil.

— De úgy is illik, hogy te cipeld az agyagot, elsősorban a te kedvedért rendeltem. Vidd fel a dobozt a rajzterembe, vagy nem, várj, inkább a rajzszertárba, itt a kulcsa, aztán gyere le megint az iskola elé a sárga Volkswagenhez, további dobozok várnak.

Florian felküzdötte magát a harmadik emeletre. Agyag! Átforrósodott az örömtől. Meglátta Tonit és Sabinét, rájuk kiáltott:

— Gyertek velem!

Sabine kinyitotta a rajzszertár ajtaját, Florian letette a dobozt a legközelebbi asztalra, és máris robogtak lefelé. A sárga Volkswagen Mader atya, a hittantanár tulajdona volt. Brigitte Kratochwil ott állt, és éppen köszöngette a kolléga segítségét.

— Igazán kedves, hogy időt szakított erre!

— Á, ő mindig rendes — dörmögte Toni.

— Rá lehet számítani — fűzte hozzá Florian.

Sabine később azt állította, hogy a hittantanár elpirult Öten együtt hurcolták fel az agyagot a harmadik emeletre, utána a hittantanár bement Brigitte Kratochwillel a tanári könyvtárba.

— A gyerekek meglehetősen tiszteletlenül beszélnek — dünnyögte az atya. — De azt hiszem, nem is úgy gondolják…

— Szerintem maga most óriási bókot kapott — vélte Brigitte.

Max Kern az ablakban állt. Figyelte, hogyan rakodnak ki a sárga Volkswagenből.

— Ha csak egy szóval mondod, természetesen én is rendelkezésedre álltam volna a kocsimmal — szólt oda Brigittének.

— Örülök az ajánlatodnak. Úgyis szükségem lesz valakire, aki a kész munkákat elszállítja az égetőműhelybe.

A rajzterem előtt, az üres folyosón, kellemes csönd volt. Toni a felvágottas zsömléjét majszolta, Sabine az I/B kiakasztott rajzait szemlélte, Florian meg a rajzokat szemlélő Sabinét nézte.

Lelki szemeivel azonban mást látott: csészéket, vázákat, cserepeket. Meg egy tájképet, fűvel, hullámos talajjal, kövekkel és csigákkal, az egész agyagból van és olyan, mint egy kép keretben. Aztán sárkány merült fel a képzeletében, pikkelyes farokkal és dudorokkal a szeme körül. Görbülő gerincű hal, mintha a vízből ugorna. Elefánt, hatalmas füllel és finoman barázdált lábbal. És egy ormányán álló elefánt…

Florian felsóhajtott, odament Sabinéhoz.

— Most mondd el nekem, te pók, hogyan csináltad azt az almával?

— Elmondom, ha soha többé nem nevezel póknak. Ugyanis dühít, ha póknak neveznek.

— Dühit az ilyesmi?

— Bizony. Nem szeretek mindig arra gondolni, hogy sovány és ronda vagyok.

Florian felnevetett.

— Az én kedvemért nem kell meghíznod. Szerintem elég normálisan nézel ki!

Sabine elmosolyodott.

— Az almával az úgy történt, hogy a lyukasóránkon, amikor ti tornáztatok, megsóztam.

— De hogyan?

— Injekcióstűvel, amit az apám kiselejtezett. Belefecskendeztem sóoldatot. Meg se lehetett látni a szúrás helyét. Jó, mi?

— Orvos az apád?

— Állatorvos.

— Toni, ne vigyorogj olyan pimaszul! — förmedt rá Florian. — Ezért a sós almáért pedig még fizetek egyszer!

— Nem vigyorgok — morgott Toni. — Csak úgy néz ki, mert rágok. Egészen komoly vagyok. Különben is eszembe jutott valami. Ha most agyagozni fogunk, akkor már nem lesz szükséged arra a különleges gyurmára.

— Miféle gyurmára?

— A mamám akart neked küldeni — szomorodott el Toni.

— Nem baj, azért ez nagyon kedves a mamádtól. Talán sikerül megcsinálnom a Seppl kutyádat agyagból, azt majd elviszed neki.

Mire a többi gyerek visszaért az udvarból, addigra Toni, Sabine és Florian már az osztályban volt. Florian úgy tett, mintha egyetlen szót sem váltott volna Sabinéval. A lány Toni asztalának támaszkodott, és azt magyarázta, hogyan lehet egy tacskót megtanítani pacsit adni. Toni homlokát

ráncolva hallgatta, és egy szavát sem hitte. Marialuise figyelte kettőjüket, megrándította a vállát, és mondott valamit az ellentétekről, amelyek vonzzák egymást. Most meghallották Weidwiedl fújtatását a lépcsőn. Sokszorosított lapokat hozott nekik, legalább ötven német és latin mondattal, hogy még a dolgozatírás előtt fordítsák le. Nyögtek és tiltakoztak, de nem túlságosan, mert tudták, hogy a dolgozatban ugyanilyen mondatok lesznek, éppen csak a szavak változnak. Aki begyakorolta ezeket a mondátokat, az könnyű szívvel nézett a dolgozatírás elé.

— Gyakoroljatok rendesen! — rivallt rájuk, és megtörölte izzadt tarkóját. — Az a pár vacak mondat a könyvben még nektek is túl kevés, ti világ lustái! Jaj annak, akit rajtakapok, hogy elégtelen dolgozatot merészel írni! Nem fogjátok tönkretenni a hírnevemet! Majd méltóztattok gyakorolni, megértettétek?

Sabine csodálkozott: Toni világosította fel, hogy ez a dolgozatírás előtti első lelkesítő szónoklat. A második a füzetek kiosztása előtt várható.

— És az ő hírneve?

— Hát állítólag még soha senki nem bukott meg nála.

Weidwiedl az asztalra csapta a füzeteket.

— Osszátok ki! — rikkantotta, és egy kis cédulát húzott ki a zsebéből.

— És itt a fogalmazás tárgya, amit lesztek szívesek szombatra elkészíteni. Egy jellemzés hunyorított, és felolvasta: — A padszomszédom". Vagyis mindenki jellemzi azt a fiút vagy lányt, aki mellette ül. Ennél mi — sem egyszerűbb. És kíméljetek meg a regényektől. Rövid, csattanós jellemzés, semmi blabla!

Micsoda marhaság, gondolta Florian. Szívesebben írt volna tíz fogalmazványt őszi ködről, öregasszonyokról a lemenő nap fényében és hulló falevelekről, mint tíz sort Sabine Mitterhöferről.

Toninak hazafelé ballagtukban azt mondta:

— Ha még te ülnél mellettem, tíz perc alatt megfogalmaznám.

Toni nem volt valami jó németből. Irtózott attól, hogy kigondoljon bármilyen történetet. A mamája kínlódott a fogalmazásaival, ő csak ült mellette, dörmögve kritizálta és a fejét rázogatta: ,,Nem baj, Toni, hisz ez csak fogalmazás." Most mégis azt mondta Toni Floriannak: Sabinét jellemezni igazán nem nehéz! Egy lány, aki állandóan hintázik a székén. Nem bírja megenni az összes felvágottas zsömlét, amit becsomagolnak neki, mert vigyáz a vonalaira. Van egy kutyája, amelyik pacsit tud adni. Sóoldatot fecskendez almákba, olyan injekcióstűkkel, amelyeket az apja kiselejtezett. Na?

— Talán mégis jobb, hogy nem rólad kell írnom — mondta Florian. — Akkor ugyanis azt írnám: „A padszomszédom egy károrvendő srác, aki beletapos a barátja lelkébe !"

— Az ember segíteni akar neked, de te nem hagyod!

Aznap délután Florian két órát töltött egy üres papírlap előtt. Ha legalább valamilyen cím eszébe jutna, a pókon és az almán kívül!

Kézbe vette a ceruzát, firkálni kezdett. Mire anyja vacsorázni hívta, teljesen megtelt a lap: a Sabine blúzán látott kis kutyák összevissza szaladoztak, egy pók ült a hálójában, mind a nyolc lábán farmer feszült, csiga mászott egy almán kitolt szarvacskákkal, és lent, a lap alján még egy agyag nyaklánc modellje is látható volt, mindegyik szeme másféle vonalas, pontozott mintával. Sabinéről egy szó sem, sehol.

— Teljesen érthetetlen, hogy lehet így húzni az időt — mondta az anyja. — Itt ülsz egész délután, és a levegőbe. bámulsz.

Aznap este se nézhette a tévét, mert meg kellett írnia a latint és a matekot. A szülők hálószobájából, ahol a tévékészülék állt, kihallatszott Barbara nevetése. Sikítozott a gyönyörűségtől. Florian gyanította, hogy csak őmiatta sikítozik: hadd tudja meg, micsoda szórakozásról maradt le! Meg is győződött erről, amikor megjelent Franziska, és megkérdezte:

— Tudsz adni egy képregényt? Unom azt a műsort odaát.

— Elkészültél a fogalmazással? — kérdezte másnap reggel Sabine.

— Még nem.

— Akkor van egy ötletem. Add ide a füzetedet, én oda adom a magamét. Írd meg az én fogalmazásomat magadról, és én megírom a tiédet.

Florian gondolkodott. Elvigyorodott. Ez jó ötlet, és remek alkalom arra is, hogy bosszút álljon a sós almáért.

Füzetet cseréltek, és kölcsönös ígéretet tettek, hogy olvashatóan fognak írni. Mire Florian hazaért az iskolából, apu már otthon volt. A nappaliban ült, és hallgatta Franziska menüett-előadását.

— Ez aztán igen — mondta apu. — Olyan nagylányom van, aki már menüetteket játszik. Igazán büszke vagyok.

Az asztalon linzertorta állt, egyenesen Linzből, és ischlerfánk, Bad Ischlből. Apu minden városból, ahol megfordul, hozott valami apró meglepetést. Többnyire olyasmit, amit meg lehet enni.

— Szia, apu — köszönt Florian. — Milyen volt?

Apu ilyenkor rendszerint beszámolt a sikerekről, amelyeket elért, arról, hogy melyik könyvet lehetett azért eladni, mert jól van megírva, és mit rendeltek meg kizárólag, az ügyes borító vagy a cím miatt. Azután a

gyerekek olyan könyvcímek kitalálásával szórakoztak, amelyek az embereket biztosan vásárlásra csábítják.

Ma azonban apu egyáltalán nem volt jó hangulatban.

— Milyen volt? Elég jó, elvégre az ember a családjáért gürcöl; de aztán hazajön, és egyebet sem hall, mint hogy milyen baj volt idehaza. Az iskolában lusta voltál, itthon szemtelen.

— Csak azon az egy rémes napon — védekezett Florian.

— Erről majd még beszélünk — mondta az apja.

Ebédnél Barbara beszámolt a sikereiről. A szeme villogott, amíg a pluszokat, jó pontokat, dicséreteket és kitüntető megbízatásokat sorolta.

— Kézimunkaórán én vagyok a Liebermann titkárnője. Felírom, aki otthon felejtett valamit, és rossz pontokat adok. Akinek ötnél több rossz pontja van, annak eggyel rosszabb lesz az osztályzata.

— Tudta a Liebermann, kit válasszon! — jegyezte meg Florian. — Te biztosan soha nem felejted el beírni a rossz pontokat, igaz?

— A legjobb barátnőimmel kivételt teszek.

— Én ilyen megbízatást el sem fogadtam volna — jegyezte meg Florian. — Undorító,

— Te vagy undorító.

— Hülye tyúk.

— Florian mindig utálatos velem!

— Florian, te állandóan rontod a hangulatot — szólt rá az anyja. — Úgy örültem, hogy végre megint kellemesen együtt ülünk, miután apu annyi ideig távol volt… És ki zavarja meg a nyugalmat? Mindig te! Mindig, mindig te!

— Ez igazságtalanság — morgott Florian.

— Hagyjátok abba — szólt rájuk az apa. Fáradtnak látszott. — Florian, a te iskolai szereplésedről még beszélünk. Barbarának ez a rosszpont-osztogató beosztása

nekem sem tetszik, azt meg kell mondanom. De ami a tanulást illeti, példát vehetnél róla.

— Elhatároztam, hogy a jövő héten bemegyek az iskolába — sóhajtott az anya. — Érdeklődni fogok Weidwiedlnél és a többieknél is. Ha Florian annyira elhagyja magát, akkor idejében tennünk kell valamit.

— Teljesen igazad van — helyeselt az apa. — És ha nem akar tanulni, csak szólnia kell, senki sem kényszeríti, hogy gimnáziumba járjon. Tanulhat valamilyen mesterséget.

— A mi családunkban eddig mindenki le tudott érettségizni — mondta az anya.

— Legföljebb ő lesz a dicstelen kivétel, akinek ez nem sikerült — mérgelődött az apa. — Én is szívesebben venném, ha olyan fiam volna, aki le tud érettségizni. Meg is akarok adni neki minden lehetőséget, hogy legalább megpróbálja. Nekünk ne tegyen szemrehányást.

Azt hiszik, hülye vagyok — dohogott magában Florian. — Csalódtak bennem. Az tetszene nekik, ha olyan fiuk volna, akinek csupa jó jegye van, és aki mindig mindenre rá bólint.

Rögtön ebéd után kézbe vette Sabine németfüzetét, és írni kezdett. Legalább ebben a fogalmazásban jobb képet akart festeni magáról.

VI.

Weidwiedl lenyelt egy pirulát — mint mondta, azért, hogy túlélje a IV/A dolgozatait —, és felolvastatta magának a fogalmazványokat.

Marialuise költői mondatokban ecsetelte barátnője érdemeit, Hansi Schmied a padszomszédja körömrágásáról írt, Toni Staringer tizenkét mondatot olvasott fel,

elsősorban szomszédja kedvenc ételeiről. Weidwiedl elismerően dörmögte, hogy Toni alapos kutatást végzett az őt érdeklő területen, és kiegészítésképpen néhány további mondatot Javasolt. Toni kifejezte csodálatát, amiért Weidwiedl ilyen jól ismeri az ő szomszédját, és lelkiismeretesen hozzáírta a mondatokat. Most Sabinét szólította fel Weidwiedl. Sabine kissé akadozva olvasott, nem ismerte Florian írását.

— A padszomszédom. A padszomszédom fiú, 39-es lába van, testsúlya 47 kiló. A szeme barna, a tekintete éles. A haja is barna, és szitáló esőben olyan tüskés lesz, mint egy cipőkefe, a fürtök nem kunkorodnak csigaházakká. — Sabine álmélkodva olvasott tovább. — Bal keze ugyanolyan ügyes, akár a jobb, bár ez a legtöbb tantárgynál nem sokat ér. Ha azonban az következik be, amitől az anyja tart, és valóban utcaseprő lesz belőle, bal kézzel is tudni fog söpörni. Szereti a kutyákat és a madarakat, neki magának azonban nincs se kutyája, se madara, részben a helyhiány, részben a koszveszély miatt. Szomszédom jó fiú, nem haragtartó és rendkívül türelmes. Nyugodtan lehet a mellette levő széken hintázni és ceruzákat gurítani, órák telnek bele, mire megelégeli. — A gyerekek nevettek, Sabine megköszörülte a torkát, és tovább olvasott. — A szomszédom szereti a sült krumplit, örömmel sétáltat tacskókat, és kivették a vakbelét. A barátainak szívesen segít, és jól ki lehet vele jönni, még a lányokkal is ki tudna jönni, ha a lányok normálisak volnának, de többnyire nem azok.

Most csak a fiúk nevettek. Sabine becsapta a füzetet, az arca vörös volt. Florian észrevette, megörült, és odasúgta:

— Egy null a javamra.

Weidwiedl az orvosságosdobozát rázogatta, és elgondolkodva mondta:

— Van benne néhány egész jó megfigyelés. Most te olvasd, Mayer!

Florian hozzákezdett:

— A padszomszédom. Az én padszomszédom magas, karcsú lány, rézvörös hajkoronája minden normális embernek tetszik. — Florian megakadt, és az osztályra sandított. A gyerekek vigyorogtak, Marialuise eltátotta a száját, és be sem csukta többé, Sabine lesütötte a szemét, és szerényen mosolygott. Florian mély lélegzetet vett, tovább olvasott: — A szeme nagy, szürkészöld, parányi barna pontocskákkal, a pupillákat vékony sárga csík szegélyezi…

Weidwiedl azzal intette le a közbeszólókat, hogy vannak emberek, akik jó megfigyelők, mások meg nem azok.

Florian olvasott tovább:

— Szomszédnőm orra mellett apró forradás látható. Amikor még kicsi volt, megharapta egy farkaskutya. Ennek ellenére most is nagy állatbarát. Van egy airedale terrierje, Treffnek hívják, egy hullámos papagája, „aki" szenvedélyesen puszi-puszit rikácsol, három tengerimalaca, három házinyula, a nevük… — Florian akadozva olvasta. — Röfimuci, Szimatduci és (hm!) Első Florian, és nagyon szívesen megmutatja őket a barátainak. Állatorvos szeretne lenni, mint az apja. Padszomszédnőm szelíd, soha nem hazudik, hason fekve alszik, és utálja a főtt tésztát, az unalmas tanórákat és az esti egyedül otthon maradást. Fura módon póknak hívják az osztálytársai, és már kapott is ajándékba néhány pókot. Szüksége volna még egy pókbrossra is. Mindent összevetve, egész helyes lány a szomszédom. Vannak ugyan hibái, de gyöngéi nincsenek, én pedig a magam részéről minden tőlem telhetőt megteszek, hogy minél előbb be tudjon illeszkedni az új iskolába.

Florian fel sem emelte a tekintetét, amíg az osztály nevetése alább nem hagyott.

Weidwiedl kivette a kezéből a füzetet, ide-oda lapozgatta, aztán szemrebbenés nélkül mondta:

— Nagyon helyes, Mayer, és ha újra figyelmesen átolvasod a fogalmazást, biztosan észreveszed, hol javíthatnál rajta még valamit…

Florian mélabúsan biccentett. Csak szólna már az a csöngő! Csöngessenek már! Miért nem csöngetnek már! Bárcsak végre-valahára megszólalna a csöngő!

Csöngettek. Florian Sabine felé hajolt.

— Na, Sabine, egy-egy.

— De az én javamra — biccentett Sabine.

A rajzterem asztalait újságpapír borította. Brigitte Kratochwil egy darab dróttal szeletelte az agyagtömböt.

— Én sokat kérek — kunyerált Florian.

Gyúrták az agyagot, kis golyókat formáltak, koronggá lapították. Ez lesz az edény feneke. Brigitte megmutatta a gyerekeknek, hogyan kell agyaghurkákból felrakni az edény falát.

— A felrakott hurkát mindig kissé meg kell érdesíteni, mielőtt a következő sort rárakjátok.

— Szép a hurkám? — kérdezte Toni.

— Akár egy pingponglabdát nyelt giliszta — közölte Brigitte Kratochwil. — A hurkáknak egyenleteseknek kell lenniük, máskülönben az égetésnél rések keletkeznek. Gondolj végtelen virslikre, Toni.

— Most, ebéd előtt két órával? — méltatlankodott Toni, de aztán mégis sikerült csinos hurkákat sodornia a két tenyere közt, felrakta az edény falát, kívül-belül elsimította. Ahol a hurkák közt rés maradt, betapasztotta pici, agyagpépbe mártott hurkákkal. Ez a pépdolog nagyon tetszett neki,

— Akár kásának is nevezhetnénk — közölte. — Na tessék, most ferde lett a csuprom.

— Minden kezdet nehéz — vigasztalta Brigitte. — Csapd össze, és próbálkozz újból, pontosan rakd egymás fölé a hurkagyűrűket. Fogj egy ceruzát, állítsd az edény falához… látod, már megy is! Jól van, Marialuise! Jól van, Sabine!

Marialuise sóhajtott.

— A körmöm sajnos reménytelenül bepiszkolódik ettől a malackodástól!

— Egy kis piszok nem riasztja el a művészt a munkától — nyugtatgatta Brigitte.

— Szép kis művészet — zúgolódott Marialuise.

— Majd egyszer elvonszollak benneteket az iparművészeti múzeumba — mondta Brigitte. — Hogy lássátok, micsoda fantasztikus dolgokat készítettek a legrégibb idők óta kerámiából. Csupa olyan ember csinálta, aki nem féltette a piszoktól a körmét. Görög vázák meg kínai porcelán meg mindenféle. Jól van, Toni! Mutasd a tiédet, Florian! Ez aztán szép edény! Nézzétek meg!

Florian agyaghengere egyenes volt, mint a gyertyaszál. Megcsavart hurkákból két korongot formált, és jobbról-halról a perem alá tapasztotta, fülnek.

— Még egy pillanat! — mondta Florian, azzal a maradék agyagból egy kis csigaházat tekert és agyagpéppel az edényre ragasztotta.

— Minek? — kérdezte Toni.

— Csak úgy. Hogy lássék, hogy ez az enyém.

Aztán segített Toninak a hurkafalat felrakni, és csinált Marialuisénak két edényfület. Igazán nem volt haragtartó. Sabine edényének elsimítgatta a falát, és a körmével mintát karcolt bele. Mindenkinek szívesen segített volna az osztályban, ha Brigitte Kratochwil megengedi. A tanárnő levágott még egy szelet agyagot, és nekiadta.

— Próbálj csészét csinálni.

Florian inkább elefántot csinált. Háta, lába jól sikerült, de mikor kiformálta a busa fejét, az ormányát és a nagy füleket, az elefánt elvesztette az egyensúlyát. Lassan előrebukott, az ormánya felkunkorodott, mint egy kígyó, a füle lekonyult, akár az őszi falevél, farkincája úgy meredezett a fenekén, mint egy magányos fűszál egy különös kis domb csúcsán.

A gyerekek megnézték és nevettek.

Florian golyóvá gyúrta az elefántot, és újba fogott. Az új elefánt szinte ült a hátsó lábán, mellső lábait előrenyújtotta, és az ormányát égnek meresztette. Ez az állat már nem rogyott össze, de az ormánya és a füle állása valahogyan kétségbeesett kifejezést adott neki.

— A holdra üvölt — állapította meg könyörtelenül Toni. Erre Florian ezt is golyóvá gyúrta. Már izzadt, a haja a homlokába hullt, és az arca csupa maszat volt.

Hozzáfogott a harmadik elefánthoz. Ez olyan lett, mint egy kis hegy. Összeszorította oszloplábait, az ormányát felkunkorította, a füle a hátára tapadt — s megállt a lábán. Áll! Florian mutatóujja körmével gondterhelt ráncokat karcolt a homlokára, ceruzaheggyel szemet nyomott az agyagba, a szeme fölé pici dudorokat ragasztott.

Brigitte mosolygott.

— Aranyos. De úgy néz, mint aki sírva akar fakadni…

— Mindjárt sírva is fakad — helyeselt Florian. — Azt képzeli, hogy az ormányán is meg tudna állni.

Brigitte nevetett, és továbblépett a következő asztalhoz.

Sabine lassan kószált a rajzteremben, amíg Florian mellé nem ért.

— El ne rontsd! — mondta. — Tetszik nekem.

Florian megrándította a vállát.

— Egyszer majd csak megáll az ormányán is — mondta Sabine. — Addig-addig gyakorolja, amíg nem sikerül neki.

— Talán majd egyszer, a távoli jövőben — dünnyögött Florian. — Csakhogy azt biztosan nem én csinálom meg.

Sabine most a csigadíszes edényt nézegette.

— A csiga is tetszik. Hogy kell ilyen csigát csinálni? Ha átfúrják, nyakba is lehet akasztani. Van nálam kötőtű…

Florian összegyűjtötte az agyagmaradékot a többi asztalról, összegyúrta, egyforma darabokra vágta, és golyókat meg kockákat formált belőle. Ceruzája hegyével pöttyöket meg vonalakat karcolt rájuk. Sabine a kötőtűjével átfúrta a gyöngyöket, a lyukak szélét szépen elsimította. Óvatosan felhúzta a gyöngyöket a kötőtűre.

— De szépek! — kiáltott fel Brigitte Kratochwil. — Ha kiszárítod vagy kiégeted, még ki is festheted vagy belakkozhatod, és keskeny bőrszíjra fűzve hordhatod pulóverhez.

— Én is arra gondoltam — mondta Sabine. — De hogyan kell kiszárítani?

— Lehetőleg úgy, hogy szabadon lebegjenek… hogyan is?

Florian két nagy golyót gyúrt, és odagurította Sabinénak. Sabine a két gyöngysoros kötőtűt beleszúrta az agyagba, és felállította.

Marialuise izgatottan csattant fel:

— De hát azok a gyöngyök nem is voltak a Mitterhöferé! Azokat a Mayer csinálta!

Brigitte mosolygott.

Annál inkább Mayer döntheti el, hogy ki viselje őket.

— De hiszen a Mitterhöfer egyszerűen eltulajdonította a gyöngyöt! — kiabált Marialuise.

— Hogy az a lány mit meg nem enged magának — dörmögött Toni. — Elfogadja a gyöngyöket, és engedelmet sem kér Marialuisétól!

— Csinálhatok másikat — sietett közbeszólni Florian. — Nagyon könnyű. Add ide a kötőtűdet, Marialuise.

— De hiszen nincs nálam! Ma nincs is kézimunkaóra! Honnan vegyek én most kötőtűt?

— Majd Sabine kölcsönadja neked az övét — csillapította Florian. Közben megint kiformált néhány kockát, és pöttyöket meg csigavonalakat rajzolt rájuk.

- Ezek még szebbek, mint az előzőek! — ujjongott Marialuise. — Gyorsan, gyorsan, Mitterhöfer, adj egy kötőtűt!

— Sajnos nem tudok, csak ez a kettő van — hárította el Sabine.

Florian visszavette a kockákat, és cipóvá gyúrta az agyagot.

— Majd jövő szombaton — szólt oda Marialuisének. — Akkor csinálok neked is és mindenkinek, aki csak akar.

Ha az elefánt nem sikerült is, gyöngyöt aztán csinálhat nekik akármennyit. És ha egy kicsit próbálkozik, talán tud csinálni tacskót is meg nyulat meg egy ülő macskát. És ha sokat gyakorolja az agyagozást, és nem riad vissza a nehézségektől, talán sikerül csészét is formálnia, kifelé hajló peremmel, minden minta nélkül, olyat, amit csak a formája tesz széppé.

De kár, hogy jövő szombatig várni kell!

Floriannak ezen a hétvégén sikerült békés órákat biztosítania magának. Tonihoz ment latint tanulni. Toni rosszabb latinos volt nála, mindig újra el kellett neki magyarázni a conjunctivust és nyakatekert alkalmazását. Florian segítsége nélkül képtelen volna lefordítani a Weidwiedl-féle gyakorló feladatokat. Florian megmutatta apjának a sokszorosított lapokat.

— Dolgozatírásig el kell készülnünk ezzel. Toni soha nem boldogulna vele.

— No, eredj — egyezett bele az apja. — Csak attól félek, többet piszmogtok és hülyéskedtek, mint tanultok. Tudom anyutól, hogy mikkel töltöd az idődet. Eredj, de este mutasd meg nekem, mit fordítottatok!

Nem hisz nekem, gondolta Florian, és eliszkolt.

Toninál nagyon kellemes volt tanulni. Apja nem élt velük, így nem ellenőrizte és nem veszekedett vele, Staringer néni pedig kente nekik a zsíros kenyereket, és alma- és narancslével ízesített teával kínálta őket.

Toni és Florian egymás mellett ült a nagy konyhaasztalnál, a tacskó csendben, békésen hevert a lábuknál. Staringer néni melléjük húzódott a varrásával, de nem szólt egy szót sem. Bedolgozott egy üzletbe, blúzokat varrt, a ruhájára mindig cérnaszálak tapadtak; rongyocskák, cérnaszálak hevertek a padlón.

— Anyám be akar menni Weidwiedlhez a fogadóórára mindjárt a dolgozatírás után — mesélte Florian.

A dolgozatírás előtti latinórákat Weidwiedl nagyon szigorúan vette. Ellenőrizte mindenkinél mind az ötven mondatot, igéket ragoztatott, beléjük verte a szavakat.

— Ne ásítozz, Marialuise — förmedt rá —, nincs jogod ásítozni, ha én kibírom ébren!

A dolgozatírás napjára mintha kicserélték volna. A lépcsőn köhécselt és fújtatott, apró habozó léptekkel érkezett az osztályba, és kezét összekulcsolta nagy pocakja alatt.

— Kiosztottátok a füzeteket? Jól van. Hát, gyerekek, valamit be kell vallanom. Ez a dolgozat, igazán szégyellem, túlságosan könnyű. Remélem, nem jön be sem az igazgató, sem egy szakfelügyelő — szívszakasztóan sóhajtott, felső zsebében kotorászott a cédulák után. — Nem is tudom, mi

ütött belém. Ilyen gyerekes mondatok… óvodai színvonal… úgy látszik, öregszem… Kérem, hogy aki elkészül, a legtöbben húsz perc alatt úgyis elkészülnek ezzel, az maradjon csöndben, ne zavarja azokat, akik még dolgoznak. Egyétek meg a kolbászos zsömléiteket, vagy szállingózzatok a vécére, de maradjatok csöndben.

Döcögve sétálgatott fal-alá a padsorok között.

— Az A csoport feladatai még könnyebbek, mint a B csoporté, de a B csoportét is minden hülye meg tudja csinálni be ne áruljatok engem!…

— Staringer, hogy boldogulsz?

— Egész jól! — dörmögte Toni.

— Tudtam, tudtam — nyögött fel Weidwiedl.

Először Sabine és Marialuise surrant ki az osztályból.

— Te, ezek a mondatok legalább olyan nehezek voltak, mint amiket a sokszorosított lapról kellett fordítani — csodálkozott Sabine.

— Igazán? — lepődött meg Marialuise. — Nekem könnyebbnek tűntek.

Florian anyja gondosan beosztotta magának a hetet. A fogadóóra előtt még el kell mennie fodrászhoz. Ezért a bevásárlónapját eltolta a fogadóóra utánra. A gyerekek nem is sejtik, milyen pontosan be kell osztania az idejét ahhoz, hogy a háztartásban minden úgy menjen, akár a parancsolat. A gyerekek mindent természetesnek vesznek, még Barbara is…

Mayerné gyűlölte a fogadóórákat. Utált a tanári könyvtár előtt üldögélni azokon a vacak székeken, várakozás közben hallgatni a többi mama beszélgetését és rémtörténeteit — és mennyire méregetik egymást, hogy ki hogyan öltözik! A lódenkabátot veszi fel és a tiroli kalapot

— erre az alkalomra ez illik legjobban: lódenkabát és tiroli kalap.

De ha troli kalapot vesz, akkor is muszáj fodrászhoz menni? Esetleg megspórolhatná a fodrászt. És ha nem megy fodrászhoz, nem kell elhalasztania a bevásárlónapot Legjobb, ha minden a normális kerékvágásban halad.

Gyalog ment az iskolába. Ideges volt, a kesztyűjét föl-le húzogatta. A tanári könyvtár előtt hét mama és három papa várakozott. Weidwiedllel egy időben Schneiderné tanügyi főtanácsos asszony is fogadóórát tart.

— Kérem, ki jött előttem Weidwiedl tanár úrhoz?

Mint a fogorvosnál. Még kellemetlenebb, mert az ő fogorvosa név szerint szólítja őket.

— Weidwiedlhez! Könnyű magának! — szólalt meg a mellette ülő nő. — Nekem sajnos a főtanácsos asszonyhoz kell mennem. Reszket a térdem, ha eszembe jut, mennyit szidta tavaly a nagyobbik lányomat: hogy minden rendetlenségnek ő az oka, nagyszájú, izgága, hisztériás… De hát most a kisebbik miatt jövök. Ez nem olyan sajtkukac, mint a másik. — Hirtelen felugrott. — Te jó ég, már én vagyok soron!

Mayerné a képeket mustrálta a falon: a kínai Nagy Fal, az Akropolisz, a Colosseum, Keopsz fáraó piramisa, a londoni Tower. Most egy másik nő beszélt:

— A férjem azt állítja, hogy a főtanácsos asszony nagyon bájos. Sajnos ma nem tudott jönni a férjem, szívesebben vettem volna, ha megint jön. Nem tehetek róla, én ugyan semmi bájt nem tudok felfedezni benne.

— Bájos, akár egy mosolygó krokodil — suttogta egy fiatal mama, közben óvodáskorú fiacskáját csitítgatta. — Az apukákkal bájos, a gyerekek úgy félnek tőle, hogy majd belebolondulnak.

— Mit tanít? — súgta Mayerné.

— Franciát és németet — súgta vissza a fiatal mama.

Az a mama, akinek a nagyobbik lánya olyan, mint a sajtkukac, kijött a könyvtárból. A táskájáért ment, amit Mayerné mellett hagyott.

— Soha többé — sziszegte. — Soha többé nem megyek fogadóórára. Az ember csak mérgelődik. Képzelje el, bemondom a kisebbik lányom nevét, és azt vágja rá ez a Schneiderné: „No, az egészen más, mint a Claudia." Kezdek örülni, erre azt mondja: „Ez a kislány csak ül és bámészkodik. Nem vesz részt az órán, nem érdekli semmi. Ha eszembe jut Claudia, az a csupa élet gyerek, örökös kezdeményezés, micsoda temperamentum! Úristen, abban a lányban volt tűz, de ez a kicsi!… " Minden Schneiderné-óra előtt megfogadtatom a kislánnyal, hogy jó lesz és csendes. Itt legyen az ember okos…

Megint kijött egy mama a tanári könyvtárból.

— Ami sok az sok. Most megyek az igazgatóhoz.

— Magánál mi történt? — kérdezte a sajtkukac mamája.

— Megkérdeztem, korrepetáltassam-e franciából a lányomat. „Nem, nem érdemes" — mondja ez a Schneiderné. A lányom soha nem fog franciául megtanulni. „Akkor mi lesz?" — kérdeztem. — „Meg fog bukni! — mondja Schneiderné. — „Kidobott pénz volna taníttatni." „De hát talán még meg lehetne próbálni, elvégre csak október vége van." — Mosolyog, a fejét rázza. — „Higgyen nekem, ismerem az ilyen fajta lányokat. Soha nem fog megtanulni franciául!" Úgy, és most megyek és megkérdezem az igazgatót, mit csináljak.

— Én ezt nem merném — mondta Mayerné. — Az ember nem akar ártani a saját gyerekének.

De a mama már be is lépett az igazgatói irodába. Mayerné sóhajtozott. Arra figyelt fel, hogy a tanári könyvtár, ajtaja felől nyögés és fújtatás hallatszik. Ő volt soron.

— Kérem szépen! — horkantott Weidwiedl. — A IV/A-s Mayer. Ez a Florian olyan fiú, akinek sok szeretetre van

szüksége. Szeretetre! — kiáltott, és a hasa rengett. — Szeretetre!

— Nehéz gyerek a Florian — mondta a mama.

Weidwiedl eleresztette a füle mellett a megjegyzést.

— Megértésre van szüksége és sok biztatásra, sok-sok dicséretre, kérem szépen! — dörögte. — Élénk a fantáziája, ezt méltányolni kell. Becsületes fiú, ezt is méltányolni kell. Helyes gyerek, és én kedvelem, igenis, kérem szépen!

— És a latin? — kérdezte Mayerné. — Szerepel az órán? Szorgalmas?

— Nincs rá módja, hogy ne szerepeljen az órán — nevetett a tanár. — Miért nincs neki madara?

— Tessék?

— A hullámos papagájok nagyon kedves madarak — mondta Weidwiedl. — Florian elég nagy és megbízható ahhoz, hogy felelősséget vállaljon valami állatért.

— Igen, tanár úr, de hát… három gyerekem van.

— Fiúk?

— Lányok. Igazán rendes kislányok. Azokkal nincs annyi gondom, mint Floriannal. Sokszor egészen elkeseredem. Sikerült a latindolgozata?

— Persze. Nálam mindenkinek sikerül a latindolgozata. Hányast is kapott? Érdekli önt az osztályzata?

— Hogyne!

A tanár utánanézett a noteszében.

— Egy becsületes közepest.

— Ahá!

— Jobbat várt volna?

— Nem… vagyis igen… nem is tudom; tavaly még jója volt.

— Azt könnyen megszerezheti újra. Köszönöm a látogatását. Remélem, sokat van a gyerek levegőn, amíg ilyen szép az idő. És szeretetre van szüksége, kérem szépen!

Mayerné kissé kábán hagyta el a tanári könyvtárat.

Nem is értem, hogyan viselik el a gyerekek ezt a hangerőt! Szeretet! Persze hogy szeretetre van szükségük a gyerekeknek. Ezt egy anya tudja a legjobban, fölösleges mondogatni az embernek. Talán ez a vesszőparipája — az anyákat szidja. Már elég öreg ember. Természetesen csak jót akar.

Lassú léptekkel ment hazafelé. Meg-megállt egy kirakat előtt, és megállapította, hogy nem valami ízlésesen rendezték el. Furcsa, hiszen olyan egyszerű kirakatot rendezni. Néhány fogást kell csak ismerni. Még lánykorában, egy porcelánüzlet fiókvezetőjeként, mindig ő maga rendezte a kirakatot. Senki másnak a munkája nem felelt meg neki.

Betért egy virágüzletbe, vásárolt egy virágzó japánbirságat, hogy a zongorán álló vázába tegye. Az ág drága volt, de hiszen megspórolta a fodrászt, és a fodrász sokkal többe került volna, mint a japánbirs. Bement egy butikba, piros ellenzős sapkát vett Barbarának.

Schneiderné főtanácsos asszony a fogadóóra után benyitott az igazgatóhoz.

— Te, ezen valahogy változtatnod kell — jelentette ki.

— Mi a baj, mi a baj? — Nem lehet a fogadóórám ugyanabban a helyiségben, ahol Weidwiedlé. Tudod, hogy becsülöm a kollégát, sok mindent elnéz neki az ember… de a modora! Mindenkinek, minden apának és anyának először is azt magyarázza, hogy a gyereknek különösen sok szeretetre van szüksége. SZERETETRE! Egy fogadóórán legalább ötször hallom, amint dörgő hangon szeretetről szónokol. Nem bírom tovább.

— Ne izgasd magad, majd más beosztást csinálunk. Te, itt volt nálam Regenbeckné. A hatodikos Regenbeck anyuka. Azt hiszem, ő alaposan félreértett téged. Biztosan nem akarod az ő Reginájáta már most reménytelen esetként elkönyvelni.

— Akarom, nem akarom, mi mást tehetek?

— Bizonyára adsz neki néhányszor lehetőséget a javítás-elvégre még csak október van…

— Rajtam ne múljon — mosolygott a tanárnő.

Fura mosoly, gondolta az igazgató. Mintha egy krokodil mosolyogna.

VII.

A rajzszertárban már moccanni sem lehetett. Az ablakpárkányon, a szekrényen, az asztalon, mindenütt agyagedények száradtak. Florian egy hosszú deszkát fektetett keresztbe két széken. Ezen álltak a kisebb darabok. Elsőnek. a peremek és az edényfülek szikkadtak ki. Florian minduntalan újabb réseket fedezett fel, igyekezett péppel elsimítani az edények felületét. Volt edény, amelyik elferdült az állásban.

— Jaj de soká tart ez a száradás! — panaszolta Brigitte Kratochwilnak.

— Nehéz kivárni, mi? De légy türelemmel. Majd csak akkor visszük égetni, ha már mindenkinek sikerült valami csinos darabot összehoznia, s az utolsó edény is megszikkadt.

— Miért nem tetszik kerámiaszakkört is tartani? Van az iskolában délutánonként sakkszakkör, meg fotószakkör, meg orosz és jazzgitár, csak kerámiaszakkör nincs.

— Ajaj, nem nagyon értek az agyagművességhez — tiltakozott a tanárnő. — Amit tudok, az éppen csak a kezdőknek elég. Akvarellórákat inkább mernék vállalni.

— Az is biztosan jó volna — udvariaskodott Florian.

— Ha otthon is akarsz agyagozni, mondjuk vázákat vagy állatokat készítenél karácsonyi ajándéknak, nyugodtan behozhatod, majd az égetésnél becsempésszük a többi közé. És ha kedved van, eljöhetsz velünk az égetőműhelybe, hogy ott is körülnézz. Egy öreg hölgyé a kemence, akit jól ismerek.

Florian megörült a lehetőségnek, ezzel vigasztalódott a következő két hétben, amikor egymást érték a dolgozatírások és a feleltetések. Ez volt az iskolaév első veszedelmes szakasza. A matematikadolgozatára elégségest kapott, és aztán magyarázhatta az anyjának, hogy egyetlen jeles sem volt, csak ketten kaptak jót, ezzel szemben hatan elégtelent. Anyja aggodalmaskodott. Belátta ugyan, hogy Kern nagyon szigorúan osztályzott, a mértani rajzokat alighanem milliméteres pontossággal utánamérhette, és hogy Floriannak csak két ponttal kellett volna többet szereznie ahhoz, hogy megkapja a közepest. De nem győzött panaszkodni a fiú hanyagsága miatt.

— Toninak is elégségese van — védekezett Florian.

— Ne a rossz tanulókkal hasonlítgasd össze magad! Hányasa van Marialuisének?

— Jója.

— Na látod!

— Toni nem rossz tanuló. Átlagos.

— Az átlagosokból egykettőre rossz lesz. Végy példát Barbaráról. Jelese van matematikából, jelese németből. Ha rossz napja van, és valami nem sikerül, az sem szerencsétlenség, mert a jelesekkel megvan a jó alapja.

— A Barbarának rossz napja volt, ha hülye, én meg hülye vagyok, ha rossz napom van — morgott Florian, de anyja nem értette, mit mond.

— Igyekezz most legalább a némettel — tanácsolta. — Nem kell mindenben utánoznod Tonit. Hiszen tényleg helyes srác, de az iskolára fütyül.

— Nem is igaz — ellenkezett Florian. — Honnan veszed, hogy fütyül az iskolára?

— Másképpen jobb jegyei volnának.

Jegyek, jegyek, jegyek!

Florian már a szót magát is utálta.

Egyébként Weidwiedl is közölte, hogy nem szereti az osztályzatokat. Különösen a németdolgozatnál.

— El sem tudjátok képzelni, milyen bajban vagyok mondta egyszer. — Itt van például Marialuise, aki amolyan Marialuise-stílusban telecsacsog három oldalt; el kell ismernem, azt írja, amit gondol, még ha nekem nem tetszik is. És ha szerencséje van, nem vét hibát, megkapja rá a jelest, pedig annyit sem kellett erőlködnie, mint egy tojást rakó tyúknak. Vegyünk egy másik példát: Staringer sűrű nyögések és szuszogások közt összehoz háromnegyed oldalt, benne három alárendelt mellékmondattal, mert még mindig azt hiszi, hogy ez így jobban hangzik. Úgy tudja leírni a tacskóját vagy egy verebet vagy egy kuglófot, hogy érzi az ember, nem restellte a fáradságot, jól megnézte. De újságíró nem lesz belőle, az biztos, és izgalmában j-vel írja a gólyát, ly-nal a papagájt. Bármilyen osztályzatot adok neki, nem lesz igazságos. Értitek? — És nyögve letörölte az izzadságot a homlokáról.

— Sose izgassa magát — dünnyögte Toni.

A dolgozatírás előtt Weidwiedl megállás nélkül végeztette velük a megfigyelési gyakorlatokat. Minden órán faggatta a gyerekeket, láttak-e valami érdekeset az iskolába jövet, az utcán, a villamoson vagy délután a parkban. A

gyerekek hiába állították, hogy nem láttak semmi különöset, Weidwiedl nem hitt nekik.

— Delirant isti discipuli! Ezek a tanulók megkergültek! — kiáltott fel legszebb hórakatémusz latinságával.

Erről eszébe jutott Marialuisének, hogy a villamoson látott egy kis srácot, aki a Hórakatémusz képes újságot olvasta, miközben a térde közé szorította az iskolatáskáját, és ide-oda dülöngélt a kanyarokban. Két másik fiú pedig a válla fölött lesett bele a lapba. De még egy idősebb férfi is meregette a nyakát, ő is beleolvasott a gyerek képes újságjába. És mind ugyanannál a résznél nevettek, de nem egyszerre, hanem sorjában egyik a másik után, mert nem egyforma gyorsan olvastak. Azaz csak a srácok nevettek, az idősebb férfi csak somolygott, méghozzá hamarabb, mint a srácok, mert ő olvasott a leggyorsabban.

Weidwiedl megdicsérte Marialuisét a jó megfigyelésért, erre a többieknek is eszébe jutottak apró események. Hansi Schmied a gyorsvasúton látott egy kis alacsony kalauzt, aki egy csapatnyi fiúnak a legnagyobb komolysággal azt mondta: „Uraim, szíveskedjenek felmutatni az igazolványaikat.” Eberhard Cerny pedig négy általános iskolást figyelt meg, amint iskolatáskával a hátukon nem a járdán, hanem éppenséggel egy arasznyi fűcsíkon meneteltek sorban.

Weidwiedlnek tetszettek a beszámolók. Sorra felíratta a történeteket á táblára. Elmélyülten szemlélgette a mondatokat. Mindet megismételte, hangosan, lassan, gondolkodva, a nyelvén ízlelgetve, és azt dörmögte:

— Ezt valahogy egyszerűbben is ki lehetne fejezni…

Végül nyolc mondat állt a táblán, Weidwiedl elégedetten nézegette.

— No lám!

Most Toni volt soron, a tacskóját ismertette. Amikor reggelente lehajol hozzá, és azt mondja: „Képzeld, Seppl, el

kell mennem abba a hülye suliba", a tacskó együttérzésében nyöszörög és morog. És amikor Toni örvendező hangon hozzáteszi: „De ebédre itthon leszek!" — akkor a tacskó felvinnyog örömében.

Sabine az állatairól mesélt: Treffről, a jó öreg kutyáról, amelyik már aggastyánként tanult meg pacsit adni. A három házinyúlról: hosszú, selymes a fülük, pelyhes a szakálluk, örökké szaglásznak, melegek, puhák és boldogok, ha valaki simogatja őket.

— Amikor simogatom őket — mondta Sabine — hátracsapják a fülüket, és a gyönyörűségtől moccanni se bírnak.

Most, hogy ősz lett, berakta őket a fészerbe, hátul az udvarban, és — Sabine gyors pillantást vetett Florianra —, és persze rengeteg munka a ketreceket takarítani, ő bizony hálás minden segítségért. Aki hajlandó segíteni, annak nincs más dolga, mint ölbe venni a nyulakat és simogatni őket, amíg ő, Sabine, végez a takarítással…

Florian úgy tett, mintha nem hallaná. Csak nem akarja ez a Sabine, hogy ő elmenjen hozzá az udvarra, és segítsen? Na hiszen, arra várhat!

Közben elképzelte a nyulakat, amint a gyönyörűségtől hátracsapják a fülüket, és elcsöndesednek a simogató kéz alatt. Nem tudott többé szabadulni ettől a képtől. Tudja egyáltalán ez a Sabine, milyen jó sora van? Vannak állatai, és van bőven helye, és nincsenek testvérei, akik bosszantsák, és reggeltől estig egyedül van, egy lélek se zavarja, senki se mondogatja neki, mit tegyen, mit ne tegyen. Micsoda szabad ember!

Sabine a szünetben odalépett Florianhoz.

— Tudod, csak egy hibájuk van az állataimnak, nem beszélnek. Értik, amit mondok, de válaszolni nem tudnak. Pedig az ember szívesen elbeszélget néha valakivel, nem?

— De igen, csak nem túl sokat — felelte Florian. Résen volt.

A németdolgozat-írás reggelén Toni a papírüzlet előtti sarkon várt Fiorianra. Valahogy magabiztosnak tűnt.

— Elmondjak neked még egy megfigyelési gyakorlatot, amíg beérünk? — kérdezte Florian.

— Nem szükséges — hárította el Toni.

Weidwiedl három témát írt fel a táblára:

„Egy öreg ember”,

„Egy játszó gyerek”,

„Őszi reggel”.

— Előbb gondolkozzatok, aztán írjatok — förmedt rájuk.

Öt perccel később Toni volt az egyetlen, aki még mindig gondolkodott, és nem fogott az íráshoz. A homlokán izzadság gyöngyözött.

— Édes gyerekem, egyik témáról se jut semmi az eszedbe? — kérdezte Weidwiedl.

— Gondolkodom — válaszolt rekedten Toni.

Újabb öt perc telt el.

— Staringer — szólt oda Weidwiedl — most már egészen jó volna, ha lassacskán te is…

Toni a fejét ingatta.

— Csupa átfutó gondolat, egyik sem állapodik meg — suttogta.

— Ez így nem megy! — kiáltott fel a tanár. — Ide figyeljetek! Ki választotta az első témát? Helyes. A másodikat? Ennyien! A harmadikat? Senki? Akkor minek írtam fel?

Odatotyogott a táblához, letörölte a harmadik témát, és a helyébe írta: „Megfigyelek egy állatot”.

— Ha valaki közületek inkább átvált a harmadik témára, az folytathatja az írást a tízpercben is — dörögte.

Toni felsóhajtott, lecsavarta a tolla kupakját, és írni kezdett.

— Sepplről írtál, mi? — kérdezte Florian, amikor összeszedték a füzeteket:

— Nem, a házinyulakról.

— Miféle nyulakról?

— A házinyulakról Sabinénál, az udvarban — felelte Toni.

— Állati! — veregette vállon Florian Tonit.

— Mi az állati?

— Sohase szoktál olyasmiről írni, amit nem láttál.

— De hiszen láttam őket!

Florian megmerevedett — Láttad a házinyulait?

— Tegnap délután. Találkoztam Sabinéval a parkban, tisztára véletlenül. Egyszerre csak azt kérdezi: „Eljössz a nyulaimhoz?" Bánom is én, mondtam, na jó, megyek.

— És aztán?

— Semmi aztán. Elmentem vele, megnéztem a nyulakat, megetettem őket, és kitakarítottam a ketrecet.

— És megsimogattad őket — mondta Florian.

Toni félrebillentette a fejét, gondolkodott.

— Lehet, hogy meg is simogattam őket — mondta. — Mindenesetre elég jó volt, és Sabine örült a segítségnek. És a dolgozatban másfél oldalt írtam.

— Marha — mondta Florian a legjobb barátjának.

— Nekem mondtad? — csodálkozott Toni.

— Neked hát! Hagyod, hogy behálózzon a Sabine, és észre se veszed. Semmit nem veszel észre!

— Annyit azért észreveszek, hogy neked elvment az eszed.

Ez már sok volt Floriannak. Ülve maradt a helyén, nem óhajtott lemenni a szünetben az udvarra. Már senkiben sem bízhat meg az ember, töprengett.

Toni részvéttel figyelte.

— Ha annyira szeretnéd látni őket, menj és nézd meg! — És már kezdte is magyarázni az utat. — Weintraubengasse

7. A kapubejárat alól lehet kimenni az udvarra, mindjárt jobbra. Ott van a fészer a ketrecekkel. A szagáról megérzed, menj csak az orrod után.

— Nem megyek.

— A fészer be van zárva — tette hozzá Toni. — A kulcs az ablak fölött lóg egy szögön, szorosan a tető alatt.

— De én nem megyek.

— Hiszen nem kell menned — békítgette Toni. — És még valamit: ha kettő és három közt mész, akkor sajnos nem találod ott Sabinét. Olyankor megy Treffért a rendelőbe, hogy elvigye sétálni. Ha találkozni akar vele az ember, később kell menni.

Florian most már kiabált:

— Nem megyek!

Toni a fejét csóválta.

— Úgy teszel, mintha hajtanálak, hogy menj.

Elgondolkodott, a szeme nagyra, kerekre tágult.

— Azt azért nem kell eltűrnöm, hogy ordibálj velem! Fejét csóválva ment ki az osztályból.

Florian utánabámult. Toni megsértődött! Ilyen még nem volt! És kinek köszönhető? Sebinének. Sabine tehet minenről!

Toni után eredt.

— Ha gondolod — mondta neki —, elmegyek.

— Hova? — kérdezte Toni.

— A házinyulakhoz.

— Nekem aztán tökmindegy, odamész-e vagy sem — közölte Toni megbékélve, és tovább rágta a kolbászos zsömléjét.

— Tökmindegy? Ez nem igaz! — Florian vállon bokszolta Tonit. — Elmentél, és szeretnéd, ha én is elmennék és megnézném a nyulakat. Csak azt ne képzelje Sabine, hogy kettőnk közé állhat. Erről szó sem lehet.

— Hogyhogy közénk állni?

— És egyáltalán! — kiabált Florian. — Ne hidd, hogy nem merek odamenni! Ma fél háromkor ott leszek. Nekem te ne mondd, hogy én nem merek…

A Weintraubengasse 7. szép, sötét ház volt, balkonját két kőóriás tartotta a vállán. Florian kinyitotta a kaput, végigment a kapualjon, kinyitotta az udvarra nyíló ajtót, és kipillantott. Az udvar tágas volt és tiszta. A sárguló levelű gesztenyefa mellett deszkaépítmény. Kellemes állatszag áradt belőle.

Florian odafutott a fészerhez. Óvatosan leemelte a kulcsot a szögről, az eresz alól, aztán körülnézett — sehol senki. A házban, az ablakok mögött sem mozdult semmi. Kinyitotta az ajtót, besurrant. Bent meleg volt. Florian pislogott a félhomályban. Széna, kerti szerszámok, egy bölcső, vesszőkosarak, vízcsap. A hátsó falon a nyúlketrecek, az ajtajukon sűrű drótháló.

Florian hallgatta, hogyan zizegtetik az állatkák a szénát Lassan közelebb ment, szólt hozzájuk:

— Én vagyok az, ne félj, nem bántalak.

Belesett az egyik rácsos ajtón. A nyúl közelebb ugrott; Florian a rácson át nem látta tisztán a szimatoló orrocskát, és bedugta hozzá az ujját. Szerette volna meggyújtani a villanyt, de nem merte.

A nyúl végigszimatolta Florian ujját.

Ha már nem látja jól az állatkát, legalább tapintani szeretné. Kinyitotta a rácsos ajtót, csalogatni kezdte, végül megfogta, kiemelte, a karjára fektette. A nyúl reszketett. Florian simogatta, és olyan kedvesen beszélt hozzá, ahogyan csak bírt. A kis állat megnyugodott meleg tenyere alatt, hátracsapta a fület, és meg se moccant a gyönyörűségtől. Florian órákon át így tudott volna maradni, állni és tapintani a lágy bundát az ujjai alatt.

— Aranyos vagy — súgta a nyúlnak —, aranyos vagy.

ELSŐ FLORIAN
NÓZISZUSZI

Felriadt. Léptek hallatszottak az udvaron. Valaki közeledett az ajtóhoz. Florian beugrott a ketrecek közt egy sötét kuckóba, és leguggolt a szénába. A nyulat szorosan magához ölelte. Valaki kinyitotta az ajtót. Ki lehet, az állatorvos? Vagy a házmester, talán éppen csak keres itt valamit? Sabine nem lehet, ő ilyenkor sétál a kutyájával.

Meggyújtották a lámpát. Fény nem ért Florian rejtekhelyéig. A fia a nyúl bundájába temette az arcát, és várt.

Sabine volt.

A lány hangja, mint a villanyáram, úgy érte. A ketrecek előtt állt, egészen közel hozzá. Azt mondta:

— Mind megvagytok, nyuszikáim? — nevetett. Florian karján nyugtalankodni kezdett a kis állat.

— Hoztam nektek friss répát.

Florian hallotta, hogy sorra nyitja a rácsos ajtókat.

— Röfimuci, Szimatduci, Nóziszuszi! Itt a répa!

Szóval Nóziszuszi! — állapította meg magában Florian. Mindig is sejtette, hogy az az Első Florian, az csak valami hihetetlen szemtelenség volt!

Sabine egy régi gyerekdal dallamára énekelgette:

Röfimuci, Szimatduci
meg a kedves Nóziszuszi,
Röfimuci, Szimatduci.

— Hová bújt az én Nóziszuszim?

Nevetett. Florian megértette: pontosan tudja, hogy ő itt van.

Mit tegyen?

Sabine egy ideig hallgatott, aztán megszólalt:

— Ugyan, Florian, gyere elő, Nóziszuszi is szeretne répát kapni.

Florian előmászott a szénából. Nem tudta rászánni magát, hogy Sabine arcába nézzen. De a lány se nézett őrá, csak a nyulat vette ki a kezéből, és megkérdezte:

— Nem bántottad?

— Dehogy bántottam, mit képzelsz? — kiáltott felháborodva, miközben a szénát tisztogatta a ruhájáról meg a hajáról. — Nagyon szívesen megmaradt nálam. Annyira szimatolt, hogy kinyitottam neki a ketrecet.

— Nóziszuszi a legkíváncsibb közülük — mondta Sabine. — Itt van, fogod, amíg a ketrecet kitisztítom?

— Fogd te — dörmögte Florian. — Majd én kitisztítom a ketrecet. Megmutatom neked, hogy kell ezt rendesen csinálni. Disznóság, hogy néz ki ez a ketrec.

— De hiszen azért jöttem, hogy kitakarítsam — védekezett Sabine.

— Most megmutassam neked, hogyan kell egy ketrecet kitakarítani, vagy ne? — förmedt rá Florian.

— Mutasd!

Florian hosszan, alaposan kitakarította a három ketrecet, Sabine hallgatva nézte.

— Ezzel megvolnánk — mondta végül Florian. Visszarakták az állatokat, és megetették őket.

Ha kicsúfol, amiért a szénába bújtam, tüstént elmegyek, és egy szót se szólok hozzá többé, határozta el,

De Sabine csak ennyit mondott:

— Mindig akkor jut eszembe, hogy ebédelni kellene, amikor őket etetem.

— Te még nem ebédeltél?

— De igen. Ettem két almát és egy kis szőlőt, De most hamar összecsapok magamnak valamit. Tükörtojást. Szereted a tükörtojást?

— Szalonnával.

— Na gyere — hívta Sabine.

Ha csak egy rossz szót is szól, tüstént elmegyek, morfondírozott.

Sabine füttyentgetett a lépcsőházban.

— Hallod őt? — kérdezte, és kinyitotta az előszobaajtót. ”Jóaburlipuszipuszi” rikoltozta a hullámos papagáj.

A tengerimalacok sivalkodtak.

Sabine kiment a konyhába, szalonnás tükörtojást sütni, Florian kezet mosott a fürdőszobában, önként, szappannal.

— Almalevet vagy málnaszörpöt? — kiáltott ki Sabine.

— Almalevet.

Ült Sabinéval a konyhában, és szalonnás tükörtojást evett.

Az nem lehet igaz, hogy ez igaz, gondolta magában.

VIII.

Az apa fáradt volt, hat órát vezetett egyfolytában. Szemerkélt az eső, az utak helyenként síkosak voltak. De az elmúlt héttel elégedett lehetett. Több könyvet adott el, mint bármelyik kollégája, pedig a karácsonyi üzletkötések már befejeződtek, és a könyvkereskedők raktárai megteltek. Innsbruckból felhívta a főnökét, és a telefonbeszélgetés megerősítette a sikert: még Pospischil[7] kollégáját is lepipálta.

Kicsomagolta az útiajándékokat és a zongorára rakta: mind a három gyereknek öt-öt nagy, aranyszínű csokoládétallért, az Aranytetős ház képével, a feleségének egy üveg illatos füvekből gyártott likőrt. Nem sajnálta a fáradtságot, ráírta a címkére: „Három kortyintást minden délben, mielőtt a gyerekek megjönnek az iskolából.” A család meg lehet vele elégedve, és legalább neki is nyugta lesz. De Franziska máris rárontott füzettel a kezében, kiabálva:

---

[7] Ejtsd: Poszpisil

— Ezt el kell olvasnod! Florian iskolai dolgozatot írt rólam!

Az apa visszafojtott egy sóhajtást, és elolvasta, hogyan ül Franziska a zongora előtt, számolja az „egy-két-há-négyet", aztán hangosan zsörtölődik, emiatt nem tudja számolni a taktust, csak az állával veri. A dolgozat címe: „Egy játszó gyerek", és az apát meglepte, hogy Floriannak a játszásról éppen a zongorajáték jutott az eszébe. Ráadásul úgy írja le a zongorázást, mint valami robotmunkát. Minden sorából kicseng, hogy sajnálja Franziskát, pontosan és szeretettel ábrázolja a kislányt. Ha nem követné el ezeket az ostoba helyesírási hibákat, és hébe-hóba kitenné az írásjeleket, akkor nem közepest, hanem jelest kapott volna rá.

Az apa arrébb húzódott a fotelban, hogy Franziska melléje tudjon kuporodni. Megpróbálta felidézni a múlt hétvégét. Babázott Franziska? Gyűjti még azokat a szörnyen tarka indiánfigurákat?

— Mit szoktál játszani hét közben, Franziska, amikor én nem vagyok itthon?

— Még mindig a Kakukkot! De most nemsokára kezdem a *Gyertek, kisgyerekeket.* És egy kis dalt Bachtól, tudod, ezt: di dadadada di dadadada.

És kellemes, erőteljes hangján eldúdolta.

— Nem erre gondoltam, hanem arra, mivel játszol.

— Játszom? — kérdezte. Kicsit elgondolkodott, habozva válaszolt: — Voltam kétszer biciklizni a parkban, és Florian kölcsönadta a régi képregényeit…

— Hát a babaszoba? Hiszen van egy szép babaszobád! — Eszébe jutott, hogy Franziska egyszer függönyt varrt a babaszobájába. Mikor is volt az? Szeptember elején?

— A babaszoba a szekrényben van — mondta a kislány,

Az anya elkapta az utolsó szavakat.

— Franziskának tényleg alig marad most ideje játékra — mondta. — Épp hogy csak kijut a friss levegőre. Az

iskolában annyi minden van, és ne felejtsd el, hogy amikor középiskolába jelentkezik, be kell mutatnia a félévi bizonyítványát. És a tanítónő jellemzést ír minden gyerekről. Az idei félévi bizonyítvány nagyon fontos!

— A félévi bizonyítványt legfeljebb az igazgató titkárnője nézi meg — szólt közbe Florian.

— Igen ám, de ha nagyon sok gyerek jelentkezik, és az iskola nem tudja mind felvenni, akkor mégiscsak a jobbakat választják ki, igaz? — mondta az anya. — Mindenképpen szeretném, ha Franziska a ti gimnáziumotokba kerülne! — Sóhajtott, levette a likőrösüveget a zongoráról, és elolvasta a címkét. — Ha mindhárman gimnazisták lesztek, kevés lesz nekem a napi három korty.

— Amikor annyi idős voltam, mint most Franziska, mindennap indiánosdit játszottam — mondta az apa. — Vagy malmoztam és kártyáztam.

Az anya lecsavarta az üveg kupakját, és beleszagolt.

— Anyád túlságosan engedékeny volt… Lettek is nehézségeid alsós korodban… ő maga mesélte nekem.

— Malmozni tudok — mondta Franziska. — Abban alaposan megverlek. És kártyázni is tudok, snapszlit!

Megbeszélték, hogy vacsora után játszanak egy parti snapszlit. Florian felfigyelt az előkészületekre, kicsit sündörgött a konyhában, és megkérdezte anyját:

— Ha ti a nappaliban lesztek, használhatom a konyhaasztalt?

— Már megint az a koszolás a gipsszel! — kiáltott fel az anyja.

— Majd kiterítek újságpapírt.

— Az nem elég. A finom por mindenre rászáll. Ma kiporszívóztam a konyhát, hogy ragyogjon, mire apu megjön. Nem tudnád az iskolában csinálni azokat a nyomóformákat?

— Hát, csak úgy gondoltam… — motyogta Florian.

Amíg a család kártyázott, Floriannak eszébe jutott, hogy megígérte Toninak, kölcsönadja neki a természetrajzfüzetét.

— Micsoda marhaság! Hétfőn feleltetni fogják. Gyorsan átszaladok hozzá a füzettel.

— Jó, de azonnal gyere vissza — mondta az anya.

— Lehet, hogy valamit meg is kell magyaráznom neki — így Florian.

— Kilenckor légy itthon — mondta az apa. — Ebben kiegyezhetünk, nem?

Florian elsietett. Anyu a kártyát keverve mondta:

— Ki tudja, stimmel-e ez a dolog a természetrajzfüzettel. Florian az utóbbi időben sokat eljár hazulról. Állítólag mindig tanulni megy Tonival. Néha hármasban tanulnak annál a Sabine Mitterhöfernél. Ez alighanem igaz is, mert egyszer felhívott a kislány anyja, hogy Florian még ott marad egy teára, és negyedórával később jön haza. Ez szerdán történt, az angoldolgozat előtti napon. De nem mindig vagyok meggyőződve róla, hogy igaz, amit nekem mesél. Ma például gipszből akart nyomóformákat metszeni, ez szörnyű koszt csinál. Egy ilyen formát már metszett a konyhában. Agyagfigurákat akar vele sorozatban gyártani, karácsonyfadíszt vagy ilyesmit. Az osztálytársai bolondulnak érte. Egyáltalán, az az örökös rajzolás meg bütykölés! Mintha más nem is volna a világon! Ezekre a melléktantárgyakra megy el a legtöbb ideje.

— Nekünk is akar valamit csinálni! — újságolta Franziska. — Már tudom is, hogy mit, de nem szabad megmondanom!

— Hiszen az rendben van, ha meg akar minket lepni valamivel, és örömét teli benne. De muszáj ezt éppen most, a legnagyobb félévi hajrában? Floriannak még a műhelybe is muszáj elmennie; és képzeld el, maga Kern is megy az autójával. Rögtön iskola után akarnak menni, én majd várhatok az ebéddel.

— Adj vele egyszerűen több tízórait — mondta az apa. — Azt hiszem, túl nagy problémát csinálsz ezekből a dolgokból. Én örülök, hogy Florian olyan kedves németdolgozatot irt… eltekintve persze a helyesírási hibáktól. Tetszik nekem a fogalmazása.

Barbara felállt, turkálni kezdett Florian íróasztalán. Meglengetett egy füzetet.

— Ez az a természetrajzfüzet, amit el akart vinni Toninak —

— Na tessék mondta az anya. — Állandóan ellenőriznem kellene őt. Én ezt nem bírom, teljesen kikészíti az idegeimet.

— Feljössz te is, ugye? — kérdezte Brigitte Kratochwil Max Kerntől.

— Természetesen. Segítek nektek a dobozokat cipelni. Hiszen csak gyorsan leadjuk az egészet, igaz?

— Igen, hogyne.

Christa Lederer kerámiaműhelye az ötödik emeleten volt, de Brigitte Kratochwil irtózott a régi lifttől. Tíz lóval sem lehetne őt oda bevontatni, magyarázta, inkább lépcsőn jár, és karcsú marad. Sabine vele ment, ő is karcsú akart maradni.

Kern és Florian óvatosan feltornyozta az agyagedényekkel megrakott dobozokat a parányi liftfülkében. Sabine vattát hozott apja rendelőjéből, abba csomagolták a finom, törékeny karácsonyfadíszeket. Florian legfelülre tette a karácsonyfadíszes dobozt.

— Tériszonya van — szólalt Meg Florian, amikor az emelkedő liftből meglátták a lépcsőn felfelé igyekvő tanárnőt és Sabinét. — Ilyesmi létezik. Amikor múlt héten a rajzszertár annyira tele volt tömve cserepekkel, a tanárnő már meg sem bírt maradni bent. „Én itt rosszul leszek”,

mondta. És azt is mondta, hogy legszívesebben kint a Duna-parton ül valahol, és fest.

— Hm — mondta Kern. Mikor kiszálltak, és kirakták a dobozokat, hozzáfűzte: — Ez nem tériszony. Ez klausztrofóbia: félelem a bezártságtól

— Hogy bírja ki akkor az iskolában? — kérdezte Florian.

— Hm — ismételte Kern.

— Tavasszal a szabadban fog festeni velünk. Megígérte — mesélte Florian.

Brigitte Kratochwil és Sabine lihegve és nevetve érkezett fel.

— Csak orrhosszal győztek — mondta a tanárnő Sabinénak. Aztán becsöngetett egy nagy vasajtón. Kis, ősz hajú öregasszony nyitotta ki. A munkaköpenye még sokkal pecsétesebb volt, mint Brigittáé szokott lenni.

— Ne ijedjen meg, asszonyom! — kiáltott fel Brigitte. — Csak négyen vagyunk, és csak hat dobozt hoztunk!

— Hat dobozt! Ugyancsak szorgalmasak voltatok! — mondta az idős hölgy. — Gyertek be, főzök nektek teát.

— Igazán fölösleges, hiszen máris megyünk — tiltakozott Max Kern.

Egy kis előszobán át behurcolták a dobozokat a műterembe.

Florian meglepődve nézett körül. Milyen kevés fal, és mennyi ablak! Mennyi fény, és mekkora égbolt! Mintha üvegházban volna! Az ablakból a háztetőkön át a hegyekig lát az ember. A lejtőkön sávokban állt a hó. Az égen varjúcsapatok cikáztak.

— Jaj de szép! — örvendezett Sabine. — Micsoda lakás volna ez! Itt aztán nem érezné bezárva magát az ember.

Florian a szoba keskenyebb falán a hatalmas égetőkemencét vizsgálgatta, meg a nagy, hosszú asztalokat. Itt igazán van hely dolgozni! A keskeny polcokon

számtalan edény, váza, kancsó és csésze állt. Némelyik polc lécrácsból készült, ezeken száradtak az agyagedények.

— Ilyen kellett volna nekünk is — fordult Florian a tanárnőhöz.

Sabine végigjárta a polcokat, és az eladásra szánt edényeket nézegette.

— De szépek — ámuldozott.

Christa Lederer odament hozzá.

— Ezek a cserepek? Ezek azok, amiket megvesznek. *Derék* cserepeknek nevezem őket. Az igazi *jó* cserepek nem ezek, hanem…

— Hanem ezek itt! — kiáltott fel Florian. — Itt állnak bent! — Egy magas, keskeny üvegszekrényre mutatott.

Mindegyik edény másféle volt. Egyiknek hosszú, magas nyaka, a másiknak kövér hasa, némelyiken három-négy trombitaszerű nyílás. És micsoda szép színek! Almazöld, benne szürke árnyak. Szelíd, felhős kék. Egy piros, amelyik mintha füstön át fénylene. Aranycsillámos barna. Nyírfakéreg-fehér, sötétebb erezettel. És egy erős, mély, ragyogó kék.

— Állati! — mondta Florian. — Ezt a mázat meg kell szereznünk! Azt akarom, hogy az én cserepem ilyen legyen!

A keramikusnő Florian válla fölött odanézett.

— Ez a kék? Éppen ez a kobaltkék? A legdrágább mázat egy kezdő cserepéhez?

— Elnézést kérek — csendesedett, le Florian.

— Melyik a te csereped? Mutasd meg!

Közben Sabine és Brigitte Kratochwil már kicsomagolta a dobozokat. Florian nagyokat nyelt izgalmában. Rámutatott a csigás pohárra.

— Hm. Kezdő csiga egy kezdő cserépen — vélte az idős hölgy. — Kétségtelenül jó helyen ül a csiga. Ha én egyáltalán tettem volna rá csigát, én is oda helyeztem volna.

Mindnyájan hallgattak. Florian a cipője orrára meredt. Christa Lederer végigvonult az asztal mellett, és minden darabot megvizsgált:

— Ezt a tacskót ki csinálta, Brigitte? Ezt is egy tanuló?

— Florian, ez a fiú itt.

— És a nyulakat?

— Azokat is.

— És ezt a giccsparádét? Karácsonyi csillagokat és angyalkákat?

— Ezt az osztálytársai csinálták, azzal a gipszformával, amit Florian metszett ki nekik. Belakkozzuk pirosra és kékre, csinos karácsonyfadísz lesz belőle.

— Jó, jó, Brigitte, rendben van. Kiégetünk mindent — nyugtatta meg Christa Lederer.

— Hát ezek a lapocskák mire valók? — Kerek és hosszúkás agyaglemezkékre bökött, vékony csigavonalak, kígyó-vonalak és titkos jelek bordázták, mindegyik három-négy helyen kifúrva.

— Hm, ez, ez… hát ez olyan széljáték — mondta Brigitte Kratochwil, válltáskájában kotorászva. — Azt hiszem, még itt a rajz. — Azzal előhúzott egy cédulát. A rajzon felfüggesztett léc, amelyről zsinegen kisebb-nagyobb lapocskák lógnak. Zsinegek kötötték ezeket is egymáshoz. Az egész együtt téglalapot alkotott.

— Ha egymáshoz ütődnek a lemezkék, csengő hangot adnak — magyarázta Brigitte Kratochwil. — Fel kell akasztani a lécet egy ajtókeretre…

— Micsoda ötlet! — kiáltott fel Ledererné. — Ezt jól kigondoltad! Mindig a legegyszerűbb dolgok a legszebbek.

— Nem az én ötletem, hanem Floriané — helyesbített Brigitte.

— Ezé a gyereké? Ahá! De én valamit akartam csinálni. Mit is akartam?

— Teát főzni — szólt szelíden Sabine. — Segíthetek?

Az öregasszony után ment a konyhába. Max Kern megszorította Brigitte karját, és odasúgta:

— Mondd, mit képzelt, ez a nő tulajdonképpen? Hogy remekműveket hozol a negyedik osztályból?

— Felnőtt növendékekhez szokott, nem gyerekekhez — felelte Brigitte. — Florian, meg ne sértődj! Ez egy idős néni. A mi hat dobozunk valószínűleg túl nagy megterhelés neki. Az igazgató úr ugyan engedélyezett pénzt az égetésre, de ahogy én Christát ismerem, csak az áramköltséget fogja felszámítani, a saját munkaidejét nem. Az én kedvemért vállalta. Össze kell szedni magunkat, és nagyon udvariasnak lenni.

— De hiszen nem sértődtem meg — tiltakozott Florian. — Csak amikor a dolgaimat nézte, valami olyan nyomás keletkezett a gyomromban, mint… mint mondjuk fizikafelelésnél.

— Sose túlozz, Mayer! — szóit rá Kern. — Egy fizikafelelés nálam gyerekjáték ehhez a cserépmustrához képest. Kezdő! Giccsparádé! Ez a nő még soha nem hallott építő kritikáról?

Kern Florianra pillantott, Florian Kernre. Mindketten hallgattak. Aztán Kern zavartan köhécselve kinézett az ablakon.

Sabine visszajött egy tálcával, rajta öt teáscsésze. Ledererné hozta a teáskannát.

— Remélem, senki sem kér cukrot — mondta. — Elfogyott a cukrom.

A látogatók kórusban biztosították róla, hogy mindig cukor nélkül isszák a teát, mert nem akarnak hízni.

— Én szeretem az édes teát — így az idős hölgy. — De az az öt emelet meg a rémes lift…

Sűrűn dicsérgetve megitták a teájukat.

A második csésze után Ledererné ránézett Florianra, és odaszólt:

— Gyere velem!

Az egyik ablak melletti asztalhoz vezette, és a kezébe nyomott egy agyagcipót,

— Na, most építs fel egy edényt agyagszalagokból. — Szalagot mondott, nem hurkát.

Florian letört egy darabot, gombócot formált, aztán elkezdte sodorgatni a két tenyere között.

— Megállj! — szólt rá Ledererné. — Először addig kell dagasztanod az agyagot, amíg eltűnik belőle a légbuborék. Legalább tíz percig tart. Égetéskor egy légbuboréktól szétpattanhat az edény.

— Ó — mondta Florian, és nekiállt dagasztani.

— Most tegyük fel, hogy már eleget dagasztottad. Gyúrj belőle hengert. Most pedig sodord szalaggá. Ne a levegőben! Csináld az asztalon! És az egész tenyered rajta legyen! Az asztallal párhuzamosan. Állj meg, nem jó! A henger közepéből kell kiindulnod; és úgy haladnod kifelé. Most jó. Rendben van. Szerinted mér használható ez az agyagszalag?

Florian megvizsgálta a szalagját. Egyenletesen ujjnyi vastag volt.

— Szerintem igen.

— Tévedsz — jelentette ki Ledererné. — Előbb le kell vágnod a végeit, hátha rejtőznek benne még légbuborékok. Ott egy kés. Jól van! Most már használható a szalagod; ha csigavonalban összetekered és szétlapítod, meglesz az edény feneke. Gondosan simítsd laposra!

— Ajjaj — nyögte Florian, miközben a második és a harmadik hurkát sodorta az előírások szerint —, már látom, hogy minden edényünk szét fog durranni égetésnél.

— Talán nem lesz ilyen vészes — csillapította Brigitte.

A fiú a második szalagot az edényfenék szélére helyezte, a végét ellapította és odaszorította.

— Jó — dicsérte meg Ledererné.

— Azt hiszem, belejövök, ha eleget gyakorlom — mondta Florian. — Korongon sokkal könnyebben menne? Még soha sem láttam korongolást.

Kern egyik lábáról a másikra állt, meg-megköszörülte a torkát, aztán az órájára pillantott, és Brigittére nézett.

— Még egy kis türelmet — súgta a tanárnő. — Ha már egy-szer alkalom adódik, hogy a gyerekek megnézzék…

Ledererné leült az egyik motorhajtású korong elé. Mellette víz állt egy tálban. Bemártott egy szivacsot, kinyomkodta, megnedvesítette a korongot. Rátaposott a pedálra, a korong megperdült. Egy agyagcipót „felütött" a korong közepére, két tenyere közt középre igazította, és belenyomta fentről a hüvelykujját. Ujjai alatt besüppedt az agyag, és máris nőni, emelkedni kezdett a cserép fala. Olyan volt, mint valami varázslat. Florian szólni sem tudott, Sabine felnevetett elragadtatásában, Max Kern előrehajolt, amíg az edény a szemmagasságába került, és úgy örvendezett:

— Ez csodálatos, gyerekek! Nézzétek csak! A keresztmetszete belülről parabola: $y = \frac{x^2}{4}$

Ledererné levette a lábát a pedálról; mosolygott.

— Kezdő keramikus koromban egyszer hosszan és bonyolultan kiszámítottam, hogyan készítsem el egy kávéskanna csőrét úgy, hogy a cseppek csüngve maradjanak, ne csöppenjenek le, ne ejtsenek foltot. Mindent kiszámítottam, az optimális szöget, mindent, pontosan. Később láttam a néprajzi múzeumban egy kannát, valami ősrégi burgenlandi parasztkancsót, és olyan csőre volt, mint az én keserves számításokkal kimódolt kannámnak. Pedig azt olyan fazekas készítette, aki talán írni-olvasni sem tudott.

Florian elámult.

— Akkor hogyan tudta megcsinálni?

— Egyszerűen csak értett hozzá. Egy mestertől tanulta, aki a maga mesterétől és így tovább. Tudták, hová illesszék az edény csőrét, hogy ne csepegjen, Valamikor, emberöltőkkel ezelőtt, valaki addig próbálgatta, amíg rájött, melyik a legjobb forma.

Felállt, az égetőkemencéhez vezette látogatóit. A jelzőlámpa mutatta, hogy be van fűtve. Florian lábujjhegyre emelkedett, és a szellőzőnyílásokat fürkészte. Zárva voltak.

— Már nagyon magas a hőmérséklet magyarázta — Sabinénak.

— Gondolod?

A kemence ajtaján kémlelőlyuk, be lehet látni izzó belsejébe. Florian bekukucskált.

— Na, Florian, állnak még? — kérdezte az idős hölgy.

— Az egyik már lerogyott.

Max Kern és Brigitte Kratochwil. meglepődve összenézett. Sabine rikkantott:

— Hadd nézzem én is! Ki, áll és ki rogyott le?

Ledererné elmagyarázta:

— Ha benézel a kémlelőnyíláson, három kis gúlát látsz; ők az én őreim és segítőtársaim. Bizonyos hőmérsékleten elhajlanak, eldőlnek. Az, amelyik már szétolvadt, volt az előőrsöm. Ha a másik gúla is ledől, elérte a kemence a szükséges hőmérsékletet. Mit gondoltok, hány fokon égetjük ki a cserepeiteket?

— 950 fokon — válaszolt Florian. — Ez a zsengéléshez szükséges hőfok. Akkor az agyag már kemény, de még be tudja szívni a vizet. Az ilyen nyers cserép még nem való virágvázának. Majd csak a második égetés után, ha már rajta van a máz. A mázzal 1000 fokon égetnek. Attól aztán olyan kemény lesz az agyag, akár az üveg, és egyáltalán nem szívja be. a vizet.

— Hát te aztán értesz hozzá! — mosolyodott el Ledererné.

— Érteni értem, de akkor igazán szép, ha a valóságban is látom.

Ledererné a fejével intett Brigittének, Brigitte Max Kernnek.

— Látszik, Max, milyen kiváló fizikaoktatást kapott a fiú.

Sabine csodálkozott. Kern hallgatott.

— Kérdezni szeretnék valamit — folytatta Florian. — Ismeri azt az agyagot, amit a metróépítésnél ásnak ki? Vas- és mangántartalma van. Ha feltesszük… ha feltesszük, hogy valaki kiégetné, milyen színeket lehetne kihozni belőle?

— Vöröset és sötétbarnát — felelte Ledererné. — De ne hidd, hogy az használható agyag. Alaposan át kellene dagasztani vízzel, amíg alakíthatóvá válik.

— Nos, van még valami kérdésed? Jövő héten jöhettek a dolgaitokért.

Brigitte gyorsan búcsúzkodni kezdett. Florian még egyszer körülnézett a műhelyben. Az üveges szekrénybe besütött a lemenő nap sugara, a csészék és vázák ragyogtak. Az ég türkizkék volt, finom szürke felhők csíkozták. A városi háztetők vonala bizonytalan cikcakká mosódott össze, egyik-másik ablakból lámpafény vagy a televízió kék fénye világított.

— Ébredj, Florian — tolta őt Christa Lederer a többiek után, a kijárat felé. — Hiszen eljöhetsz majd újra.

Az autóban megszólalt Brigitte Kratochwil:

— Csuda, mi mindent tudsz az égetésről, Florian. Kern tanár úr alaposan beleverte a fejedbe…

Florian hallgatott.

Kern szólalt meg:

— Nem én vertem a fejébe. Égetőkemencék nem szerepelnek a negyedikes tananyagban. Azt hittem, te készítetted föl…

— Rajzórán? Dehogy. Hanem akkor honnan tudod ezeket, Florian?

— Egy könyvből, amit a városi könyvtárból vettem ki — felelte Florian.

IX.

A tornatanár, Sebastian, december elsején végigjárta az osztályokat.

— Ezen a héten várom a végleges jelentkezéseket a nem kötelező karácsonyi sítúrára.

Florian megostromolta a szüleit.

— A mi osztályunkból olyan sokan mennek! Hansi Schmied, Sabine Mitterhöfer, sőt még Toni is! Toni formába akar jönni, hogy jobb legyen az eredménye a kötelező iskolai sítúrán.

— Mikor lesz a kötelező sítúrátok? — kérdezte az anyja.

— Január tizenkettedikén kezdődik.

— És a karácsonyi?

— December huszonhattól január elsejéig…

— És mikor vannak a januári dolgozatírások?

— A sítúra előtt és után. Angolból január tizedikén, matekból huszonkettedikén.

— Hát ez remek! — kiáltott fel bosszúsan az anya. — Értelmetlenebb beosztást már nem is csinálhattak volna! Mindig a szünet után néhány nappal! Hogyan koncentráljanak így a gyerekek az iskolára? Szeretném tudni, ki csinálja ezt a beosztást? — Rettentően felizgatta magát. Florian alig bírta visszaterelni az eredeti témához,

— Anyu, ha még Toni is…

— Szerintem három héten belül egy sítúra teljesen elég.

Florian most az apjánál próbálkozott.

— Nem tudnád megváltoztatni anyu véleményét? Majd a szünet második hetében tanulok.

Az apja hümmögött.

— Jobban örültem volna, ha együtt van a család a karácsonyi ünnepeken. Olyan ritkán vagyok veletek, és azon a héten éppen itthon leszek, mindennap együtt mehetnénk síkirándulásra.

— Így is elmehetsz Barbarával és Franziskával.

— Úgy látom, szívesebben vagy együtt a barátaiddal, mint a családoddal — mosolyodott el az apa, és aztán megígérte, hogy beszél anyuval. Másnap reggel kompromisszumot tártak Florian elé. — Ha rendben lesznek a legközelebbi dolgozataid és a feleleteid, akkor mehetsz.

— Te jó ég! — kiáltott fel Florian. Jelentkezni már csak ezen a héten lehet!

— Beszéld meg a tornatanárral, hogy tartson fenn számodra helyet — tanácsolta az apja.

— Azt hiszed, szereti az ilyen kivételezést? És egyáltalán, mit jelent nálatok az, hogy „rendben”?

Az apa az anyára pillantott. Az anya válaszolt:

— Természetesen elégségesnél jobbat,

— Hogy tudják zsarolni az embert — panaszolta Florian Toninak iskolába menet. — El nem tudod képzelni, hogy tudják az embert zsarolni!

Nagyon kellemetlen volt odaállni tornatanár elé és előadni az esetet.

— Nahát ilyet! — mondta a tornatanár. — Ne izgasd magad, Mayer, kivételesen fenntartok neked egy helyet, de ne beszélj róla! És aztán szedd össze magad, és tanulj!

Florian rendkívül szorgalmasan tanult ezekben a karácsony előtti hetekben. Rendszerint egyedül, de néha elment Tonihoz vagy Sabinéhoz vagy esetleg Tonival együtt Sabinéhoz, hogy hármasban tanuljanak. A nehéz

időszaknak ezek voltak a fénypontjai. Ilyen délutánokon addig tanultak, amíg Sabine szülei haza nem értek a rendelőből. Aztán velük együtt megteáztak, Sabine apja állatorvosi tapasztalatairól mesélt, az anyja pedig, aki az apa asszisztensnője volt, azokról az állatgazdákról, akik az évek során egyre hasonlóbbakká lettek az állataikhoz, hasonlított az arckifejezésük, járásuk, még étkezési szokásaik is.

Floriannak az volt az érzése, hogy Sabine apja szívesebben volt állatorvos vidéken, mint itt a városban, ahol néhanapján nem volt más paciense, mint elhízott kutyák és tengeri malacok.

— Csak tessék megvárni a tavaszt! — biztatta Florian —, akkor majd naponta hoznak az emberek fecskefiókákat, amiket az udvaron vagy az utcán találtak, és azt hiszik, hogy kiestek a fészekből, és nem tudnak repülni, pedig a fecskefiókát csak fel kell dobni a levegőbe, és máris repül újra. A fecskék majd hoznak egy kis változatosságot.

— Roppantul megvigasztaltál — mondta Sabine apja.

Egy este egy macskával állított haza. Megmutatta a gyerekeknek.

— Tudjátok, ez micsoda? Hulladékmacska. Meghallottam a nyávogását a kukában.

Az állatorvos kerek arca belesápadt a méregbe.

— Lehet, hogy igazságtalan vagyok, de az az érzésem, hogy ilyesmi városi emberelttől inkább kitelik, mint falusiaktól.

Az anya közbeszólt:

— Faluhelyen vízbe fojtják a kismacskákat. Hányat sirattam meg gyerekkoromban!

Az apa egy tálkában tejet hozott a macskának, és figyelte, milyen mohón lefetyel.

— Egyesek nem szeretik a téli macskákat — zsörtölődött tovább. — Csak nyári macskát tartanak, kint az udvarban

meg a kertben. De ha hidegre fordul az idő, és a macska szívesebben lakna bent a lakásban, akkor megszabadulnak tőle.

— Most mi lesz ezzel a macskával? — kérdezte Toni.

— Hát egyelőre itt marad nálunk — felelte az apa.

— És mit szól Treff?

— Treff sok mindent megszokott, nemhiába állatorvos kutyája, igaz, Treff?

— Uff — helyeselt Treff, a hullámos papagáj meg rikácsolni kezdett: „zárdelaztahülyetévét!”

— Micsoda? — fordult az apa a kalitka felé. — Egész álló nap nem tévéztünk, kedves barátom, itt mindenki annyira tanult, hogy csak úgy füstöl a feje! — A papagáj azonban nem hagyta magát. Minél hangosabban szóltak hozzá, annál hangosabban feleselt vissza.

Florian a németdolgozatára („Karácsony előtti gondolatok”) közepest kapott, a latinra jót. („Mayer, örömömben kis híja hogy agyvérzést nem kaptam, nem tudom, mi lett volna, ha nincs kéznél Marialuise szíverősítő teája… ”) Az angoldolgozata „éppen csak közepes” lett. A matekdolgozata közepes („Na, Mayer, alighanem elindultál felfele… ”), a zenei jelesre sikerült (Sabinéról másolta, Sabine pedig Hansi Schmiedről). A természetrajz-dolgozatra közepest kapott. Történelemből jelesre felelt. („Igen jó, Mayer, de miért ásítozol folyton? És karikás a szemed. Kérd meg anyádat, adjon neked vitaminokat!”) Földrajzfelelete közepesre sikerült („Dornbirn, a textilipar központja Kelet-Ausztriában — hát ez már hallatlan! Nyelvbotlás? Miféle nyelvbotlás! Csendben legyetek !”).

Fizikából Florian elégségesre felelt.

— Többet vártam tőled, Mayer — mondta Kern. — Csak úgy elpötyögtetsz szavakat, talán én alakítsak összefüggő

mondatokat? Mayer, Mayer, meggyőződésem, hogy jobb eredményeket tudnál felmutatni, ha akarnál.

— Felelhetnék a jövő héten újra?

— Karácsony előtt semmiképpen. Nézd meg a határidőnaplómat. Talán januárban. Igen, januárban lehet. Természetesen megkapod az alkalmat a javításra.

Florian némán baktatott hazafelé Toni oldalán.

— Csak nem fognak balhézni veled egyetlen rossz felelet miatt? — dörmögte Toni.

Florian csak a vállát vonogatta.

— Na? — kérdezte Barbara, amint kinyitotta neki az ajtót. — Hányast kaptál fizikából?

Nem válaszolt, ment a konyhába, az anyjának mondta:

— Elégségest kaptam.

— Hogyhogy? — rémüldözött az anya. — És pont Kernnél! Hogyan történt?

— Nem bírtam tovább. És enni sem kérek. Megyek, lefekszem.

— Elégséges! — mondta Barbara. — Akkor most nem mehet a sítúrára.

Hét végén apjával alkudozott Florian.

— Csak januárban felelhetek újból. s minden más tárgyból jó jegyet kaptam.

— Nem adhatjuk fel az elveinket — mondta az apa. — Mit érnek a megállapodások, ha nem tartjuk be őket?! Ha most engedünk, legközelebb megint kihasználod.

— Nem értem, hogy lehetsz ilyen konok! — kiáltott fel Florian. — E miatt a hülye pasas miatt, a hülye fizikájával!

Este a szülők egyedül ültek a televízió előtt.

— Hiszen igaz, sok dolgozat és felelés volt sűrű egymásutánban — mondta az anya. — Nem is értettem, hogyan győzi. Talán mégis engedhetnénk?

— Egyszer nem, aztán igen, aztán megint nem és megint igen? — bosszankodott az apa. — Floriannak kemény kéz kell. És pimasz is volt. Azt mondta, konok vagyok.

A tornaóra végén a szertár előtt várt Florian a tornatanárra.

— Nem mehetek. Nyolc osztályzatom jó lett, de fizikából elégségest kaptam.

— Ugyan, Mayer, menj és beszélj a szüleiddel. Csak nem lesznek annyira konokok!

— Hiába beszélek. — Florian már szinte sírt mérgében. A tornatanár megveregette a vállát.

— Majd a januári sítanfolyam, Mayer, az klassz lesz. Te nálam az egyes csoportban vagy, igaz? Különben is, ki tudja, milyenek lesznek a hóviszonyok karácsonykor? Lehet, hogy egyáltalán nem lesz havunk, az általános időjárási helyzet meglehetősen kilátástalan, mondhatom neked.

Látszott, hogy mindenáron vigasztalni próbálja.

Florian csak bólogatott, és elment.

Sebastian kávézás közben odaszólt Kernnek:

— Hallod-e, hékás, jól elintézted a IV/A-s Mayer karácsonyi sítúráját! Azért nem jöhet velünk, mert elégségest adtál neki.

— Eredj, ugrasd az öregapádat!

Délután Mitterhöferék konyhájában a madárkalitka előtt ült Florian, és századszor ismételte el a papagájnak: „fütyülök a sulira — fütyülök a sulira”.

— Fütyülöka, fütyülöka — kiabálta Burli, amikor Sabine apja hazaért.

— Már megint tanult valami újat — állapította meg az apa.

A IV/A cserépedényei közül három repedt meg a kemencében. A többit mind be lehetett mázolni. Brigitte Kratochwil egy műanyag vödörben kikevert egy szép, tompa kékeszöldet, és esküdött rá, hogy ez a szín mindegyikük edényéhez jól megy. Toni feladata volt, hogy vastag ecsettel simára keverje a mázat.

Aztán sorra belemártották az edényeket, megforgatták, kiöntötték belőlük a festéket, és félreállították. A kisebb darabokat: gyöngyöket, lapocskákat, apró állatokat mindenki ecsettel maga festette be. Brigitte vásárolt zacskókban különféle mázporokat, amiket kis mennyiségben, vízben feloldva lehetett használni.

Amikor megszáradt a máz, Brigitte Kratochwil segíteni hívta Sabinét és Floriant. Elő kellett készíteni az edényeket az égetésre. A cserepek talpát és alsó szélét nedves szivaccsal letörölték, hogy az égetésnél le ne ragadjanak a kemence fenekére.

— Velünk jöttök a műhelybe? — kérdezte Brigitte.

— Ki visz autóval? Megint Kern tanár úr?

— Ő bizony, olyan kedves volt, hagyta, hogy meglágyítsam a szívét.

— Azt hiszem, én holnap nem mehetek — mondta Florian.

— Én sem — csatlakozott hozzá Sabine.

— Nem baj — egyezett bele Brigitte Kratochwil. Örült, hogy kettesben lehet a kollégájával. Már sikerült őt egy kicsit átgyúrogatnia. Csak valamivel jobban érdekelné ez a fajta alkotómunka!

— És mikor lesznek készen a cserepek? — kérdezte Sabine.

— Ledererné jövő hétre ígérte. Sajnos akkor Kern tanár úr nem ér rá. A hittantanár visz el autón.

— Jövő héten én is tudok menni — jelentkezett Florian.

— Én is — csatlakozott hozzá Sabine.

— Jól van — mondta Brigitte. — Talán megengedi Christa Lederer, hogy kipróbáljátok a korongot. — Mader atya biztosan türelmesebben fog várakozni, mint Max, gondolta magában. Jól van — ismételte —, akkor hát mindent szépen beosztottunk.

Az idő egészen karácsonyig kilátástalannak tűnt.

— Sárban fogunk tipródni, és neked vigasztalásul küldünk egy jó sáros képeslapot — ígérte Sabine, amikor a miséről az iskolába indultak, hogy megnézzék az elsősök és a másodikosok karácsonyi műsorát,

— Nélküled fityinget sem ér az ilyen karácsonyi sítúra — állította Toni. — Ki fog most felbukfencezni, ha a lesiklópályát kivájom?

— Majd a Sabine. Te, Sabine, sose csússzál le Toni mögött! Túlságosan veszélyes! — figyelmeztette Florian.

A karácsonyi előadás egy óra hosszat tartott, pásztorokról és angyalokról szólt. Barbara volt az egyik pásztor. Az iskolai énekkar énekelt: „Mennyből az angyal… ”

— Te, Sabine — mondta Florian —, huszonnegyedikén este menj ki a fészerbe Nóziszuszihoz, és nyúlj be a ketrece alá. Valami oda van ragasztva, ragasztószalaggal.

— Tyűha, Florian! Milyen az a valami, hosszú és kerek és szögletes, és lehet lógatni? Kék?

— Miért, kék, megőrültél? — kérdezte Florian.

— Hát akkor milyen? — Sabinét majd szétvetette a kíváncsiság. Ez még ma kimegy és megkeresi, gondolta magában Florian. Hangosan ennyit mondott:

— Majd meglátod.

Semmiképpen nem akarta elmondani, milyenre lakkozta a gyöngyöket Sabine láncához: szürkészöldre, parányi barna pöttyökkel, itt-ott egy-egy sárga csíkkal.

Anyja izgatottan fogadta.

— Milyen volt ma Barbara? Elég hangosan beszélt? Nem akadt meg? Tegnap, amikor a szülőknek mutatták be a műsort, igazán elragadó volt.

— Azt hiszem, ma is jó volt — felelte Florian, mert két nappal karácsony előtt nem lett volna helyes anyut felbosszantani. Elég ideges úgyis az előkészületek miatt. A szokott karácsony előtti idegbaj. Apu egész idő alatt utazgatott, minden ajándékról neki kellett gondoskodnia.

— Mit adsz Barbarának, Florian? Ti ugyan sokat veszekedtek, de remélem, karácsonykor…

— Van valamim a számára, ha ez a kívánságod — nyugtatta meg Florian. Az egyik nyúlnak nem lett túl szép a zománca, elvégre azt neki adhatja.

— És Franziskának?

Florian bement a nappaliba, és a legalsó íróasztalfiókból kivett egy dobozt. Leemelte a vattaréteget, alatta ott feküdt egy egész étkészlet: tányérok, tálak és lábasok, a babaszoba konyhájába. És egy parányi falitükör, igazi tükörlappal, kobaltkék kerámiakeretben.

— Nahát, Florian, hol vásároltad ezt? — kérdezte az anya. — Legszívesebben azonnal nekiülnék játszani!

— Az iskolában csináltam — közölte Florian.

— Jó, de hát a tükröt…

— A lapját az üvegessel vágattam le. Van itthon karácsonyi csomagolópapír?

Az anya kihozott a hálószobából néhány ív papírt meg ollót, szalagokat, ragasztószalagot.

Florian tarka kis csomagot készített Franziskának. A nagymama számára becsomagolta a szebben zománcozott nyulacskát. Toni mamájának a tacskót burkolta be először vattába, aztán egy vécépapírtekercs keménypapír csövébe, végül fakóarany fóliába. Még kártyát is írt hozzá: „Boldog karácsonyt, sok köszönettel.”

Elment abba a házba, ahol Toni lakott, az arany csomagocskát letette a lábtörlőre Staringerék ajtaja előtt.

Vadul becsöngetett, és lerohant a lépcsőn.

Hazafelé menet eszébe jutott a szülőknek szánt kékeszöld váza. A virágüzletben vett bele egy csokor fagyöngyöt.

Ez így elég is lesz — gondolta magában.

X.

Az új év első iskolanapján marcipánmalacot talált a fiókjában. Sabine nyakán ott lógott a szürkészöld kerámia gyöngysor. Florian elkeresztelte a marcipánmalacot Max Kernnek, aztán leharapta a fejét. Sabine nevetett. Szép, napsütötte színe lett, az arca kipirosodott. Elmesélte, hogy volt a sítúrán hó is, nap is; ez szöges ellentétben állt Toni beszámolójával. Toni azt állította, hogy a sípályákon füvet és vadszázszorszépet látott, olyan sűrű volt a köd, mint a vatta, az eső szakadt, mintha dézsából öntenék. És a koszt a menedékházban élvezhetetlen volt. Esténként unatkoztak, mert senkinek se jutott eszébe, hogy valami játékot hozzon. Toni mindennap nyolckor már ágyban volt… Florian megveregette Toni vállát.

— Komoly teljesítmény ennyi mindent mesélni olyasmiről, ami nem történt meg. A legközelebbi németdolgozatod biztosan jeles lesz.

— Jó mulatság volt, és te nagyon hiányoztál — mondta Sabine. — Képzeld, a lányok mind az emeleten laktak, a fiúk a földszinten, és a Sebastian a hálózsákjával letelepedett éjszaka a lépcsőfordulón, nehogy valami illetlen keveredés legyen a földszint és az emelet között.

— Mindig ezt csinálja — nevetett Florian. — Valami bolondériája mindenkinek van.

— De a lefutópályákon nem állhatott őrt — folytatta Sabine. — Hetedikes fiúk is voltak velünk, és az egyik, a Gerry, megcsókolta Marialuisét. A bátyja, Paul meg engem akart megcsókolni, de én elillantam előle. Háromszor is megpróbálta.

— Paul helyes fiú, nyugodtan megcsókolhattad volna — mondta Toni. — Ha már annyira ragaszkodott hozzá.

— Hogyhogy? Csak azért, mert helyes? Akkor téged és Floriant is meg kellene csókolnom, mert ti még sokkal helyesebbek vagytok.

Toni megrettent.

— Engem semmiképpen, Sabine. Elég nekem, hogy a mamám mindig nyal-fal, reggel, amikor elmegyek, meg délben, amikor hazaérek.

Florian hallgatott.

— Egyáltalán, az a Marialuise! — folytatta Sabine. — Most egyszerre őrült kedves lett hozzám, kölcsönadta a síviaszát, megkínált keksszel. Szeretett volna összeboronálni a bátyjával, de nem az én kedvemért, sem Paul kedvéért, hanem azért, hogy ne legyen olyan feltűnő, ha folyton összebújik a Gerryvel. Azt akarta, legyünk négyesben együtt.

— Az iskolai sítúrára is velünk jönnek a hetedikesek? — kérdezte Florian.

— Nem. Bánatos is miatta Marialuise. De most meséld te, mit csináltál a szünidőben. Unalmas volt?

— Járt korcsolyázni — szólt közbe Toni. — Az anyja mesélte az én mamámnak.

Florian vigyorgott.

— El ne mondjátok senkinek: nem jártam korcsolyázni. Agyagoztam Lederernénél, a műhelyben. A villamoson hirtelen eszembe jutott, mi lenne, ha a jég helyett Lederernéhez mennék. Nem tud róla senki. Legföljebb kirúg.

— A múltkor, amikor nála jártunk, nem volt valami szuper kedves — vélte Sabine.

— Keveset beszél — magyarázta Florian. — De megengedte, hogy menjek, valahányszor ráérek. Öt délelőttöt töltöttem nála. Nemcsak agyagoztam: lementem bevásárolni neki, aminek nagyon örült. Anyu meg mindig azt hitte, hogy a jégpályán vagyok.

— Mit hazudtál neki? — kérdezte Sabine.

— Én? Semmit. A vállamra akasztottam a korcsolyacipőmet, és mentem. Mikor aztán megkérdezte, milyen volt, azt feleltem: Egész jó. Barbara és Franziska apuval járt síelni. Kétszer nekem is velük kellett mennem. De szívesebben jártam agyagozni.

Sabine a fejét rázta.

— Hogy anyád nem vett észre semmit!

— Egyszer megkérdezte, van-e még pénzem belépőre. Akkor majdnem elárultam magam. Miféle belépőre? — kérdeztem. — Hát a jégpályára, mondta, és máris gyanakodni kezdett. Elmagyaráztam, hogy többnyire belógok, mert segíteni akarok szüleimnek a takarékoskodásban. Sabine! Hidd el, az ilyen szülőket, mint az enyéim, muszáj becsapni, másképpen nem megy. Különben létezni nem tudnék, érted?

— De hiszen nem szóltam egy szót sem — dünnyögte Sabine.

— Tudsz már. korongolni?

— Megbolondultál? A korong, az olyan, mint egy rémálom. Még odáig se jutottam, hogy a közepére tudjam tenni az agyagot. Állandóan kicsúszik a kezemből. De lapocskákból felépítettem egy szögletes vázát. És csupa apró gömbből egy kompótostányért.

Max Kern tele jó szándékkal kezdte meg az új évet. Derűs arccal lépett be a IV/A-ba.

— Na, mind itt vagytok, épen, egészségesen? Kipihentétek magatokat, és tele vagytok tudásszomjjal? Már alig várjátok, hogy matematikát és fizikát is tanulhassatok?

Kern jól lebarnult, és valamivel karcsúbb volt a szokottnál. Elsőnek Marialuise vette észre.

— Tanár úr csudára lefogyott!

— Nanana, lefogytam, az túlzás. — Kern örült. — A Kitzsteinhornon voltam túrázni, mély hóban, hát ott egy-két kilót lead az ember… Kinyitotta a noteszát, lapozgatni kezdett.

— Mayer, neked megígértem, hogy adok alkalmat a felelésre. Ki akartad javítani a fizika elégségesedet. Megpróbálod most mindjárt?

— Mit? Most rögtön? — rémüldözött Florian.

— Most hát! — kiáltott fel Kern. — Csak ne hivatkozz fáradtságra. Aki mer, az nyer!

— Hát jó — adta meg magát Florian. Egy cseppet sem érdekelte, kijavítja-e az elégségest vagy sem.

— Mesélj nekem valamit, mondjuk, a centrifugális erőről.

Florian belevágott a körforgásba meg a tehetetlenségi nyomatékba, és maga is csodálkozott, hogy még emlékszik rá. Úgy látszik, decemberben úgy tanult, mint egy őrült, amilyen marha! Soha többé, gondolta, miközben kört rajzolt a táblára, és hozzá egy érintőt.

— Mi szépet rajzolsz? — kérdezte Kern.

Florian gombócot rajzolt a körre.

— Ha ezt a körben mozgatott testet hirtelen elengedik, a mindenkori érintő irányában kirepül.

— Helyes, Mayer. Tudsz erre egy példát mondani?

— A lasszóvetést. Vagy a húgomat, ha kézen fogva pörgünk, és hirtelen elengedem.

Senki sem kényszerítheti, hogy azokat az unalmas példákat sorolja föl, amelyek a könyvben vannak.

— Tudok még egy gyakorlati példát.

— Imádom a gyakorlati példákat! — rikkantott Kern.

— A fazekaskorong — kacsintott Sabinéra. — Ha túlságosan megnedvesíti az ember a korongot, és az agyagcipót nem dobja pontosan a közepére, akkor az agyag meglendül, és csúszni kezd… csúszik, csúszik, annál gyorsabban, minél messzebb került a középponttól, vagyis a tengelytől, mert akkor a centrifugális erő is nagyobb. A centrifugális erő a keramikus természetes ellenfele.

Kern nevetett.

— Pedig milyen egyszerűnek tűnt ez a műhelyben, igaz, Mayer? Jól van, látom, foglalkoztál az anyaggal. Jó lelkiismerettel adhatok neked egy közepest.

Florian visszament a helyére.

Kern egy pillanatra meglepődött: miért néz rá Sabine Mitterhöfer olyan dühösen? És Staringer is. Talán, mert mindjárt az első órán feleltetett? Igaz, ezt sosem szokta szünidő után, de hát Mayer kérte, hogy javíthasson, nem szabad letörni az ilyen örvendetes ambíciót.

Az anyának csöppet sem tetszett, hogy Florian ebéd után megint el akar szaladni hazulról.

— Édes gyerekem, a szünidőnek vége! Volt elég szórakozásod. Most megint gondolnod kell az iskolára! Elég, ha hetenként egyszer mész korcsolyázni.

— Egyáltalán nem is korcsolyázni megyek, hanem angolt tanulni.

— Kihez?

— Sabinéhoz.

— Az a Sabine is eljöhetne egyszer hozzánk. Hiszen semmi kifogásom ellene, ha más gyerekekkel együtt tanulsz. De hát egyszer itt is lehetne…

— Lehetetlen — szakította félbe Florian. — Sabine ugyan szívesen eljönne hozzánk, de te nem bírnád elviselni az ő tanulási módszerét. Mindig hangosan tanul, és nagyon erős hangja van. És fel-alá nyargal tanulás közben. Azt mondja, így tudja jól megjegyezni az anyagot. Én meg Toni, mi már megszoktuk Sabinét, de Barbara…

— Hát akkor eredj — mondta az anya. — És ne feledkezz meg a fizikafelelésedről. Kern megígérte, hogy januárban javíthatsz.

— Már feleltetett.

— Már ma? És ezt nem is mondod! Hányast kaptál?

— Fogalmam sincs.

— Valamit csak mondott.

— A felelésről semmit. De a bizonyítványban közepesem lesz.

— Akkor most jól felelhettél, nem?

Florian a vállát vonogatta.

— Tudtam mindent. Mehetek végre?

— Mindent úgy kell kihúzni belőled harapófogóval — hallotta elmenőben.

Florian aznap délután a szokottnál korábban érkezett Sabine nyulaihoz. Meg akarta lepni és kitakarítani a ketreceket. De már ott találta Sabinét. Egy zsámolyon ült, és valami tarka dolog himbálódzott a kezében.

— Mivel eteted te ma a nyulakat? Ronggyal? — kérdezte. Florian.

A lány nevetett.

— Nem tudod, mi ez?

Paprikajancsi volt, bohócsapkában, puha karokkal, lábakkal. Arca keskeny, fehér; finom nyakfodor díszítette selyemruháját, amelyen lila és fekete rombuszok

váltakoztak. Hasán fehér pomponok. Jobb szeme nevetett, a bal szeme sírt. Szép, kissé elnyűtt paprikajancsi volt.

— Sabine, te babázol?

— Hébe-hóba. Ha nincs itt más, akivel szórakozhatnék.

— Vele szórakozol?

— Igen, beszélgetünk. Már régen megvan. Grossgerlungban a nagymamámtól kaptam. Képzeld, majdnem annyi idős, mit én. De légy szíves, ne terjeszd az osztályban, hogy én egy bohóccal szórakozom. Azt hinnék, meghibbantam.

Florian megvonta a vállát.

— Engem is bolondnak tartanának, ha hallanák, hogy beszélek az agyaghoz Lederernénél a műhelyben.

— Beszélsz az agyaghoz?

— De mennyit! Azt mondom neki:

„Mi az, nem akarsz? Csakhogy én azt akarom, hogy akarj. Na gyerünk. Nem menekülsz. Tacskó lesz belőled, lógó fülű."

— Én csak akkor beszélgetek a paprikajancsimmal, ha egyedül vagyok, és nagyon vágyom Grossgerlungba. Olyankor azt képzelem, hogy válaszolgat nekem. „Ugyan már, ne légy olyan gyerekes — mondja —, a hét végén elutazhatunk Grossgerlungba. Hiszen már én is alig várom, hogy mehessek."

— Te nem szívesen élsz itt a városban, mi?

— Az a baj, hogy sokat vagyok egyedül. Barátnőm még nincs, akivel beszélgethetnék. Néha szeretné az ember, ha rögtön válaszolna neki valaki, nemcsak este, amikor a szülők hazajönnek. Gyakran szeretnék valamire tüstént választ kapni.

Egy ideig ültek és hallgattak. Aztán Florian megszólalt;

— Én valahogyan már fölöslegesnek tartom, hogy a paprikajancsival beszélgess, amikor engem… amikor én téged… amikor mi ketten…

Elhallgatott. Sabine felültette a paprikajancsit a nyúl ketrec tetejére.

Az anya fontosnak tartotta, hogy Florian jól felszerelve utazzék a sítúrára. A kiárusításban vett neki bélelt kesztyűt és olyan sapkát, amilyet, a rávarrott jelvény szerint, a nemzeti válogatott sícsapat is visel. Vett neki piros pulóvert és piros sízoknit. A tavalyi síruháját hála istennek még nem nőtte ki. Nagyon drága volt, és remekül állt Floriannak.

Becsomagolt a fia hátizsákjába csokoládét, gyümölcsöt, szőlőcukrot és füstölt szalonnát. Került a zsákba egy kis úti sakk-készlet meg két krimi is.

— Hogy kellemesen tölthesd ezt a hetet — mondta.

Az autóbuszhoz is elkísérte, végignézte, milyen takarosan választja szét Sebastian, a tornatanár, a fiúkat és a lányokat. Staringer néni jobbról-balról megcsókolta a fiát. Mitterhöferné integetett Sabinénak, aki már fent ült a buszban, és közben megkérdezte Staringernét, hol vásárolta Toni mulatságos sapkáját.

— Magam kötöttem — büszkélkedett Staringerné, aztán bemutatta egymásnak Sabine és Florian mamáját.

— Megvárják a buszindulást? — kérdezte Mitterhöferné. — Én sajnos nem maradhatok, mennem kell a rendelőbe. — Még egyszer felintegetett a buszba, aztán az autójához indult.

— Én maradok — szólt Florian anyja Staringernének. — Ez az előnye annak, ha az ember nem dolgozó nő. Több ideje marad a gyerekei számára.

Együtt integettek az induló busznak. Staringerné még utána is köpött háromszor.

— Toj-toj-toj és sok szerencsét, Remeghetek egész héten, amíg vissza nem érnek.

Sabine addig könyörgött Sebastiannak, amíg engedélyt nem kapott, hogy az egyes csoportban síelhessen. Jól síelt, ha nem is olyan jól, mint Florian. Mire az első nap végére értek, olyan elcsigázott volt, mint még soha, Másnap dicséretet kapott Sebastiantól:

— Most már jobban megy a rugózás, kislány!

Harmadik nap Toni, a hármas csoport utóvédjeként, Sabine orra előtt bukott fel. Sabine ki akarta kerülni, és teljes sebességgel belerohant a lesiklópálya szélén tornyosodó hóhegybe. A síje beakadt, a kötések kioldódtak. Sabine előreesett, felbukott, és átbukfencezett a jobb vállán. Florian melléje siklott, és felsegítette.

— Nem megmondtam neked, hogy sose menj Toni mögött!

Sabine a vállát dörzsölgette.

— Micsoda marhaság.

— Valami bajod történt?

— Nem… vagyis lehet, azt hiszem, a jobb lábam… Három lépést tett, aztán leült a hóba. Florian odaintette Marialuisét, és előreküldte, hogy szóljon Sebastiannak és a hegyimentőknek. Sabine sápadt volt, hajfürtjei a homlokára tapadtak. Összeszorította a fogát.

— Nagyon fáj, Sabine?

— Eléggé.

Időközben Toni összeszedelődzködött, és hóekézve érkezett hozzájuk. Rémülten nézett Sabinéra.

— Pedig úgy hajtottam magam, amikor észrevettem, hogy már jönnek az egyesek…

— Előfordul — vigasztalta Sabine, de a foga vacogott — Mindenesetre pocsék… nagyon pocsék. Ott jönnek már a mentők. Te, Florian — intette közelebb magához a fiút — megkérlek valamire. — Suttogva magyarázta: Vedd ki a paprikajancsit a hátizsákomból, és dugd el.

— A paprikajancsit? — kérdezte Florian súgva. — Elhoztad magaddal?

— A hátizsákban. Nem akarom, hogy valaki felfedezze turkálás közben. Megígéred?

Hát nem elhozta magával a paprikajancsiját! — csóválta fejét Florian. De hangosan csak ennyit mondott:

— Bízhatsz bennem.

Toni előhúzott a ruhája zsebéből három tábla csokoládét, egy szafaládét, amelyikből már hiányzott egy harapásnyi, meg két falat száraz sajtot, és mind átadta Sabinénak,

— Hátha soká kell várnod a begipszelésre…

— Gipszelés? Nagyon megnyugtattál, mondhatom — dünnyögte, de a csokoládét eltette.

Toni és Florian némán nézte, amint Sabinét felfektették a mentőszánra, és elhúzták.

Ebédnél Sebastian tájékoztatta őket: Sabine kórházban fekszik, eltört a jobb bokája.

— Már értesítettem az apját. Most indulok hozzá a kórházba. Aki kekszet vagy krimit akar neki küldeni, adja ide. És kéri a mosdóholmiját és a hátizsákját.

Egyéb se kellett Floriannak. Kirontott az ajtón, fel a lépcsőn, be a nyolcas szobába. Hála istennek üres, mindenki ebédel. Florian felismerte Sabine hátizsákját: csinos SM monogramot varrtak a külső zsebére. Kirángatta belőle a paprikajancsit. Gombolyaggá csavarintotta a lógó karokat-lábakat, és bedugta a pulóverébe.

— Mayer, mit keresel te lányok: hálószobájában? — Sebastian állt az ajtóban, mellette Marialuise.

— Eltévesztettem az emeletet.

Marialuise becsomagolta a mosdóholmit és a törülközőt Sabine hátizsákjába, közben le nem vette a szemét Florianról.

— Fáj a hasad, Florian? Olyan görbén jársz!

— Rosszul vagy, Mayer?

— Nem, vagyis igen… csak hirtelen ki kell mennem!

Florian két karját a hasára szorítva menekült ki a folyosóra, onnan a szobájába.

Amilyen gyorsan csak tudta, eldugta a paprikajancsit a hátizsákjába, egészen mélyre, a tartalék zoknik alá.

Sabine nélkül már kevésbé volt mulatságos a sítúra.

Otthon megint nem ment könnyen elrejteni a paprikajancsit a szülők és testvérek elől.

Most látszik igazán, hogy ebben a családban én senki-semmi vagyok — füstölgött magában. Nem volt az egész lakásban egy zug sem, ahol olyasmit tarthatott, ami csakis az övé. Íróasztalának egyetlen zárható fiókjába nem fért be a paprikajancsi. Először a dunyhája alá dugta, és anyja örült, hogy végre maga veti meg az ágyát. Később ez a rejtekhely túl bizonytalannak rémlett, ezért áthelyezte a paprikajancsit a könyvszekrénybe, Goethe összegyűjtött művei mögé. Második este felhívta Mitterhöferéket, és megkérdezte, mikor jön haza Sabine a kórházból.

— Három nap múlva — közölte Sabine anyja. — Akkor kap járógipszet. A matematikadolgozat-írásnál hiányozni fog. Majd megmondom neki, hogy kerested. Képzeld, a Burli egészen búskomor. Alig fecseg, annyira hiányzik neki Sabine.

— Ezt megértem — mondta Florian. — Meglátogathatom, ha már otthon lesz?

— Természetesen.

Még három nap!

Este, az ágyból beszólt a könyvszekrénybe a paprikajancsinak:

— Három nap múlva megszabadulok tőled!

— Sabine hálás lesz, amiért ilyen jól bántál velem — felelte a paprikajancsi Florian hangján. — Megmondom majd neki, hogy tebenned megbízhat.

— És még mit mondsz, neki?

— Azt, hogy folyton az ormányán álló elefánton jár az eszed.

Florian matekdolgozata elégtelen lett. Nem izgatta, ebben a félévben már megvolt az elégségese. Kettő meg három meg egy, hárommal osztva — Különben is ez lesz az egyetlen elégséges a bizonyítványomban — közölte az anyjával. — Vannak az osztályban olyanok, akiknek öt darab elégségesük van.

— Nem érdekel, hogy másoknak mije van! — kiabált az anyja. — Dühös vagyok, mert nagyon jól láttam, hogy nem készültél erre a dolgozatra. Egyáltalán nem gyakoroltad a példákat.

— Könnyelmű ez a fiú — mondta az apja. — Önállótlan. Ha nem érzi az ellenőrzést, nem csinál semmit.

— Ide figyelsz te egyáltalán, amikor hozzád beszélünk? — kiabált az anyja.

— Még elmegyek egy órára. Elviszem a füzeteket Sabinénak — jelentette be Florian.

Elment. Anyja az apjának panaszolta:

— Mintha a falnak beszélnék. Nem figyel ránk, egészen másutt jár az esze.

Sabine a díványon feküdt a szobájában, begipszelt lábát egy párnán nyugtatta. Ránevetett Florianra,

— Na végre!

Florian meglóbálta a paprikajancsit.

— Nesze, itt van, csak egy kicsit összenyomódott. — És ráültette a gipszcsizmára.

— Köszönöm — mondta Sabine. — Kérlek, tedd fel ott szemben a polcra.

— Sabine, megint beszélgetni fogsz vele?

A lány csak mosolygott.

— Te, Sabine, fogsz vele beszélgetni?

— Úgy érted, szükségem lesz-e még őrá, ha beszélni akarok?

Florian a lány fölé hajolt, a mutatóujjával megböködte az orra hegyét, és a szemébe nézett. Tényleg voltak parányi barna pöttyöcskék a szeméten!

Egyszerre szaglászni kezdett, és felnevetett.

— Zöldalma-illatod van — magyarázta a csodálkozó Sabinénak. — Végre tudom, hogy milyen illatod van!

XI.

Mit csinálsz az ócska zekémmel? — kérdezte az apa. — Nehogy foltozgasd! Nyugodtan eldobhatod!

— Ezt veszi fel Florian a farsangi mulatságra — sóhajtott az anya.

Vastag kék fonallal piros meg kék foltokat fércelt a kabátra.

— Foltozott bohócnak öltözik, Toni meg kötött bohócnak, az anyja napok óta horgol. Bohóc, hát ez jellemző Florianra! Az osztály bohóca! Egyáltalán, ez a farsangi mulatság! Egy hétig szünet volt, az alatt folyton korcsolyázgatott, most meg a farsangi mulatság! Egyik szórakozásból ki, a másikba be. Nem csodálom, ha nem a tanuláson jár az esze.

— Egyáltalán, ez a farsangi mulatság! — mondta Brigitte Kratochwil a barátnőjének.

— Ez is olyasmi, amiben Max és én eltérő véleményen vagyunk. Meg van botránkozva, hogy jelmezbe akarok öltözni. Gyerekesnek tartja. De ha egyszer jelmezes mulatságra hívott meg a IV/A.

— Minek öltözöl? — kérdezte a barátnője.

— Bohócnak. Hatalmas kitaposott cipő lesz rajtam, és a hasamon három pompon.

— Persze hogy megbotránkozik: egy tanerő, mint bohóc?

— Á, azt nem árultam el senkinek, hogy bohóc leszek. Tudod, Max az iskolában gyakran merev egy kicsit vagy zavart… bár már sokat javult. Pedig olyan vidám is tud lenni, iskolán kívül.

Farsangi mulatság, begipszelve — mondta Sabine az anyjának. — Nincs más hátra, bohócnak kell öltöznöm.

— Öltözhetnél olyan állatorvosnak, akinek egy elefánt a lábára lépett — ajánlotta az anyja. És akkor kezelheted az osztálytársaidat: „Ez a mopszli túl hájas! Ezt a szegény kis libát jobban kell táplálni. Ez egy mintaborjú, ennek egyáltalán semmi se kell!”

— És ha amúgy istenigazában lendületbe jövök, azt mondom a Kernnek: „Ez a páva alighanem kicsit náthás, nem kellett volna cigánykereket hánynia a mély hóban.”

— Édes gyerekem, mégiscsak inkább bohócruhát varrok neked — mondta az anyja.

— Ez a farsangi mulatság! — sóhajtott Max Kern. — Mama, bemutatom neked a hipnózistrükköt. Csukja be a szemét, hölgyem, erősebben, most jó. Érzi az ezüstpapír gombócot a keze fején? A gombóc meleg, forró, még forróbb…

— Au! — jajdult fel a mama.

-A kísérlet sikerült — jelentette Max. — Tudod, mi idegesít egy kicsit? Brigitte is jelmezt akar ölteni.

— Biztosan bohóc lesz — mondta a mama. — Fogadjunk, hogy bohóc lesz! Csinos, öntudatos nők szívesen öltöznek bohócnak.

— Engem is rá akart venni, de szerintem mindennek van határa. Egy házi mulatságra esetleg elmennék szórakozott professzorként, tar koponyával és drótkeretes szemüveggel, a nyakamban kockás zsebkendővel, és az orromat egy nyakkendőbe fújnám, de az iskolába , hát ott nem vagyok magánszemély.

— Kár — sajnálkozott a mama. — Varrhatnék neked legalább egy bűvészkalapot, fekete alapon arany jelekkel…

Max Kern fel-alá járt a szobában, bele-belenézett a barokk falitükörbe, és töprengett.

Végül megszólalt:

— De csak egy szolid, komoly kalapot…

— Na végre, Florian! — kiáltott fel este az anyja. — Már várlak a vacsorával! Legalább jól sikerült a mulatságtok?

— Klassz volt — mondta Florian. — Brigitte Kratochwillel együtt tizenheten voltunk bohócok.

— Mesélj, Brigitte! — kérlelte a barátnője. — Mit szólt a jel mezedhez? Elájult?

— Fura, de egyáltalán nem. Tudod, mit mondott? Hogy csinos és öntudatos nők szívesen öltöznek bohócnak. Ezt mondta! Rajta csak valami jelzésszerű bűvészkalap volt, de persze én megcsodáltam, és olyasmit duruzsoltam, hogy mindig is elbűvölőnek találtam őt, csak most tudom, miért, és megkérdeztem, varázserővel bír-e… Sajnos a délután folyamán mind szótlanabb lett, nem is maradt ott végig,

— Na, Sabine, te csak úgy sugárzol, jó volt? — kérdezte az anyja.

— Remek — felelte Sabine. — Eljött minden tanár, akit meghívtunk. Weidwiedl harmincöt fánkot hozott szellemi táplálékul, és az angol madám egy vödör gyümölcssalátát. A legviccesebb bohóc Florian volt. Kézen járt, bukfencezett, és azt mondta az angol madámnak: „Fogjon egy cédulát, vágja szépen körül, és írja rá: Csak egyetlen vödör gyümölcssalátát hoztam, nem hármat. Apa aláírása." És tudod, mitől volt ilyen jó kedve? Jókedv, az nem is szó erre: egészen megkergült. Volt rá oka: elkészítette a fazekaskorongon az első edényét Lederernénél! És mindjárt jó cserép lett, nem is csak derék, azt mondja… Burli, elhallgass, most én beszélek… Marialuise háremhölgynek öltözött, a hittantanár egész rémülten nézte, és megkérdezte: „Te szegénykém, nagyon fázol?"

Puff neki! — rikácsolta Burli.

Kern mama éppen teáját iszogatta, amikor a fia hazaért. — Már megjöttél? Ilyen korán? Milyen volt? — Ne is kérdezd dörmögte. — A farsangi mulatságok már csak ilyenek. Túl zajosak és túl hosszúak. És képzeld, Mader atya is bűvészkedett. Kártyákkal! És hogyan! Mint egy profi! Ez szerintem szemtelenség. Legalább szólt volna előtte.

Florian anyja boldog volt, hogy vége a farsangnak. Barbara és Franziska otthon rendezett mulatságot, és mindegyikük legalább kilenc gyereket hívott meg. A anya lecibálta a papírszerpentineket a nappali csillárjáról, kikefélte a foteleket, porszívózott. Örült, hogy nyugodtabb hetek következnek, szabályos étkezési időkkel, megszabott

programokkal. Morzsába forgatta a hamvazószerdai halat, és közben elhatározta, hogy ebéd után ledől egy félórára.

— Anyu! — visított Barbara. — Kelj fel gyorsan, és gyere a konyhába! Florian elvette a lemezjátszómat, azon akar agyagozni!

Az anya támolyogva kelt ki az ágyból, és szaladt a konyhába. A lemezjátszó az asztalon állt. A lemeztányért fólia fedte, a közepén feküdt egy agyagcipó. Florian kezét köréje kulcsolva védte az agyagot, és kiabált Franziskának:

— Kapcsold be!

Az anya kirántotta a dugót a konnektorból.

— Tisztára megbolondultál! — kiabálta. — Tönkreteszed Barbara lemezjátszóját! — Az agyagot fóliástul kivágta a szemétvödörbe. — Mától kezdve nem disznólkodsz a lakásban, sem gipsszel, sem agyaggal, semmivel! Megértetted?

Franziska bemenekült a gyerekszobába, Barbara zokogott.

— Te liba, te, hiszen nem rontottam el semmit. Csak a pöcköt kellett kihúzni a közepéből — mérgelődött Florian.

Barbara még a vacsoránál is zokogott. Roppantul erőltetnie kellett: sírt, sírt, de könnye nem csordult.

— Semmit sem engednek — panaszolta Florian másnap Sabinénak. — Semmit, aminek örülni lehet. Csak tanulnom, azt persze szabad.

Elmagyarázta, mivel kísérletezett: hogy hogyan lehet lemezjátszót használni korongoláshoz.

— Nem szaladhatok minduntalan Ledererméhez! Háromnegyed órát kell villamosozni odáig.

— Agyagozhatsz nálunk a fészerben — mondta Sabine. — A mosókonyhában áll egy régi asztal, azt felhozzuk. akad néhány polc is, edényszárításhoz. Villany van, víz van, csak korong, az nincs. Nagyon drága egy ilyen korong?

— Egy gépkorong? Megfizethetetlen. A legócskább is belekerül tízezer schillingbe, benne áll a kerámiakönyvben.

— Kár, hogy ilyesmit nem lehet otthon barkácsolni — sajnálkozott Sabine.

Florian töprengett.

— Hm. Gondolod, hogy a szüleid nem bánnák, ha én koszt csinálnék a fészerben?

— Minden koszt el lehet takarítani, szokta mondani az anyám. De ha téged megnyugtat, előbb megkérdezem őket.

Sabine szülei nem ellenezték a dolgot.

— Öltözzetek fel melegen, ha soká kint maradtok!

Toni segített Floriannak felhozni a régi asztalt a mosókonyhából. Találtak a pincében deszkákat, polcot ácsoltak belőlük. Sabine hozott vödröt és tálakat a víznek, az agyagpépnek meg egy ládát az agyagnak.

— Kész a műhely!

Florian használatra kész agyagot vásárolt a barkácsboltban.

— Fölmehettek latint tanulni — intett Sabinénak és Toninak. — Majd később utánatok megyek.

Munkaalátétnek farostlemezt tett az asztalra, egy kis dróttal levágott egy szeletet az agyagból, és gyúrni kezdte. Előírás szerint tíz percig dagasztotta; dögönyözte. Az első golyó, amit kiformált, alig volt nagyobb egy pingponglabdánál. Bal kezébe fogta, jobb hüvelykujjával lyukat döfött bele, közben baljával állandóan forgatta a golyót. Kehelyforma keletkezett, ujjai közt óvatosan nyújtogatta felfelé, tágította kifelé.

Megkönnyebbült sóhajjal állította a kis kelyhet az asztalra. Most, hogy az első gyönyörű kis edény elkészült, már hajlandó Sabinéval és Tonival latin szavakat magolni.

Amikor Sabine szülei este hazatértek és benéztek a fészerbe, tiszta műhelyt, répát ropogtató nyulakat és a

polcon egy parányi kelyhet találtak. Fent a lakásban három gyerek ült és tanult.

— Lükelatin-lükelatin — pörölt a papagáj.

Florian anyja a piacon, bevásárlás közben összetalálkozott Staringernéval.

— De jó, hogy látom, asszonyom. Már régóta szeretnék kérdezni valamit. Nem aggasztja, hogy a fiaink annyit járnak ahhoz a Sabinéhoz? Ott teljesen felügyelet nélkül vannak. Végül még szem elől tévesztjük őket.

— Nem, asszonyom, egyáltalán nem aggaszt, sőt ellenkezőleg. Én magam nem tudok Toninak segíteni, ha valamit nem ért a leckéből. Azelőtt sokszor sajnáltam emiatt. Most megkérdezi Sabinét vagy Floriant, délután elkészül mindennel, és reggel iskola előtt kényelmesen reggelizhet. Azelőtt mindig izgult, hogy kiről írhatja le a házi feladatot.

— Most meg egyszerűen leírják Sabinéról mind a ketten, nem?

— Nem, dehogy, csak összehasonlítják, amit írtak. És ez a Sabine helyes gyerek, egyszer-kétszer nálunk uzsonnázott, olyankor alaposan megfigyelhettem. Nagyon helyes gyerek.

— Így hát nem szándékozik megtiltani Toninak, hogy annyit járjon a Weintraubengasséba? Nem? Akkor én sem tilthatom meg Floriannak. De aggasztani bizony aggaszt.

Kern bosszankodott: ez a Mayer már megint nem figyel!

— Mutasd az iskolai füzetedet, hadd lássam, beírod-e egyáltalán, amit kell. — Florian kivitte a füzetet, Kern belelapozott. — Hát ez itt micsoda? — kiáltott fel. — Miféle különleges szerkezetek ezek?

— Ez? Ez azt mutatja, hogy egy függőleges kerékről hogy lehet átvinni az erőt egy vízszintes korongra magyarázta Florian.

— Sürgősen tüntesd el ezeket a szorgalmi feladatokat, foglalkozz inkább az anyaggal — parancsolta Kern, aztán egy pillantást vetett a papírra. — Mit írtál ide? Ékszíj? Marhaság! Ez csak hengeres szíj lehet! Szíveskedj helyet foglalni és velünk együtt dolgozni!

Florian három estén át rajzolt és számolt. Sorra járta a vaskereskedéseket, elment egy használtautó-kereskedőhöz, és újabb három estén át számolt. Közben kétségbeesett, öklével verte az íróasztalt, és nyögött.

— Nem jön ki! Nem jön ki!

Anyja egy csésze teát vitt neki, szőlőcukorral, és azt mondta:

— Szedd össze magad, kezdd lassan elölről a számolást. A dühöngésnek semmi értelme.

— Anyu, hol tartod azt a régi vas karácsonyfaállványt, a háromlábút? És megvan még a nagymama fura ősrégi varrógépe? Amelyiknek lendítőkereke és körszíja van?

— Még biztosan ott áll a pincében — felelte az anyja. — Minek az neked?

— Hogy jobban el tudjak képzelni egy mechanikai kísérletet — dünnyögte Florian. Az anya az íróasztalra pislantott, és megcsóválta a fejét. Florian hat oldalt töltött meg vázlatokkal és számokkal. Csak azon csodálkozott, miféle egységekben számol ez a fiú. Csupa schilling és groschen[8].

— Végre megvan — jelentette Florian Toninak és Sabinénak. Két lapot lengetett a kezében. Az egyiken rajz

[8] Ejtsd: suing és grasen = osztrák pénz (forint, ill. fillér)

volt, a másikon hosszú lista. — Ezt nézzétek meg! Ez az első kerékpár-meghajtású fazekaskorong a világon.

— Működik? — álmélkodott Toni.

— Ha ti segítetek nekem! — És elmagyarázta a szerkezetet: egy többváltós bicikliről vékony hengeres szíj vezet a harmadik és a negyedik menet közt egy vízszintesen fekvő ékszíjtárcsához. Az ékszíjtárcsa középpontjában vascső, a felső végére csavarozva a karácsonyfaállvány, lábaival felfelé. Az állvány lábára erősítve egy fakorong. A vascsövet kerti napernyő állványára kell felerősíteni, de úgy, hogy mozogni tudjon benne.

— El tudjátok képzelni? — kérdezte Florian. — Egy ilyen beton lábrész elég súlyos, nem borulhat fel az építményem. Az alkatrészeket össze kell keresnem ócskavasasoknál.

— Nálunk a sarkon van egy ócskavas-kereskedő. Vanderbill úr — mondta Sabine. — Mindig nagyon barátságos velünk, mert apu kezelte a kandúrját. Oda elmehetünk böngészni.

— A mi utcánkban van egy vendéglő, nyáron kerti ernyők állnak az udvaron, egy olyat kölcsönkaphatunk — tüstént kedett Toni.

Először megszerezték az ernyőállványt, és elgurigázták Vanderbill úr kereskedéséig. Hármasban egy egész délután böngésztek a vasak közt, de nem találtak olyan lemezt, amelyik ráillett volna a csőre, amelyik beleillik az állványba.

— Kis fakorongot vágassatok tanácsolta Vanderbill úr —, és reszeljetek bele körben vájatot a szíjnak. Rögzítsétek a korongot egy csőbilinccsel, az csak néhány schillingbe kerül.

Iszonyú munka volt vájatot vésni a szíjnak a fakorongba. Sorra váltották egymást, még Sabine is próbált reszelni: a nyulak a ketrecben nyugtalanul mozgatták a fülüket.

Végre mindkét korong, a nagy felső és a kis alsó, rá volt erősítve a csőre. Florian bezsírozta a cső alsó végét, és be ledugta a kerti ernyő állványába.

— Nézzétek, forog, forog! — kiabálta. — Nem borul. fel! Forog!

Vállon bokszolta Tonit.

— Holnap elhozod a biciklidet, és aztán kezdődik. Szíjam már van!

— Az én biciklimet? — hökkent meg Toni.

— Van többváltós biciklid vagy nem?

— Ötváltós.

— Remek! Akkor holnap felavatjuk a korongolót — örvendezett Sabine. — Teljes ünnepélyességgel, apró szendvicsekkel és teapunccsal.

— Hát jó — egyezett bele Toni. — De ne strapáld magad a szendvicsekkel. Kenyér is megteszi.

Ezen az éjszakán Florian izgalmában rosszul aludt. Reggel aztán alig látott az álmosságtól. Ásítozott. Max Kern rajta is kapta, persze hogy ezután eltévesztette az inga lengésidejének kiszámítását.

Még az öreg Weidwiedlt is elkeserítette.

— Mayer, te ásítozó oroszlán, én strapálom magam, és kis kérdésekre osztom a német feleltetés anyagát, hogy jobban áttekinthessétek, amikor készültök, te meg még le sem írod, amit mondok?

Csak délután, Sabine fészerében tért egészen magához Florian. Toni téglákat rakott egymásra baknak a biciklijéhez. Florian bekapcsoltatta vele az első menetet, aztán kifeszítette a varrógépszíjat a középső fogaskerekek közé, és elvezette a kis fa lendítőkerék köré.

— Indulj! — vezényelt. — Toni, indulj lassan, első menetben.

Toni felült a biciklire, és rátaposott a pedálra. Forgott Florian fazekaskorongja, vízzel meghintve, a közepén az agyagcipóval. Sabine hozta a fényképezőgépet, és kiabált:

— Toni, előre nézz! Florian, tedd a tenyered az agyagra! Barátságos arcot, ti ketten! — A vaku felvillant.

— Nem látok semmit, ha előre kell néznem — morgott Toni. Sabine tovább rendelkezett:

— Állj a koronghoz, Toni, és te ülj fel a biciklire, Florian! — A vaku újból villant.

— Állati — jelentette ki Toni. — Forog. Ki hitte volna?

— Kedves barátaim és munkatársaim — szavalta Florian. — Kedves asszonyom, a sajtó képviselője! Tisztelt jelenlevő nyulak! Ezennel üzembe helyeztük a fazekaskorongunkat!

Apró szendvicseket ettek, teapuncsot ittak, aztán Florian megkérdezte Tonit, mikor kell hazamennie.

— Csak este — felelte Toni.

— Nagyszerű. Akkor hát kezdhetjük.

Toni felült a biciklire, és amikor Florian induljt vezényelt, taposni kezdte a pedált. Minduntalan hátraforgatta a fejét, hogy lássa, hogyan nő, fejlődik Florian edénye.

— Egyenletesen hajts, Toni! — kiáltott rá Florian. — Egész egyenletesen!

Sabine Florian mellett állt, és ujjongott:

— Milyen remekül megy! Hű, már hasasodik! Florian, ez hihetetlen!

— Mi hihetetlen? — kérdezte Toni.

— Az, hogy a csésze hasasodik — magyarázta Sabine.

— Leszállok és megnézem — jelentette ki Toni. — Csak egy pillanatra.

— Nem, most ne! — kiabált Florian, — Most csinálom a peremét.

Toni taposott tovább. Úgy látszik, nehéz dolog a peremet csinálni, mert Floriannak sok időbe tellett Toni megizzadt. Zsebkendőt keresett, de nem talált.

— Egyenletesebben hajts! — szólt rá Florian. — Mindjárt megvagyok! Jó. Most kicsit lassabban. Kész!

Toni leszállt a biciklirő́l, és megmosta az arcát. Aztán megszemlélte a csészét.

— Szebb, mint a mi hurkacserepeink, mi?

Sabine frissítőül teát adott Toninak, Florian közben egy dróttal levágta a csészét a korongról, és óvatosan az asztalra helyezte.

— Ha ki lesz égetve, ezt te kapod — mondta Toninak.

— Bonbonokkal megrakva — egészítette ki Sabine. Florian letisztította a korongot, és gyúrni kezdett egy újabb cipót.

— Még egyet? — ijedezett Toni.

— Ha volnál szíves.

— Nem csinálhatná egyszer Sabine?

— Én, a begipszelt lábammal?

— Bocsánat, elfelejtettem — dünnyögte Toni, és visszaült a nyeregbe. Soká kellett taposnia, mert ezúttal Florian egy vázával próbálkozott, be akarta hajlítani a felső peremét, de nem és nem sikerült.

Florian zsörtölődött:

— Micsoda, nem akarsz? Na megállj! Mindjárt összecsaplak és csinálok belőled egy derék cserepet. Ahá! Most már megy! Nézd csak, Sabine, hát nem szép ez a perem?

Toni morgolódni kezdett, először halkan, aztán mind hangosabban:

— Rabszolgamunka! Rabszolgamunka! És még csak nézni se hagyják az embert! Minden érdekesség az én hátam mögött folyik. Mit képzeltek ti tulajdonképpen?

— Miért morgolódsz, Toni? — kérdezte Sabine.

— Hadd morogjon — intette le Florian. — Egy motor moroghat. Jó, Toni, most végre egész egyenletesen hajtasz.

Toni erre leszállt a biciklirő l, és kiabálni kezdett:

— Nem vagyok jó, és nem vagyok motor, és nem vagyok hülye, hogy órákig tapossak egy helyben. Keress mást a rabszolgamunkához! Én megyek.

Leoldotta a szíjat a sebességváltóról, fogta a biciklijét, és elindult. Sabine utánabicegett, de nem bírt vele szót érteni.

— Gondolod, hogy ez túl sok volt neki? — kérdezte Florian.

Sabine sóhajtott.

— Azt hiszem, Florian, ilyen munkát nem kívánhatsz senkitől, még a legjobb barátodtól sem, különösen nem egy ilyen kövértől, akinek ez ekkora fáradságába kerül.

Florian búsan nézett maga elé.

— Igazad lehet, de bicikli nélkül nem megy az egész. Lábhajtáshoz a lendítőtömegnek sokkal nagyobbnak és súlyosabbnak kellene lennie.

Töprengve ment haza. Két problémát kell megoldania: kibékíteni Tonit és kitalálni valami más megoldást a fazekaskorong hajtására.

Toni hamar megbékélt. Florian éppen csak vállon bokszolta, és megkérdezte:

— Dühös vagy még rám?

— Nem — morogta Toni —, de nem taposok neked többet.

— Nem is kell — nyugtatta Florian. — Majd csak eszembe jut valami okos dolog.

Sajnos azonban semmi se jutott az eszébe, bárhogy törte is a fejét.

Barbara zsebszámológépet keresett Florian íróasztalán, és közben egy „Kerámia” feliratú füzetre bukkant. Megmutatta az anyjának.

— Na tessék, erre mindig van ideje Floriannak! Oldalszám másolgat egy könyvből. És rajzolgatja ezeket a végképpen fölösleges dolgokat!

— Azonnal tedd vissza a füzetet oda, ahol volt! — parancsolta anya Barbarának.

De a hétvégén panaszkodott az apának:

— Ha tudnád, milyen komolyan veszik most ezeket a nevetséges melléktantárgyakat: a rajzolást, a technikát, a tornát…

XII.

Florian előbb meggyőződött róla, hogy anyu a gyerekszobában tanul Barbarával, aztán kiment a konyhába, és addig húzogatta a fiókokat, amíg meg nem találta a sodrófát. Bedugta a reklámszatyorba, a matematikafüzetek mellé. A Sabinénál töltendő délután programja: agyaglapok díszítése és gyakorlás a dolgozatírás előtt. Már az ajtóban volt, amikor Franziska futva utolérte. Egy szál hóvirágot nyújtogatott feléje, és kéricskélt:

— Rajzold ezt be a környezetismeret-füzetembe! De legyen rajta alul a hagymája is, és nagyon szép legyen!

Florian sóhajtott, bement Franziskával a gyerekszobába, leült az asztalhoz, és rajzolt.

— Köszönöm — vette el a füzetet Franziska, és eléje rakott egy üres lapot. — És ide kérek még egy hóvirágot, azt is hagymával, és ugyanilyen szépet!

— Hogyhogy, minek kettő?

— Hogy Évinek is jusson. Beragaszthatja a füzetébe. — Évi volt Franziska barátnője.

Barbara átnézett hozzájuk, és felkiáltott:

— Az Évi lesz szíves maga megrajzolni a hóvirágját! Örülj, hogy neked szép rajzod van!

Anyu is odanézett.

— Ne tartsd fel Floriant, mikor tanulni megy!

Franziska alsó ajka legörbült. Ez az első figyelmeztető jel: mindjárt sírni fog! Florian látta, hogy még egy üres lapot tartogat a kezében. Megrajzolta a második hóvirágot — Franziska elragadtatottan bólogatott aztán gyorsan rajzolt még egy harmadikat is.

— Ezt adom a Rudinak — suttogta Franziska. — Az a fiú egyáltalán nem tud rajzolni, és nincs senkije, aki segítene neki.

— Ha akarod, egyszer elviszlek a nyulakhoz — ajánlotta fel váratlanul Florian. — Sabine biztosan megengedi.

Franziska megörült.

— Gyere értem egyik nap zongoraóra után, akkor elmehetünk.

A fiú megígérte, elkérte a hóvirágot, Barbarára nyelvet öltött, és elnyargalt.

Útközben letört a parkban egy forsythiaágat[9]. Ha rányomja a növényeket a lágy agyagra, szép mintát kaphat. Virágcserép alá való csempéket akart csinálni.

Sabinéék udvarán még alig érződött a közelgő tavasz. Csak a gesztenyefán duzzadoztak a rügyek, és a fészer ablaka állt tárva. Sabine múltkor földdel teli ládákat állított az ajtó mellé, és virághagymákat dugdosott bele. Florian lehajolt, felfedezte az első zöld csúcsokat, a krókusz és a fürtös gyöngyike ígéretét.

---

[9] Kora tavasszal sárgát virágzó bokor, nálunk sokan tévesen aranyesőnek hívják. Ejtsd: forzitia

— Már bújnak — szólt oda Sabinénak, aki a ketreceket takarította.

Sabine bólintott.

— Azám, de Grossgerlungban kankalin nő a kertben. A hétvégén elutaztunk a nagymamához. Minden bokor alatt ott sorakoznak a kankalintövek. És a patakpartról hoztam barkát. — Egy vázára mutatott az ablakpárkányon. — Hogy a nyulak egy kis tavaszt szippanthassanak.

— Adj egy ágat — kérte Florian. — Éppen jól jön. Ma domborművel próbálkozunk.

— Ma ellipszisekkel és parabolákkal próbálkozunk — helyesbített Sabine. — És területszámításokkal meg szöveges egyenletekkel.

— De nem most mindjárt! — tiltakozott Florian. Összegyúrt egy agyagcipót, a sodrófával egyenletes vékonyra nyújtotta. Késsel csempe nagyságú négyzeteket vágott, mintát karcolt bele: háromszögeket, köröket, hullámvonalakat; majd belenyomta a hóvirágot és a barkát. Előbb a növényt ide-oda forgatta, minden oldalról megnézegette, néhány virágot letört róla.

— Megyek már föl — mondta Sabine. — Jössz te is nemsokára?

— Hamarosan — felelte Florian.

— Az a pasas egész halom példát adott föl — figyelmeztette Sabine.

— Nem csinálom meg mindet — felelte Florian. — A terület- és tömegszámításoknál csak be kell helyettesíteni az adatokat a képletekbe, azokat pedig tudjuk. Az ellipszisek már a könyökömön jönnek ki. És a szöveges egyenletek… — Megrándította a vállát. — Ha a dolgozatnál nem értem meg a szöveges egyenletet, akkor még ott a másik három példa, elégségesnél jobbra nem vágyom.

Óvatosan nyomta bele a forsythia virágját az agyagba. Az ilyesmit nem szabad elsietni. Megörült, amikor meglátta a finom lenyomatokat.

— Nézd csak, Sabine.

Hátrafordult, mert Sabine nem válaszolt. Már nem volt ott, észre se vette, amikor elment.

— Aki tisztességesen gyakorolt, ugyebár az könnyen boldogul ezzel a dolgozattal — közölte Kern.

Florian belesandított Sabine füzetébe. Már a harmadik példán dolgozik, ő még csak az elsővel bajlódik. Lehet, hogy a B csoport könnyebb példákat kapott?

Florian áthúzott két osztást, és elölről kezdte a számolást. De fura helyre kerültek ezek a tizedesvesszők az osztásnál! Amellett el sem tud képzelni ilyen alacsony gúlát, ilyen hatalmas alapterülettel. Összehasonlította azokat a számokat, amelyekkel számolt, és azokat, amelyek a feladatban szerepeltek; rájött, hogy siettében hibásan másolta le a térfogatot. Behelyettesítette a helyes számot a képletbe, és harmadszor is nekivágott. Most aztán gyerünk a gömb felszínével! És a szöveges egyenlettel.

A szöveges egyenlet nehezen ment Végre fel tudta állítani.

— Még öt perc — szólalt meg Kern.

Florian megijedt, lemondott a szöveges egyenletről, és megrajzolta az ellipszist. Kern elhúzta előle a füzetet, még mielőtt a gyújtópontokat bejelölhette volna.

— Hát — mondta óra után Sabinénak —, az ellipszis mindenesetre sikerült, azonkívül van egy teljesen kész példám, és a többiből is összeszedhetek pontokat.

A kijavított dolgozatok visszaadása szokás szerint valóságos szertartással járt. Kern felolvasta a jegyeket, a jelesekkel kezdte. Sabine jelest kapott, és csodálkozott.

Marialuise jót kapott, és néhány könnyet ejtett. Toni elégségest szerzett, és örvendezett. Floriané elégtelen lett.

El sem akarta hinni. Amikor felnyitotta a füzetét, ott virítottak az ellipszisén a piros tintás javítások. „Pontatlan! Hiányoznak a bejelölések!” — írta mellé Kern. A gúlánál és a gömbnél elvétette a számolást, a gúlánál csak a példa legvégén. A szöveges feladatot nem fejezte be, bár az egyenleteket jól állította fel.

Florian utánaszámolt a pontoknak.

Ha Kern netalántán elfogadta volna az ellipszist, akkor a pontok alapján elégséges járt volna.

Ötperces ellipszisnek igazán egész szép kis ellipszis volt.

Florian fellebbezett Kern felöltötte a „látjátokmicsodatürelmemvannekem”, arckifejezést.

— Édes gyermekem — mondta — az oktatási szabályzat arra kötelez engem, hogy ne csak a gondolati és szakmai helyesség alapján ítéljek, hanem a pontosság alapján is. Meg kell szoknod, hogy pontosabb légy. Később majd, az életben, ugyebár, még hálás leszel nekem, amiért megtanítottalak pontosan dolgozni. Mi akarsz lenni?

— Állami operaházi igazgató — felelte mérgesen Florian — Mi köze a Kernnek ahhoz, hogy ő mi akar lenni?

— Úgy? — mondta Kern, és egy szikrányival sem lett kevésbé türelmes. — Ha te mint állami operaházi igazgató pontatlanul dolgozol, vagy hagyod, hogy a többiek pontatlanul dolgozzanak, akkor a felettes hatóságaid a körmödre koppintanak. Minden mesterség pontos munkát kíván. Keramikusként például… — Kis szünetet tartott, Florian visszafojtotta a lélegzetét. — Keramikusként, mert hiszen azt mondják, tehetséges vagy, ugye? Szóval keramikusként különösen pontosan kell dolgoznod, ha nem akarod, hogy a cserepeid szétdurranjanak a kemencében. Kínos pontossággal kell dolgoznod, amikor kiszámítod, hogyan keverd a mázakat. És emlékezz — a hangja most

már vesztett prédikáció jellegéből, élénkebb lett —, emlékezz, Mayer, arra a történetre a kanna csőréről, amelyiknek nem szabad csöpögnie. Ha valaki ott pontatlanul dolgozik… — Visszaadta Floriannak a füzetet, és befejezésül azt mondta: — A legközelebbi dolgozatnak jól kell sikerülnie. Igazán csak rajtad múlik.

Mi közöd hozzá, hogy én mi akarok lenni — füstölgött magában Florian. — Mindent el akarsz rontani nekem, a sítúrát, az iskolát, és…

Még nem akarok gondolkodni azon, hogy mi szeretnék lenni. Túl korai, légy szíves, ne turkálj a gondolataim közt.

— Pimasz ez a Kern — mondta hazafelé menet Toninak.

— Pimasz — hagyta helyben Toni. — Az én ellipszisem sem szebb, mint a tiéd.

— Nem az ellipszis miatt — tiltakozott Florian.

— Akkor mi miatt?

Nem tudta elmagyarázni Toninak. Valahogyan összefüggött a keramikussággal, de nem sikerült szavakba foglalnia.

— Ezennel megvonom tőled a zsebpénzt — mondta az apa. — És különórákat fogsz venni. Nem megy másképpen.

Az anya bement a fogadóórára az iskolába. Megkérdezte Kernt, tud-e ajánlani korrepetitort[10] Florianhoz, esetleg egy felsős diákot.

— A fiának nincs szüksége különórákra — mondta Kern. — Érti ő, hogy miről van szó, és ha valamit nem ért, kérdezzen meg engem. Nem hiányzik nála más, csak a gyakorlat és a pontosság és az elszánás, hogy nekiüljön és

[10] * Jól tanuló diák, aki némi fizetség fejében begyakorolja a gyöngébbel az iskolai anyagot

átrágja az anyagot. Nem veszi elég komolyan a dolgot. Talán ez a második elégtelen észhez téríti. De különórák! Pénzt adni azért, hogy egy felügyelő üljön mellette, amíg gyakorol! Hát azt már nem!

Az anyát nem elégítette ki ez a magyarázat. A tanári könyvtár előtti folyosón ott látta Schmiednét. Emlékezett rá, hogy Florian mesélte, Hansinak különórákat kell vennie.

— Bocsásson meg, asszonyom, kitől vesz az önök Hansija különórákat?

— Melyik tárgyból? — kérdezte Schmiedné.

— Floriannak matematikából kellene.

— Matematikából ajánlhatom Marialuise bátyját, Fault. Hetedikes, őt is Kern tanítja matematikára, és nagyon megbízható fiú, Igazán segített Hansinak. Csak erélyesen rá kell tukmálni a pénzt a tanításért. Eleinte semmit sem akart elfogadni, csak mert Hansi egy osztályba jár Marialuiséval.

— Ó, azt majd el lehet intézni — mondta Florian anyja. — Természetesen el kell fogadnia az órákért a pénzt, hiszen megdolgozik érte, és az ember örül, ha valakiben megbízhat.

Florian elszörnyedt, amikor meghallotta, kitől kellene különórákat vennie.

— Tőle aztán semmiképpen!

— Azt képzeled, hogy egy drága tanárt fizetünk neked? Azt mondják, Paul nagyon helyes és megbízható. Holnap kezdd azzal, hogy megkérdezed Marialuisét, ráér-e a bátyja veled foglalkozni.

— Marialuiséval egyáltalán nem beszélek, nehogy isten tudja mit képzeljen.

— Nem képzelhet isten tudja mit, ha rögtön megmondod, miről van szó. Vagy várj csak, add ide a telefonkönyvet, én magam hívom fel.

— Nevetséges — mondta Florian —, ezt én is meg tudom beszélni Paullal.

— Akkor menj, és hívd fel. De rögtön! Mire apu hazajön, már meg akarom mondani, hogy mikor lesz az első órád. Máskülönben megint azt hiszi, nem történik semmi, és én nem törődöm eléggé a dolgaitokkal.

Nem hagyott nyugtot, amíg Florian nem telefonált. Hála istennek nem Marialuise ment a telefonhoz, hanem a nagymama, és mindjárt küldte is Pault.

Paul ráért.

Megbeszéltek egy időpontot.

— Majd Marialuise elmondja neked, hogyan kell hozzánk jönni.

— Van térképem — felelte Florian.

Azon az éjjelen rosszul aludt.

Másnap már az első óra előtt elmondta Sabinénak, hogy különórákat kell vennie Paultól. Sabine rápillantott, gondolkodott egy kicsit, aztán azt mondta:

— Szerda délután kézimunkaóránk van és csütörtökön a lányok tornaórája. Beszéld meg a tanulást ezekre a napokra.

— Nemcsak Marialuise miatt bosszant a dolog, hanem egyáltalán. És nem akarom, hogy Paul kifaggasson engem rólad.

— Eredj már, Pault réges-régen más lányok érdeklik.

— Őt ugyan nem.

Marialuise kellemesen hallgatag volt az iskolában Floriannal, de a tornaórán odaszólt Sabinénak:

— Képzeld, Florian most gyakran lesz nálunk. Paul fog neki órákat adni.

— Tudom — mondta Sabine. — Ha nekem kellene órákat vennem, én is a te bátyádhoz járnék.

— Ó — mondta Marialuise. — Elmondjam ezt neki?

— Nem kell órákat vennem, így aztán mindegy lehet neki.

Marialuise gondolkodott.

— Talán már nem jársz a Floriannal?

— Hogyhogy járok? — kérdezte Sabine.

— Na, hiszen tudod, sétálni meg minden…

— Én rendszeresen csak eggyel járok, és ez a Treff.

— Haha, de vicces vagy! Az egész osztály tudja, hogy beleestél Florianba.

— Beleesni? Az valami más — mondta Sabine.

— Mindegy nekem, hogyan nevezed, mindenképpen egyremegy! — kiáltott fel Marialuise.

— Nem igaz — mondta Sabine.

Marialuise nem volt otthon, amikor Florian megjelent az első különórán. Csak a nagymama volt otthon, főzött teát Paulnak és Floriannak. Paul egyenleteket oldott meg Floriannal, kicsúfolta Kernt, és nem kérdezősködött Sabinéról. Az első óra elviselhető volt.

Florian a kapu előtt összetalálkozott a kipirult arcú Marialuiséval. Úgy látszik, futott.

— Szia! — köszönt Floriannak, és megállt mellette. Valamit kellett mondani neki.

— Nem is tudtam, hogy ilyen rendes nagymamád van…

— Ő a család kedvence — mondta Marialuise.

— Viszlát holnap — mondta Florian. Ha siet, még bemehet Sabinéhoz.

A fészerben találta, egy centimétert lóbált, és nevetett. Floriant meglátva még hangosabban nevetett. Alig tudott beszélni a kacagástól.

— Van egy meglepetésem számodra. Találd ki!

— Tíz centiméternyit híztál.

— Dehogyis! Hogy jut eszedbe ilyen marhaság?

Florian a centiméterre mutatott.

— Ja úgy! — És újból nevetni kezdett. — Csak kimértem, hogy idefér-e.

— Micsoda, Sabine, mi férjen ide?

— A fazekaskorong! Az ősrégi pad a lábhajtásos fazekaskoronggal! Ma fedeztem fel, és már három hete a miénk lehetne, ha többet beszélgetnék az emberekkel!

Florian leült a hokedlire, és rámeredt.

Most aztán elmesélte sorra: Vanderbill úr boltjánál járt, és a boltos megkérdezte, hogyan sikerült múltkor a barkácsolásuk, és tulajdonképpen mit is akartak összefabrikálni.

— Egy fazekaskorongot?! — kiáltott fel. — Gyermekem, nálam a leghátulsó sarokban évek óta áll egy fazekaskorong, már rég eladtam volna, ha találok rá vevőt. De ehhez át is kellett volna rámolnom az egész boltot, mert teljesen el van ásva a kacatok alatt, — ezért inkább örültem, hogy senki sem akarta megvásárolni.

— Mi vevők vagyunk — sietett bejelenteni Sabine. — És segítünk az átrámolásnál is.

— Egy fazekaskorong — motyogott Florian. — És mibe kerül?

— Négyezer, csak nekem — magyarázta Sabine. — Felhívtam Lederernét, azt mondja, egy lábhajtásos korong paddal négyezerért nagyon kedvező vétel.

— Csakhogy nekem nincs pénzem — sóhajtott Florian. — Egyáltalán semmi pénzem nincs, megvonták a zsebpénzemet is.

— Egy részét kölcsönadhatom neked, van egy takarékkönyvem — ajánlotta Sabine.

— Takarékkönyvem nekem is van — mondta Florian. — Ha a nagymamától vagy a keresztapámtól pénzt kapok, mindig be kell raknom takarékba.

— Mennyid van?

— Nem tudom. Sohasem érdekelt, mert úgysem használhatom kedvemre.

— Miért nem? — kérdezte Sabine. — Hiszen a te pénzed, és úgysem adnád ki valami hülyeségre.

— A szüleim sohasem engednék meg, hogy fazekaskorongot vegyek. Az ő szemükben ez nagy hülyeség volna, és azonkívül dühösek rám a dolgozat miatt.

— Kár — mondta Sabine —, nagy kár. De ha én kölcsönadom neked azt a pénzt, Florian?

A fiú a fejét rázta.

— Ha a szüleim engedélyével adom kölcsön, az megnyugtat téged?

— Talán tudok egy megoldást, eszembe jutott valami — mondta a fiú.

Ezen az éjjelen megint alig aludt.

Utánanézett, mennyi pénze van a takarékkönyvben. Kétezer schilling volt.

Ha titokban ki is venné, nem elég.

Délután Franziska zongoraórán volt, ő eléje ment, és elvitte a nyulakhoz, ahogy megígérte neki.

Franziska játszott a nyulakkal, hanem legjobban a polcon száradó edények és állatfigurák hozták izgalomba.

— Ezt mind te csináltad, Florian?

— Ha elárulsz, soha többé nem jöhetek ide — figyelmeztette Florian.

— Ó, én mindig sokkal kevesebbet mondok, mint amennyit tudok — felelte Franziska. Sabine répát adott neki, hogy etethesse a nyulakat.

Franziska etette a nyulakat, simogatta őket, de közben fülelt. Sabine és Florian suttogva beszélgetett, nagyon kellett erőlködnie, hogy mindent értsen.

Hazafelé menet megkérdezte:

— Mire jó egy ilyen korong?

Florian sóhajtott.

— Szép gömbölyű dolgokat tudnék rajta csinálni, te kis kíváncsi!

— Mennyire szeretnél egy ilyen korongot?

— Irtóra! — mondta Florian. — De kérlek, ne beszélj róla otthon. Úgysem vehetem meg magamnak.

Este, Florian már ágyban volt, besurrant hozzá mezítláb Franziska. A takarékkönyvét Florian takarójára tette.

— Neked adom — mondta. — Anyu megengedte, hogy egy nagy biciklit vegyek magamnak. Tehát szabad elköltenem. Senki se veszekedhet velem, ha neked adom, és továbbra is a kis biciklimen járok.

Látszik, mindent alaposan átgondolt.

— Használhatnád az én biciklimet, ha lejjebb eresztem a nyerget — mondta Florian. — De akkor is.

— Jelszavam: babaszoba — mondta Franziska. — Majd megnézlek, amikor korongozol.

Fürge apró léptekkel kitipegett.

Florian kinyitotta a takarékkönyvet. Franziska több mint háromezer schillinget összekuporgatott.

Nem fogadhatom el, gondolta magában.

Örült, hogy Sabine nem beszélt a dologról az iskolában. Ki tudja, működik-e még egyáltalán az a korong. Még sohasem látott lábhajtásos fazekaskorongot.

Legalább megnézhetném, gondolta.

Délután elment Vanderbill úr boltjába. Vanderbill úr már némileg szabaddá tette az utat a koronghoz. Florian meglökte a lábával a lendkereket. Ehhez a koronghoz nincs szükség biciklis rabszolgára! Florian megtapogatta a faállványt. Bizalomkeltően erős építésű volt.

— Gyere el a kövér barátoddal, segítsetek nekem kirámolni — mondta Vanderbill úr. Florian bólintott. Toniban meg lehet bízni. Florian nyugodtan megbeszélhetett egy időpontot.

Kivett a takarékkönyvéről ezerötszáz schillinget, Franziskáéról kétezerötszázat. Értesítette Tonit és Sabinát. Vanderbill úr ingyen szállította a fazekaskorongot a nyúlketrecekhez.

XIII.

Marialuise leült a bátyja mellé a lemezjátszóhoz. A Crazy Brothers ritmusára csettintgetett az ujjával, feje, válla rángatódzott. Amíg Paul lemezt cserélt, megszólalt:

— Egy dolgot nem értek… hova rohan ez a Florian minden óra után?

— Valószínűleg haza — mondta Paul.

— Nem megy haza — mondta Marialuise. — Tornaóráról jövet találkoznom kellene vele, ha hazamenne. Vagyis… hát szóval én úgy jövök, hogy tulajdonképpen találkoznom kellene vele… De sohasem találkozunk.

— A legjobb, ha kihallgatod őt magát. Mutatkozz be neki, mint detektív-felügyelőnő, és faggasd ki, ettől biztosan el lesz ragadtatva.

— Majd Sabinét hallgatom ki — mondta Marialuise. — De nem az iskolában. Elmegyek hozzá, és kölcsönkérek egy füzetet. Azt hiszem, ennek a kettőnek valami közös titka van.

— Kinek, Sabinénak és a Mayernak?

— Na, most aztán csodálkozol, mi?

— Semmi közöm hozzá, hogy mi van köztük.

— Mikor jön legközelebb Florian?

— Nem tudom, nem beszéltük meg — felelte Paul.

Másnap Marialuise megszólította Floriant:

— Paul elfelejtette, mikorra beszéltétek meg a legközelebbi órát.

— Csütörtökön megyek háromtól négyig.

Csütörtökön Marialuise iszonyú fejgörcsöt kapott tornaórán.

— Azt hiszem, levegőre kellene mennem — panaszolta. A tornatanárnő felajánlotta, hogy menjen haza. Marialuise megköszönte, és elment.

Négy órakor a kapujukkal szemben állt az utca túloldalán. Figyelte Floriant, amint kijön a házból, és sietve végigmegy az utcán, a Weintraubengasse irányába. Most már nincs miért utánaszaladnia. Tudta, melyik házban lakik Sabine.

Negyedóra múlva ott állt a harmadik emeleten, és becsöngetett Mitterhöferékhez. Senki se jött ajtót nyitni, de hallotta a papagáj rikácsolását. Egész világosan értette:

„Puszipuszi-sabinejó-florianjó-tonijó-marialuisepfuj!" — ezt kiabálta félreérthetetlenül a papagáj.

Marialuisének melege lett.

Lement a lépcsőn. Eszébe jutottak a nyúlketrecek. Annak idején, a németórán, Weidwiedlnél azt mondta Sabine, hogy az udvarban áll hátul. Marialuise kinézett az udvarra.

A fészer ablaka nyitva, kihallatszott egy lány nevetése. Megismerte Sabine hangját.

— Hadd csináljam én is! — kiáltott Sabine.

A választ nem értette, de biztos volt benne, hogy Floriant hallja. Néhány lépést tett az udvaron, töprengve, merészkedjék-e tovább. Végül olyan közel ment, hogy benézhessen az ablakon. Sabinét látta, egy korong előtt ült, agyagcipóval a kezében. Florian mellette állt, egészen közel, jobb kezét Sabine kezére tette. A korong forgott.

— Elcsúszik előlem! — kiabált Sabine.

Marialuise megkocogtatta az ablaküveget.

— Halló, ti ketten — szólt be. Látta, hogy Florian megijedt.

Sabinén, ezen a hazug nőszemélyen nem látszott semmi. („Járni? Én rendszeresen csak eggyel járok, és ez a Treff" — mondta akkor.)

— Gyere be, nyitva az ajtó — szólt ki Sabine. — Semmihez se tudok nyúlni, ragadok az agyagtól.

Marialuise kinyitotta az ajtót, bement, körülnézett.

— Itt aztán jó nektek, valóságos hobbiműhely… Fent voltam a lakásotok előtt, aztán gondoltam, talán a ketreceknél vagy. Hol vannak a nyulak? — Bekukucskált a ketrecek drótháló́ján.

— Biztosan egy füzetet akartál kölcsönkérni — mondta Sabine. — Ugyan melyiket?

— A… német munkafüzetet — mondta Marialuise. — Ha volnál olyan szíves.

— Azt éppen kölcsönadtam Toninak — mondta Sabine. — Őt is nemsokára feleltetik. De felhívhatom és megkérhetem, hozza be holnap az iskolába, hogy megnézhesd, mi hiányzik neked.

— Annyira nem fontos — mondta Marialuise.

Nézegette a polcokat, a fazekakat és csészéket, csempéket és állatokat és a gyöngyöket. Jaj, azok a gyöngyök!

— Ezt mind te csináltad? — kérdezte. — Megbolondultál, Florian! Akkor már nem csodálkozom, hogy az iskolában mind rosszabbul szerepelsz.

— Az én bajom, nem a tiéd — vetette oda Florian.

— Csak jót akartam neked, te meg rám ripakodsz sértődött meg Marialuise. — Ha én volnék Sabine helyében, nem engedném meg neked, hogy ennyit agyagozzál, és az órákra ne készülj.

— Az az én szerencsém hogy nem te vagy a Sabine helyében!

Marialuise sarkon fordult, és az ajtóhoz ment.

Sabine és Florian hallgatta távolodó lépteit. Az udvarra nyíló ajtó becsukódott.

— Ezt talán nem kellett volna mondanod — aggodalmaskodott Sabine.

Marialuise részletesen elmesélte a bátyjának, mi mindent látott. A fiú a vállát vonogatta.

— Talán azt akarod állítani, hogy örülsz ennek? — kiáltott fel a lány.

— Azt nem. De semmi közöm hozzá.

— Pedig szívesen jártál volna Sabinéval!

— Nem akaszkodom senkire — felelte Paul.

Marialuisének csalódást okozott, hogy a bátyja ilyen nyugodt. Szeretett volna olyasvalakivel beszélni, aki osztozik az ő felháborodásában.

Talán éppen olyasvalakivel kellene beszélnie, aki megérti, micsoda veszélyben forog Florian a tanulás miatt. Sabine nagyon rossz hatással van rá.

Valakinek beszélnie kell Florian fejével.

Talán Brigitte Kratochwilnak.

Nem marad más hátra — gondolta magában Marialuise. — Én jót akarok neki, de rám egyáltalán nem hallgat.

Rajzóra után beszélt Brigitte Kratochwillal. Előadta, hogy az agyagozás mennyire elvonja Floriant az iskolai kötelességeitől. És nemcsak az agyagozás.

— Ha így folytatja, megbukik — mondta Marialuise.

— Olyan szórakozott vagy, Brigitte — szólt ebédnél a barátnője.

— Igen, valami jár a fejemben. Az egyik negyedikes gyerek beköpte nálam az osztálytársát. Ez magában véve még nem volna valami világrengető esemény…

Azzal elmesélte, mit hallott Marialuisétól.

— Világos eset — mondta a barátnő. — Ez a kis csaj féltékeny.

— Persze — bólintott Brigitte. — Mindezek a célzások a találkozóra a nyúlketreceknél… De hát a fazekasság! Könnyen el tudom képzelni, hogy a fiú ugyancsak túlhajtja

a hobbiját. Olyan intenzív mindenben, tudod. Ha valami érdekli, minden egyébről megfeledkezik, különösen olyan mellékes dolgokról, mint a matematika.

— Koppints egyszer a fejére, és mondd: „Barátocskám, első a kötelesség, csak aztán jön a szórakozás” — ajánlotta a barátnő.

— És ha ez azt jelenti neki: első a fazekasság, aztán jön Sabine? — kérdezte Brigitte. — Beszélek a fejével, amilyen szigorúan csak tudok. Az talán majd hat rá, hiszen máskor mindig annyira engedékeny vagyok. Hanem egészen más dolog döbbentett meg. — Elhallgatott, a barátnőjére nézett. — Az első gondolatom a Marialuiséval való beszélgetés után az volt: megkérdezem Maxot, mit lehet itt tenni, elvégre régebben ismeri ezeket a gyerekeket, mint én. És a második gondolatom: inkább nem, esetleg árthat a fiúnak. Érted? Végre megismerkedtem egy férfival, aki komolyan érdeklődik irántam, és igazán elbűvölő velem, és húsvétkor együtt akarunk Dél-Franciaországba utazni az Akadémiai Utazási Klubbal, és a mamája meghívott uzsonnára… és közben még annyit sem tételezek fel róla, hogy kritikus helyzetben elég megértést tud tanúsítani egy gyerek iránt. Teljesen tanácstalannak érzem magam, amióta tudom, hogy ösztönösen bíztam meg benne.

— Akkor koppints az ő fejére is, és mondd meg neki egész világosan, hogy nemcsak a tanárok emberek, hanem a tanulók is… És hogy te ragaszkodsz hozzá, hogy a gyerekeket gyereknek lássa, ne pedig tanuló gépeknek.

— Gondolod, hogy ez használ?

— Ha pedig nem használ, akkor sürgősen szeress bele egy rendesebb pasasba — mondta a barátnő.

— Alaposan meg kell ezt mind gondolnom — sóhajtott Brigitte. — Egyáltalán nem olyan egyszerű átgyúrni Maxot.

Barátnője mosolygott.

— Neki azonban elég jól sikerült téged átgyúrnia: fehér blúz bársonymasnival, rakott szoknya, feltűzött haj…

— Ugyan, ne viccelj. Ez csupán külsőség.

— Ilyen nincs, semmi sem lehet csupán külsőség.

Agyagedényeket formálni sokkal mulatságosabb, mint perspektívát rajzolni, méghozzá tussal és nagyon takarosan. A gyerekek tiltakoztak, Brigitte Kratochwil hajthatatlan maradt.

— Enyészpont — dörmögte Toni. — Minden vonalnak a hülye enyészpont felé kell tartania. Az ember egészen rosszul érzi magát.

— Hogyhogy, Toni? Miért?

Toni csak szuszogott, Florian magyarázta el a rossz érzést:

— Minden vonal kizárólag előírás szerint futhat, másképpen nem, különben hibás. Nincs szabadsága az embernek.

Brigitte Kratochwil. felnevetett.

— A távlati rajzot előírja a tanterv. Utána megint szabadon festünk. De ezt a dolgot tisztességesen meg kell oldanunk. Egyébként ugyanezt a témát: az utcát városkapuval, még madártávlatból és békatávlatból is meg fogjuk rajzolni. Akkor lesz aztán igazán érdekes a távlat! Egy kis békánál a horizontvonal nagyon alacsonyan fut, az utcában a házak fenyegetően magasak, nem látszanak a háztetők, olyan az egész, mintha börtönfalak vennék körül. Az utca felett elrepülő madár viszont már a szabad mezőket látja, a városkapun túl. — Most Florian rajzlapja fölé hajolt. — Egészen pontos, jól van… A szünetben szükségem lesz segítségre a rajzszertárban. Ráérsz?

— A tanárnőnek mindig. Csak füttyentsen.

Brigitte végiggondolta, hogyan is kezdje a beszélgetést. Nem akart macska-egér játékot játszani a fiúval. Köntörfalazás nélkül elmondta, amit Marialuisétól hallott.

— Marialuise nyilván nem tisztára gondoskodásból árult el téged, ezt mind a ketten tudjuk. De sejtik-e a szüleid, mennyi időt töltesz a műhelyben? Nem? Meg sem engednék neked, és igazuk volna. Az agyagművesség szép dolog, de nem válhat fő foglalkozásoddá. Első az iskola. Legyen annyi eszed, hogy ezt magad is belásd, mielőtt még nagyobb bajba keveredsz. Megígéred? Aggódom érted, és ráadásul rossz a lelkiismeretem, mert végül is én adtam neked az ötletet a fazekassághoz. Okvetlen ésszerű mértékre kell csökkentened a hobbidat! Mit kezdesz ennyi cseréppel meg állattal? Kiülsz az ócskapiacra, és eladod? Légy okos és hallgass rám. Senkinek a világon nem szólok a műhelyedről, de ehhez az kell, hogy megbízhassam benned, elhihessem, hogy mostantól rendesen tanulsz. Rettenetesen csalódnék, ha visszaélnél a bizalmammal.

A tanárnő a fiú arcába nézett. Elég világosan figyelmeztette? Miért nem válaszol?

— Na, most az én hosszú prédikációm után te is mondhatsz valamit.

— Szeretném tudni, kihez ment még el Marialuise. Vagy csak magával — kijavította magát —, vagy mindjárt a tanárnővel beszélt?

— Azt hiszem, csak velem — felelte.

— Ha ugyanis Kern tanár úrhoz ment, tőle azonnal értesülnek a szüleim is, és akkor óriási botrány lesz, és egyáltalán nem mehetek többé a nyúlketrecekhez. Remélem, ezt nem sejti Marialuise.

— Amíg az iskolai eredményeid nem romlanak, addig senki se fogja megtiltani neked, hogy a szabadidőben azzal foglalkozz, amit szeretsz — mondta Brigitte Kratochwil. —

Tehát ne felejtsd: első a tanulás. Talán kitalálok valamit, amivel megfékezhetem Marialuise közlési vágyát.

Florian nyomott hangulatban ment vissza az osztályba Marialuise a könyve fölé hajolva ült, mégis érezte, hogy a lány figyeli őt. Sabine aznap nem volt iskolában, most vették le a rendelőintézetben a gipszet a lábáról. Florian mérlegelhette az új helyzetet.

Ki tudja, lefékezheti-e a Kratochwil a Marialuisét…

A Marialuise alighanem mindenre képes…

Hanem most lesheti, eredményes volt-e az árulása…

Nem hagyom, hogy megzsaroljon…

Ki kell használni a megmaradt rövid időt…

Ki kell élvezni a nyúlketreceket. Agyagozni, amennyit csak lehet. Először is a kész dolgokat el kell vinni Lederernének, kiégetésre. Még ma délután.

Ha vannak kész mázas edényei, azt már nem lehet meg nem történtté tenni.

A legközelebbi napokban nagyon szorgalmasnak kell lennie. Minden energiáját belevetni.

Az energia, az a munka végzésére irányuló képesség, kedves tanár úr.

Fizikaismétlés, németfeleltetés, angoldolgozat-írás…

Baj csak a németfeleltetéssel van, nem maga miatt, hanem Toni miatt. Megígérte Toninak, hogy beleveri a fejébe az anyagot.

Mindent félre lehet tenni, csak a némettanulást Tonival, azt nem.

Délután, a technikaóra után, Brigitte Kratochwil magához intette Marialuisét. Jóindulatúan barátságos mosolyt erőltetett magára, és azt mondta:

— Nem kell aggódnod Florian miatt. Megígérte nekem, hogy keményen fog tanulni. És meg kellett ígérnie ugyanezt Kern tanár úrnak is. És a szüleinek letette a nagy esküt, hogy hetenként legföljebb egy délután megy

agyagozni. Hiszen már Sabine is beszélt a fejével. Ő is tanulni fog vele. Azt persze mindenki belátja, hogy lehet valamilyen hobbija. Te mit csinálsz a szabadidődben?

— Olvasok — mondta Marialuise. — Lemezeket hallgatok. Színházba járok. Moziba…

— A hetedikes Gerryvel, tudom, tudom — mondta Brigitte Kratochwil. Vaktában lőtt, de telibe talált.

Marialuise elvörösödött.

— Csak nagy ritkán — suttogta.

— Nem is szabad semmit sem túlzásba vinni — mondta Brigitte Kratochwil.

Ledererné csak bólintott, amikor Florian megkérte, hadd jöjjön megint gyakrabban. Megnézte a darabokat, amiket magával hozott, megmosolyogta az állatfigurákat, és a fejét csóválta némelyik edény láttán.

— Megpróbáltad-e valamelyik korongolt edényedet, amikor elkészült, középen kettészelni és megnézni, egyenletesen vastag-e a fala? — kérdezte.

— Hogy tetszik mondani? Egy edényt, alighogy elkészültem vele, tegyek tönkre?!

— Bátorságot kell hozzá gyűjtened, a hibáiból tanul az ember — mondta, és a fiú kezébe nyomott egy agyagdarabot.

Florian leült a korong elé, gyúrta az agyagot, majd cipót formált belőle. Megnedvesítette a korongot, a közepére vetette a cipót, két tenyere közé fogta, és rátaposott a pedálra.

Nem szabadulhatsz — mondogatta magában. — Azt teszed, amit én akarok.

Ezek az ősi varázsigék, amikor valaki centírozni, „középre ütni” tanul.

Az agyag középen feküdt, nem imbolygott. Florian belenyomta a hüvelykujját, a gödröt lapos csészefenékké mélyítette, és hozzáfogott az edényfal felhúzásához. Boldog volt, mint mindig, ha érezte, hogyan nő a forma az ujjai között. Növelte bal kezével a nyomást, jobbjával gyengéden ellennyomást adott az edény külső falán, a csésze fala hasasodni kezdett. Mikor a kívánt magasságot elérte, késsel lekerekítette a szabálytalan felső peremet. Csak szilárdan kellett tartania a kést, a korong elvégezte helyette a munkát. Szép lett a csésze, örült neki. Egy kis dróttal levágta a korongról, óvatosan az asztalra állította. Egy ideig nézte, aztán újra kézbe fogta a drótot és felülről lefelé kettészelte a csészét.

— Na igen — állapította meg —, a falvastagság egyenlőtlen. Még évekig kell gyakorolnom.

Meghökkenve elhallgatott. Évekig? Mikor abban sem biztos, hogy a következő négy hétben lesz-e alkalma gyakorolni?

Összenyomta a csészét.

— Próbáld meg még egyszer — tanácsolta Ledererné. — De csak ha elég nyugodt vagy. Semmi értelme idegesen és szórakozottan ülni a korongnál.

Figyelte a fiút, hogyan veri és gyúrja az agyagot. Gyúrta szuszogva, és a foga közt sziszegte:

— Nem szabadulhatsz. Azt teszed, amit én akarok. Majd én megmutatom!

Ledererné nevetett.

— Nem jó még?

Florian rámeredt a kezében tartott agyagra.

— Valószínűleg jó már. Néha úgy belejövök… — Nevetett. — Ha így benne vagyok a munkában, azt képzelem, hogy mindent olyanná tudok gyúrni, amilyennek szeretném. Mindig beszélgetek az agyaggal. Itt

magánál és Sabinénál a nyúlketreceknél. Otthon nem, otthon nem agyagozhatok…

— A gyúródeszkán sem, a konyhában?

— A gyúródeszka, konyha, na hiszen! Az agyagozás ugyanis disznólkodás, és arról szó sem lehet. Otthon nem értenek meg engem. Nem érdekli őket más, csak a hülye iskolai jegyek.

Cipóvá formálta az agyagot, visszament a koronghoz, és elölről kezdte a munkát.

— Nem szabadulhatsz… — kezdte hangosan.

Ledererné kiment a konyhába, teavizet tett f el. Gyűrött köpenyével, füle fölött lebegő szürke hajfürtjeivel, agyagos kezével olyan rendetlen szakácsnő volt, amilyent Florian még életében nem látott.

— Te is kérsz? — kiáltott vissza. — Erős legyen, sok cukorral?

— Igen, kérek.

Mire a tálcával visszajött, már az asztalon állt az új csésze. Ezt is kettémetszette.

— Nem is rossz — nézte meg Ledererné.

A fiú biccentett.

— Akarsz ma még valamit korongolni? Vagy csinálsz valamilyen állatot?

— Talán egy állatot, igen.

Ledererné kitöltötte a teát.

— És otthon igazán nem értenek meg téged? Senki sem?

— Szeretnék, ha másmilyen volnék — mondta Florian. — Állandóan kritizálnak rajtam valamit. Nem fogadnak el olyannak, amilyen vagyok.

— Ugyan, Florian, valaki csak akad, aki olyannak szeret, amilyen vagy?

Gondolkodott.

— Hát, Franziska. a kisebbik húgom, az hozzám húz.

— És a családon kívül?

— Sabine — mondta habozva. — Sabine hagyja, hogy ilyen legyek. Örül, ha jövök. Nem ír elő nekem semmit. Csak-hogy… csakhogy azt hiszi, hogy egyszer csinálok neki egy ormányán álló elefántot.

— Egy ormányán álló elefántot?

— Igen. Vagyis valami lehetetlent.

— Nem lehetetlen éppen. — Az asszony fogott egy ceruzát, az asztalra rajzolt. — Csak technikailag nehéz. Az elefántnak szilárd alap kell — rajzolt tovább. — Látod, és belső merevítés kell az ormánynak, egy ormánytámasz! — Nevetett. — Aki ilyesmit tud formázni agyagból, az nagymester. De lehetetlennek nem lehetetlen.

Florian töprengett.

— Az jó, hogy ez nem lehetetlen. Még ha nekem lehetetlen is. Belőlem nem lesz nagymester.

— Egykettőre biztosan nem — mosolygott. — De talán tíz-tizenöt év múlva?

— Soha! — kiáltott fel Florian. — Ezek nem engednek semmit, amit én nagyon szeretnék! Soha meg nem engednék, hogy keramikus legyek, egyáltalán, semmi megértés nincs bennük. Tudja, mi történik velem? — Fogott egy darab agyagot, golyóvá gyúrta, az asztalra tette, és egy hirtelen csapással lelapította. — Ez történik velem!

— Nevetséges — mondta Ledererné. — Az agyaggolyó nem tud védekezni, nincs se esze, se szája. De te tudsz védekezni. Megtanulhatod, hogyan verekedd magad mindenen keresztül.

— De ha senki sincs, aki hinne abban, hogy én tudok valamit?

— Ne légy igazságtalan. Van egy húgocskád, aki hozzád húz. És Sabine, aki hagyja, hogy önmagad légy, és elvárja, hogy megcsináld azt az elefántot. Ketten is vannak, és feltehetőleg te is szereted őket.

— Szeretem — mondta Florian.

— Két ember, akit szeretsz. Nem is tudod, milyen jó dolgod van! Máris vannak ketten: nekem ugyan ne panaszkodj többé!

Felállt, odavitte őt egy falitáblához, amelyen mázminták voltak.

— A csempéid nagyon csinosak lettek. A kis csészék is. Ha hozzájutnék, hogy kiégessem őket, melyiket választanád?

Florian kiválasztott két mázat. Aztán behozta a konyhából a bevásárlótáskát, és megkérdezte, mit hozzon. Ledererné csak néhány apróságot kért.

— Nem felejtette el, hogy hétvége következik?

— Bizony ez kiment a fejemből. Fogott egy cédulát, és összeírta, mire van még szüksége.

A villamoson azon gondolkodott Florian, milyen munkával próbálkozzék legközelebb. Nyakláncot csinált Franziskának. Néhány kerámiatojást Sabinénak, belerakta egy régi madárfészekbe, amit a parkban talált. Nemsokára itt a húsvét. Ajándékok kellenek.

Eszébe jutott Brigitte Kratochwil.

Észszerű mértékre csökkenteni a hobbit… Ugye megbízhatok benned… mit kezdesz ennyi cseréppel?… Kiülsz az ócskapiacra, és eladod?

Már jó párszor járt az ócskapiacon. Utoljára a nyári szünetben. Látott ott tanulókat, akik a régi latinkönyvüket árulták. Gyerekeket, akik vacak játékokat akartak eladni.

Kedves tanárnő, mindent megbocsátok. Az ócskapiac remek ötlet! Pénzre van szükségem, kell agyagra és mázra. Talán kapok annyi pénzt a cserepekért, hogy megadhassam a tartozás egy részét Franziskának.

Súlyosan nehezedett a lelkére, hogy Franziska nekiadta a takarékkönyvét. Mindent eladok, kivéve a csempéket, azokat Sabine anyja kapja.

Az ócskapiacon szerzett pénzt kettéosztom: a feléből agyagot veszek, a másik fele Franziskáé.

A villamos zörögve ment át az ideiglenes hídon. A híd alatt, a munkagödörben, sürögtek a színes sisakos munkások. Teherautókra rakták a szürkéskék földet. Florian a szemét meresztette az ablakból. Minek vásároljon drága agyagot, amikor itt talál ingyen is. Úgy kell dagasztani, mint a tésztát, mondta Ledererné.

A metróagyagból készült edényeket talán be sem kell vonni mázzal. Csak ki kell égetni szinter-hőmérsékleten[11]. És lesni, milyen vörös és barna színárnyalatok születnek.

Valóságos áldás, hogy a televízió a válogatott mérkőzést közvetítette szombat délután. Az utcák kiürültek. Senki sem törődött azzal, hogy Sabine, Florian és Toni átbújt a munkagödröt elzáró korlát alatt, kezükben egy-egy műanyag vödörrel. Lefutottak a rámpán, a zsíros föld a cipőtalpukra ragadt. Két szeneslapáttal és Franziska régi kis homokozólapátjával ásták, kaparták a sima falat, hogy megtöltsék a vödröket. Sabine visszaöntötte a fele agyagot, mert nem bírta cipelni a vödröt.

— Az igazi nehéz feladat még hátravan — közölte Florian.

Sabine felhajtott valahol egy régi gyerekfürdőkádat, és felállította az udvarban, a fészer előtt. Florian beleöntötte az első vödör agyagot, az öntözőcsővel vizet locsolt rá, feltűrte az inge ujját, és dagasztani kezdett.

— Na szevasz — köszönt rá Toni.

— Ezt már megcsinálom magam — mondta Florian. — Üljetek le, és tanuljátok a németet, lehetőleg hangosan, hogy én is okuljak belőle.

Dagasztott. Sabine hangja a nyúlketrecek mellől hangzott: jellegzetes osztrák biedermeier… egyszerű,

---

[11] Igen magas hőmérséklet. Lásd FLORIAN KERÁMIAFÜZETEBŐL című fejezetet

csendes élet… valódi emberség… Jegyezz meg, légy szíves, né hány Grillparzer[12]-verssort:

Itt e földön boldogság egyetlenegy:
lelki béke s tiszta lelkiismeret.

Hát, ha gondolod… egyezett bele Toni. — De hiszen ez kettő, nem egy!

— Toni, a tiszta lelkiismeret mintegy előfeltétele a lélek békéjének.

— Akkor miért utána mondja?

— Mert csak így rímel, Toni, és a rím a te szerencséd, mert versben könnyebben megjegyzed. Szóval mondd utánam…

Estére Floriannak két és fél vödör gyúrható agyagja volt, és Toni már annyi mindent tudott Grillparzerről és Raimundról[13], hogy kezdte összekeverni a műveiket. Sabine összecsapta a kezét, amikor meglátta Floriant.

— Te jó ég, nézz a tükörbe, tetőtől talpig csupa kosz vagy!

— Minden koszt el lehet takarítani, te mondtad, igaz?

Sabine hazaküldte Tonit, leparancsolta a cipőt Florianról, és felment vele a lakásba.

— Hűha, gyerekek… — lepődött meg Sabine anyja.

„Sabinejó-florianjó-tonijó” rikoltozta a papagáj. Sabine betuszkolta Floriant a fürdőszobába, megeresztette a vizet, és meghagyta, rendesen rakja halomba agyaggal összekent ruháját.

— Holnapra megszárad, akkor kipucolom neked.

---

[12] Grillparzer, Franz (Bécs, 1791-1872) osztrák drámaíró, lírikus és elbeszélő

[13] Raimund, Ferdinand (Bécs, 1790-1836) osztrák drámaíró és színész

— Remek! — mondta Florian. — És ma meztelenül, de tisztán megyek haza.

Keresek valami rád illőt apa ruhái közt.

Alul a nadrágszárat duplán kellett felhajtani. Sabine piros öve akadályozta meg, hogy a nadrág csípő alá csússzék. Öltözetét Sabine kék pulóvere és Mitterhöferné fess kirándulókabátkája egészítette ki.

— Kimerészkedsz így az utcára, Florian? — kérdezte Mitterhöferné. — Hazavihetlek autón.

— Nem kell, köszönöm szépen — hárította el Florian. — Nem néz meg engem senki.

Igaza volt. Útközben senki sem nézte meg.

Csak otthon az anyja.

— Florian!

— Nem történt semmi.

— De ez a hacuka!

— Minden Mitterhöferék kölcsönadománya… Kérlek, ne izgasd föl magad… Előfordul, hogy az ember bepottyan a sárba!

— És a holmid?

— Majd visszakapom, ha tiszta lesz.

— Rémes, Florian! Milyen kellemetlen helyzetbe hozod az embert! Indulj a kádba!

— Sabinénál fürödtem. Nem értem, minek izgatod fel így magad. Tetőtől talpig tiszta vagyok. Becsszóra.

— Szép kis tanulás az olyan, amelyiknél sárban hempereg valaki!

— Hempergésről nem volt szó. És órákon át tanultunk.

Toni a végére egészen kikészült. Grillparzer. Ezt hallgasd meg: „Itt e földön boldogság egyetlenegy: lelki béke s tiszta lelkiismeret.”

Anyu szó nélkül bement a hálószobába, ahol apa a televíziót nézte, és húzott egy kortyot a likőrösüvegből.

— Örülök, hogy ízlik — mondta az apa.

XIV.

Évről évre ugyanabban az időben, április végén, kitört a térdharisnyaharc anyu és Barbara között. Florian élvezte, végre nem ő volt a napi veszekedések célpontja. Barbara a kék rakott szoknyájához térdharisnyát akart venni, de az anya azt magyarázta, hogy még túl hűvös az idő. Barbara erre azt állította, hogy az osztályban már minden lány térdharisnyában jár. Anya közölte, hogy reggel figyelte a ablakból, és csupa nadrágos lányt látott. Barbara zokogott és azt kiabálta, ki fogják nevetni az osztálytársai. Az anya azt felelte, hogy Barbara egészsége fontosabb, mint a nevetséges térdharisnya-osztályverseny. Felsorolta mindazokat a vesemedence-gyulladásokat, amelyeken Barbara kisgyerekkorában átesett, és az idegességtől piros foltok ütköztek ki az arcán.

Egy napos hétvégén kirajzolódott a láthatáron a harc vége. Barbara az előszobában állt, diadalmasan mosolygott, térdharisnyája körtevirág-fehérséggel villogott lábszárán. A parkba akart menni, hogy a barátnőivel találkozzék. Az anya tanácstalanul álldogált, és mondogatta:

— Csak aztán megint meg ne betegedj nekem!

Ebben a pillanatban lépett be Florian az ajtón.

— Milyen az idő kint? — kérdezte az anya.

— Pompás! — felelte: — Kellemesen hűvös.

Barbarának harisnyanadrágot kellett húznia a térdharisnya alá, és tombolt.

Florian rákacsintott Franziskára. Ritkán adódik alkalma, hogy bosszút álljon Barbarán.

Jó hangulatban vette elő a német munkafüzetet, hogy előkészítse a következő fejezeteket Toni számára. Apránként kell neki adagolni az anyagot. Néha elámult Florian, milyen magától értetődőséggel nevezte Weidwiedl

„nevetséges minimumnak” a tanulnivalókat. Hansi Schmied, aki a hangversenyeken gyakran találkozott más iskolákba járó barátaival, körkérdést intézett hozzájuk, és megállapította, hogy más negyedikesektől sokkal kevesebbet kívánnak. Hála istennek, az évszámok nem érdekelték Weidwiedlt. Azonkívül mindig először a jó tanulókat feleltette, és figyelmeztette a gyöngébbeket, jól hegyezzék közben a fülüket, mert rájuk is sor kerül. A kérdései listáján egészen különlegesek is szerepeltek:

— Képzeld azt, hogy Grillparzer sétálni ment a Michael platzra. Kikkel találkozhatott azok közül, akiknek a híre máig is fennmaradt?

Nem maradt más hátra, könyvekben kellett keresgélni és kutatni, milyen festők, zenészek, politikusok és egyéb hírességek jöhetnek számba Grillparzer lehetséges sétapartnereiként.

Otthon legtöbb könyvük Florianéknak volt,

— Kérd meg a szüleidet, hogy nálad tanulhassak — mondta Sabine Floriannak. — Legalább a feleltetés előtti utolsó délutánon.

Florian megvárta, amíg a szülei az iskolára fordítják a szót. Nem kellett soká várnia. Az utóbbi hetekben az apa kevesebbet járt vidéken, gyakran ült otthon, és írta a megrendelési jegyzékeket a kiadójának. Több ideje maradt a gyerekei számára.

— Mikor lesz a legközelebbi nagyfelelésed? — kérdezte Floriant.

— Hát ez az — mondta Florian —, éppen ez a probléma. Németre készülünk, állandóan szükségünk volna könyvekre, de Sabinénál és Toninál nincs annyi könyv, mint nálunk.

— Szörnyű probléma — mondta az apa. — Gyertek ide a barátaiddal.

— És turkálhatunk a könyvszekrényedben?

— Persze, miért ne?

— De az anyu… esetleg uzsonnát kellene csinálnia nekünk… mindig úgy megéhezünk tanulás közben…

— Édes gyerekem, valami ennivaló majd csak akad a háznál — csóválta fejét apa.

Anya azonnal beleegyezett a dologba, amint megtudta, kit is akar Florian tanulni hívni.

— Már régóta szeretném megismerni azt a Sabinét — mondta az apának.

A megmaradt húsvéti tojásokat átalakította tojáskrémmé, megkent vele egy csomó kenyeret, rárakta egy tányérra; amikor Florian bevezette a nappaliba Sabinét és Tonit, feltűnt neki egy halvány rózsaszínű szegfűcsokor a zongorán. Az ő kékeszöld kerámiavázájában állt a szegfű.

Florian csodálkozott. A szülők néha igazán talányosan viselkednek.

Főleg az apák. Alighogy Sabine sopánkodni kezdett, milyen kevés képet talál a könyvekben a biedermeier kor emberéről, máris megjelent apu, és addig kutatott a könyvszekrényben, míg Sabine elé nem tudta rakni az összes keresett költőarcképet.

— Bár a matematikában is ilyen szorgalmas volnál — mondta este az anya Floriannak.

Toni németfelelésébe csak kisebb hibák csúsztak. Felsorolta, kikkel cseveghetett Raimund a kávéházban, és megnevezte köztük Napóleont is.

— Csak elméletileg — magyarázkodott, amikor Weidwiedlt sóhajtani hallotta.

Megemlítette, hogy Grillparzer is szívesen szerzett volna olyan vidám darabokat, mint Raimund, de Sabine köhögési rohamot kapott, és erre kijavította magát:

Raimund szeretett volna olyan szomorú dolgokat írni, mint Grillparzer.

A súlyosabb hiba akkor esett, amikor Raimund halálát kellett volna ismertetnie. Toni csak arra emlékezett, hogy Raimund meghalt méghozzá idő előtt. Florian próbált súgni neki:

— Kutya megharapta — félt a veszettségtől… agyonlőtte magát.

Toni hálásan bólintott, és mély basszus hangján dörmögte:

— Egy veszett kutya agyonlőtte.

Weidwiedl kivett egy pirulát a gyógyszeres dobozából, de még nem kellett lenyelnie, mert Toni beszámolt az olvasott darabokról:

— *Az alpesi király és az embergyűlölő,* azt muszáj elolvasnia, tanár úr, meg fog szakadni a röhögéstől!

Weidwiedl letörölte az izzadságot a tarkójáról, és örömmel gondolt a kávézásra a szünetben.

A tanári könyvtárban Schneiderné főtanácsos asszony dühösen panaszkodott egy felsős diákra:

— És hogy milyen szemtelen ez a Gerry Stadler, van képe *engem* emlékeztetni az oktatási szabályzat bizonyos paragrafusaira… előadást tart *nekem,* miért kell feleltetnem még egyszer ezt vagy azt a diákot!… Hát kérem, hová lesz a tekintély, ha a tanárnak mentegetnie kell az eljárását a diákok előtt?

— Maradt még egy jó erős kávé? — horkantott Weidwiedl az ajtóból. Brigitte Kratochwil odatolt neki egy széket, és a háta mögött megtöltött egy csészét kevés kávéval, sok tejjel.

Schneiderné főtanácsos asszony mereven kinyújtott ujjal mutatott egy brosúrára, amelynek a széle kilátszott Weidwiedl zakózsebéből.

— Tüntesse azt el, kolléga úr, vigye a szemem elől, látni sem bírom!

— Ezt itt? — kérdezte Weidwiedl. — De hiszen ez csak az oktatási szabályzat kommentárja, most kaptam vissza a hetedikes Stadlertől. — Hirtelen csend támadt, a légy zümmögését is meg lehetett volna hallani. Weidwiedl békésen iszogatta a kávéját. — Milyen nyugalom van itt ma — dörmögte. — Igazán kellemes egy ilyen öregúrnak, mint én… Apropos, Gerry Stadler, az a fiú egész szépen kezd kibontakozni…

— Kibontakozni? Lelepleződni! — fortyant tel Schneiderné főtanácsos asszony. — Beszélni, beszélni, azt tud!

— Nemhiába én tanítom hét éve németre — mondta Weidwiedl.

Különös, hogy a kávé egyáltalán nem frissített fel… Türelmesebbnek kell lennem magammal szemben, meg kell engednem magamnak, hogy fáradt lehessek — gondolta Weidwiedl. — A tavaszi időjárás teszi.

Elhatározta, hogy a következő szombat délelőtt szép sétát tesz. Az utóbbi években mindig a szombat volt a szabadnapja. Majd lassan végigjárja a piacot, gyönyörködik a gyümölcsök és a zöldségek kellemes látványában, és elbeszélget a kofaasszonyokkal. Onnan meg továbbsétál az ócskapiacra.

Weidwiedl szerette az ócskapiacot. Rendszeres szombati szórakozása volt, hogy a piaci nyüzsgés és zaj közepette turkálgatott a könyvhalmokban.

Ezúttal már reggel kilenckor rámosolygott a szerencse. Egy kupac fényképalbum és operettkivonat közt rábukkant egy vékony latin nyelvű kötetre. Alkudozott az árus fiatalemberrel, ötvenszázalékos árengedményt harcolt ki. Rögtön utána megmentett egy 1880-as kiadású Schiller-kötetet, amelyből egy asszony készült kivagdalni a képeket.

Tíz lépéssel arrébb egy lány valami ócska pokrócon szétteregette a kincseit: foszladozó csipkéket, egy töredezett tollú legyezőt, tarkabarka porceláncsészéket. A csipkék közül kivillant egy kis könyv arannyal megnyomott gerince.

— Az mi? — A lány révült tekintettel fordult feléje. A kezében cigaretta égett: idegen, édeskés illata volt.

— Az a könyv? — Lassan beszélt, mintha úgy kellene eszébe idéznie a szavakat. — Nem tudom. A padlásról. Nem tudom elolvasni az írást.

Weidwiedl nehézkesen lehajolt, felvette a könyvet.

— Görög! — horkantott. — Olyan emberek ősi költeményei, akik tudták, mit írnak. Idehallgass, gyermekem! — Lefordította az első sort: — „Élni mit ér arany Aphrodité nélkül s mi lehet szép?[14]"

A lány a vállát vonogatta, maga elé révedt.

— Ha tetszik magának a könyv, magának adom — mondta.

Nem lehetett rábírni, hogy elfogadja érte a pénzt.

Weidwiedl továbbballagott. A nap a tarkójára tűzött, megizzadt. Az egyik standon fodros szélű napernyőt vásárolt, és a feje fölé feszítette. Itt, ebben a tarka nyüzsgésben nem tűnt fel egy fodros napernyős öregember. Látott fiatalembereket, a fejükön cilinderrel, öregeket újságpapírból hajtogatott csákóval, diákokat turbánban. Egy srác egy nyergen ült, és furulyázott.

Weidwiedl körülnézett, helyet keresett, ahol kipihenhetné magát.

Felfedezett néhány ócska széket.

— Csak egy pillanatra — szólt oda a székeket áruló embernek.

---

[14] * Trencsényi Waldapfel Imre fordítása

— Ülj le nyugodtan, és fújd ki magad — mondta az ember. — Megyek, lehajtok egy sört. Őrizd a cuccaimat!

Weidwiedl leült, és őrizte az üres székeket. Jólesett ülni. Érezte a nap erejét a térdén. A fejére árnyékot vetett a fodros napernyő.

A túlsó soron egy srác gyümölcsösládákból épített magának standot. A ládákra cserepeket, tálakat, csempéket és mindenféle apró állatot rakott ki. A srác idebámult, mintha kísértetet látna.

Weidwiedl erőltette a szemét, aztán üdvözlésképpen megemelte a fodros napernyőt.

— Salve, Floriane!

A fiú nagyot nyelt, a hangja nem akart engedelmeskedni.

— Tanár úr mit csinál itt?

— Könyveket mentek. Hát te?

— Cserepeket… árulok.

— Ahá. Hogy megy a bolt?

— Nem túl jól.

— Az első sorok alkalmasabbak — mondta Weidwiedl. — Rossz helyet választottál.

— Most vagyok itt először — mondta Florian. — Nem nagyon ismerem ki magam.

— Ha visszajön a székárus, megnézem a cserepeidet! — kiáltott oda Weidwiedl. — Te magad gyártottad? Vagy a padlásról szerezted?

— Magam gyártottam. — Florian magasba emelt egy cserepet.

— Milyen eredeti, ezekkel a dudorokkal. Ilyesmit még sohasem láttam. Ügyesen elosztottad az egész felületen. Nehéz volt csinálni?

Florian a fejét rázta.

— Ez csak a rossz agyagtól van, a metróagyagtól. Ha az agyag szerves anyagokat tartalmaz, ilyen dudorok keletkeznek az égetésnél, és nem pukkadnak ki.

Emberek álltak meg Florian előtt. Eladott két dudoros cserepet, három nyulacskát.

— Na látod — mondta Weidwiedl. — Sohasem szabad feladni a reményt.

Levette a nyákkendőjét, a zsebébe gyűrte.

— Olyan sápadt vagy, gyerekem. Nem bírod a napot?

— Dehogynem.

Weidwiedl a könyveiben lapozgatott.

— Kincsesbánya ez az ócskapiac, hidd el nekem. Itt van mindjárt ez a Tacitus, a tizedik a gyűjteményemben. Ha addig meg nem üt a guta, lefordítom veletek. Hacsak nem nyugdíjaznak előbb… — Az arca elborult. Utánaszámolt. — Persze hogy nyugdíjaznak, mielőtt ezt veletek olvashatnám. — Nagyot szusszant.

— És a többi könyv? — kérdezte Florian gyorsan.

— Ez itt? Schiller. Azok meg görög szerelmés versek. Azokhoz te még túl fiatal vagy. De Tacitus, az neked való. Nevetgélt, keresni kezdett egy bizonyos fejezetet.

— Amikor panaszkodik az akkori mai fiatalokra és a rossz tanárokra… ezt hallgasd meg. — Florian felé fordította a fejét. — Hova lett egyszerre ez a fiú?

— Egészen furán nézett az a fiú — szólalt meg mellette egy öregasszony, aki császárok és főhercegek képét árulta. — Most meg eltűnt, amíg maga a könyvében lapozgatott. Alighanem megártott neki a nap.

Weidwiedl nyögve felállt. Szokatlanul meleg ez a május eleje. Zúgott a feje. — Az emberek tarka foltja összefolyt a szeme előtt. Lépésről lépésre vonszolta magát a villamosig.

Ma délelőtt valami szokatlan dolgot tapasztalt.

Kutatott az emlékezetében.

Egyféle kellemetlen érzés maradt meg, benne. Mi is volt az?

Hétfőn kávézás közben mesélt legújabb könyvszerzeményeiről a kollégáinak. Türelmes mosollyal hallgatták; ismerték ezt a szenvedélyét.

— Három könyv és egy napernyő! — szuszogta. Aztán Brigitte Kratochwilhoz fordult. — A napernyő a magáé lehet, kollegina. Olyasmi fodrok vannak rajta, azt hiszem, mint a maga blúzán. Csak árnyékolónak vettem. Majd felfordultam abban a napsütésben. Még Florian Mayer is rosszul lett a melegtől. Egészen összeroskadva ült ott.

— Hol? — kérdezte Kern. — Az ócskapiacon?

— Ott. Cserepeket árult — mondta Weidwiedl. — Furcsa cserepeket, tele kis dudorokkal. Mi bajotok van? Talán nem szabad neki furcsa cserepeket árulnia?

— Szombat délelőtt?! — kiáltott fel Kern. — Olyan napon, amikor nincs tanítási szünet?

— Micsoda, nincs tanítási szünet? — hökkent meg Weidwiedl. — Ez eszembe se jutott.

— Szombaton beírtam hiányzónak Mayert — közölte Kern. — Ma is hiányzik. Egyébként Staringer jelentette, hogy Mayerné ma, otthon tartja a fiút. Állítólag egész vasárnap hányt. Na, kíváncsi vagyok, megjelenik-e holnap a matematika dolgozatírásra! És arra is kíváncsi vagyok, milyen igazolást hoz! — Kern fejét csóválva ment ki a könyvtárból.

— Ócskapiac — mormolta Brigitte Kratochwil. — Ha ezt sejtettem volna!… — Nagyot sóhajtott.

Weidwiedl kikotorta a gyógyszeresdobozt a zsebéből, és egy pohár vizet kért Brigittétől. A lány elgondolkodva nézte, amíg a pirulát nyelte.

— Maga biztosan többet is tud erről a buta ügyről — mondta habozva.

— Bárcsak eszembe jutott volna, hogy lóg az iskolából — suttogta a tanár. — Alaposan elővettem volna! Éreztem én, hogy valami nem stimmel! Azt hittem, rosszul van, holott egyszerűen félt… Pedig nem csináltam volna országos ügyet a dologból!

— Attól tartok, hogy ez az ócskapiacötlet tőlem származik — mondta Brigitte Kratochwil.

Weidwiedl elgondolkodva nézett rá.

— Mi a terve a mai ebédidőre, kollegina?

— Semmi. Valahol eszem valamit.

— Menjünk együtt enni — javasolta. — És mondjuk el egymásnak, amit tudunk.

Max Kern kiosztotta a dolgozatfüzeteket; és gyorsan beírt az osztálykönyvbe.

— Mayer itt van már? Jó. Kérek tőled igazolást.

— Beletettem az osztálykönyvbe — mondta Florian.

— Ahá. Majd mindjárt megnézem. Schmied, oszd ki a feladatokat.

Megbeszélte az egyes példákat, az órájára nézett és vezényelt:

— Rajta, uraim és hölgyeim! És mindjárt először a helyes számokat írjátok le a feladatlapokról, ugyebár, Mayer? — Pocsék színben van ez a fiú, gondolta magában.

Kivette az osztálykönyvből a borítékba zárt igazolást. Megismerte Florian anyjának az írását. Előnyomtatott blankettát használt. Nap: november 5. Ok: Rosszullét. Mulasztott órák száma: 6.

Az igazolás csak a hétfői napra vonatkozott.

Az anyjának fogalma sincs, hogy a fia szombaton lógott az iskolából — gondolta Kern. — Iskolakerülés — hát ez már mindennek a teteje.

De legalább nem hamisította meg az igazolást…

Florian a füzetére meredt; nem írt. Fél gondolta Kern —, és megvan rá az oka.

Végigment az ablak melletti soron, megállt Floriannál. Egy pillantást vetett a füzetre, mutatóujjával rábökött egy szerkesztésre.

— Hajmeresztő értelmetlenség. Koncentrálj a dolgozatra. Minden egyébről utána beszélünk.

Ha kifogna egy nyugodt fogadóórát, akkor mindjárt kijavíthatná a dolgozatokat, legalábbis a várható elégtelenekét. Már éppen ideje szétküldeni a bukásra állóknak a figyelmeztető leveleket.

Még a szünetben kijavította Florian füzetét. Bekövetkezett, amitől tartott: a dolgozat egyértelműen elégtelen. Három elégtelen, sorozatban.

Figyelmeztetést kell adni Floriannak, ha akarja, ha nem. Bosszankodott. A fiú megspórolhatta volna az anyjának ezt az izgalmat. Hiszen nem buta, csak — milyen is tulajdonképpen? Könnyelmű? Lusta? Szórakozott?

Tíz órakor, a nagyszünetben, Kern volt a folyosófelügyelő a harmadik emeleten. Odahívta magához Floriant.

— Először is: a munkád nem sikerült. Bukásra állsz matematikából, értesítenem kell levélben a szüleidet. Ha a legközelebbi dolgozatod és a feleleted is elégtelen lesz, akkor a tanári konferencia dönti el, hogy egy elégtelennel a bizonyítványodban felső osztályba léphetsz-e, vagy pótvizsgát kell tenned. Csak egyet tanácsolhatok: térj észhez, és tanulj!

Florian a cipője orrát vizsgálgatta, hallgatott.

— Másodszor: szombaton hiányoztál, és arra a napra nem hoztál igazolást. Elhozod utólag?

— Talán.

— Mayer, mi az, hogy talán?

— Ha az anyám aláír egy igazolást, személyes okok miatt, vagy hogy is hívják az ilyesmit.

— És nem akarod nekem megmondani, hol voltál szombaton?

— Úgyis tudja már! Minek kérdez engem? Csak hogy kínozzon?

— Mayer, ne beszélj hülyeségeket. Így nem vergődünk zöld ágra. Isten látja a lelkemet, én türelmes vagyok veled. De ha nem mondod meg az igazat, hogyan segítsek rajtad?

— Segíteni? A tanár úr? Nekem? — A hang nem volt pimasz, csak mérhetetlenül csodálkozó.

Nahát ilyet! — gondolta magában Kern. — Ennek a fiúnak szemernyi bizalma sincs bennem…

XV.

— Végre megjöttél, Toni — mondta Staringer néni. — Már biztosan éhen halsz.

— Én? — nyögte Toni. — Még jól vagyok lakva a reggelitől! Nem kérek ennyi levest! Fél tányérral elég.

— Toni, mi történt? Mondd már! Eltoltad a dolgozatodat?

— Én nem. De a Florian. És szombatra nincs igazolása, és figyelmeztetőt is kap, és nem tudja, hogyan mondja el az egészet a mamájának. Az egy olyan mama, akinek egyáltalán semmit se lehet elmondani.

— Még hat hét van hátra az évből, azalatt kijavíthatja.

— A Florian azt mondja, nem bírja kijavítani, képtelen rá. Mert a Kern utálja. És ha megbukik, utcaseprő lesz belőle. Hanem azt megmondhatom neked: nem hagyom, hogy Florian maga legyen utcaseprő. Én is vele tartok.

— Na, ez szép — mondta Staringer néni.

— Siess, Paul már ebédel — sürgette a nagymama Marialuisét.

Marialuise leült a bátyja mellé.

— Mikor jön hozzád újra a Florian? Tanulnod kell vele, amennyit csak lehet! Én nem akarok szemrehányást tenni magamnak, ha megbukik — magyarázta Paulnak.

— Te? — lepődött meg Paul.

— Azt hittem, Sabine vonja el a figyelmét á tanulástól, nem te.

Elképzelhető, hogy bosszankodott miattam. A bosszúság is elvonhatja az ember figyelmét, nem?

Sokszor még inkább, mint az öröm jegyezte meg a nagymama.

Sabine belépett, a lakásba, és egyenest a telefonhoz rontott. — Anya? Az ócskapiac kitudódott!… Igen! Nem hitte el nekem, hogy ez kockázatos… Most azt se tudja, kitől féljen jobban, az iskolától vagy az otthoniaktól… Nem, most nem megyek be hozzátok, itthon maradok, hátha szüksége lesz rám… Nagyon jó volna, ha ma korábban jönnél haza, Anya, nagyon jó volna!

A papagáj verdesett a szárnyával, és kiabált: „Burlijó-burlijó-burlijó-puszipuszi!”

— Jól van, megyek már — nyugtatta Sabine.

Brigitte Kratochwil hagyta, hogy Weidwiedl a vendéglőben disznósültre beszélje rá.

— Na jó — sóhajtott — hiszen én is nehéz fizikai munkát végeztem, még egyszer úgy kifacsartam Florian Mayert, mint egy citromot! És megmondtam neki a véleményemet! Ő meg… csak töpreng, töpreng, és azt mondja: „Most fogtam fel a békaperspektívát, most már értem tökéletesen… ” Nem lát kiutat, mert fél a szüleitől. Előtte meg attól félt, hogy Marialuise beárulja Megvonták a zsebpénzét is. Azt a kis pénzt, amit összeszedett az ócskapiacon, mind a kishúgának adta.

— Elmondta ezt Kern kollégának?

— Éppen csak céloztam rá.

— Az nem ér semmit egy matematikusnál. Annak magyarán el kell mondani.

Kern mama a lakásajtóban fogadta a fiát.

— Ilyen későn! Is ilyen kimerülve! Látom rajtad, hogy valami bosszúságod volt.

Kern mindent elmesélt. A Mayer tanulóval folytatott beszélgetésből majdnem mindent.

— Ezek a gyerekek! Éppen elég bajod van velük, Max! Mire kellett annak a fiának olyan sürgősen pénz, hogy kiült az ócskapiacra?

— Pénz kellett neki? A csibész egyszerűen egy kellemes délelőttöt szerzett magának, ennyi az egész.

— Emlékszel még, mi történt, amikor sráckorodban egyszer sürgősen szükséged volt pénzre, mert mindenáron egy mikroszkópot akartál venni magadnak? Még a Karl May-könyveket is el akartad adni, és hegedűóra helyett a szomszéd házba jártál gyerekre vigyázni, hogy egypár schillinget keressél. De én egykettőre átláttam a mesterkedéseiden!

— Erre én már egyáltalán nem emlékszem.

— Nem? Arra se, hogy az apád lekent két pofont a hegedűórák miatt? Mondd csak, Brigittének mi a véleménye az esetről?

— Jelenleg Brigittén egyáltalán nem ismerem ki magam. Képzeld, a gyerekek neki többet mondanak el, mint nekem, holott én vagyok az osztályfőnökük, nem ő!

Barbara nyitott ajtót Floriannak. Világos szeme villogott a várakozástól. Franziska a zongora alatt ült, és zokogva kiabálta:

— Az én pénzem volt! Az én pénzem volt! Azt teszek a pénzemmel, amit akarok! Megengedted, hogy elköltsem!

Florian kiment a konyhába. A konyhaasztalon feküdtek a takarékkönyvek.

Anyu arcán piros foltok, mint mindig, valahányszor felizgatja magát.

— Ma pénzt akartam betenni a takarékkönyvetekbe — mondta. — És mit fedezek fel? Hogyan bízhatnék benned valaha is, Florian, ha ilyesmire képes vagy! Fazekaskorongot vettél, mondja Franziska, és a nyúlketreceknél van a műhelyed! Így játszol ki bennünket?

— Sohasem engedted meg nekem, hogy itthon dolgozzam.

— Dolgozni, dolgozni! Csak ezt ne hallanám! Az iskolai feladataidon dolgozz, ne egy költséges szórakozáson!

Az anya hangosan kiabált, a hangja megbicsaklott. Kitört a botrány. Végre.

Iszonyú volt várni az egészre.

— Szombaton iskolát kerültem, és eltoltam a matematikadolgozatot, és figyelmeztetőt fog küldeni a Kern!

Hadd legyen túl mindenen egyszerre. Rosszabb már úgysem lehet. Anya sírt.

— Nem értem, miért van nekem ilyen gyerekem! Ezt nem érdemeltem meg!

Amikor apja hazaért, és mindenről értesült, első dühében lekent Floriannak néhány pofont.

Franziska még mindig a zongora alatt ült és zokogott.

— Nem tehetek róla, Florian. Én nem akartalak elárulni! De az anyu addig faggatott, amíg mindent meg nem tudott.

— Ne törődj vele, Franziska, sose bánd — mondta Florian. Franziska kidugta a fejét a zongora alól, és az apjának mondta:

— Szerintem felháborító, hogy nem ajándékozhatom el a pénzemet! Ha nem ajándékozhatom el a pénzemet, akkor nem is kell több pénz tőletek! Felőlem mindet a Barbarának adhatjátok. Ő aztán biztosan nem ajándékozza oda senkinek a világon, az az irigy kutya!

— Franziska, én örülök, hogy te nem vagy irigy — mondta az apa. — És nem is haragszom rád, amiért a takarékkönyvedet Floriannak adtad. De úgy helyes, hogy a gyerekek megkérdezzék a szüleiket, és semmit se tegyenek titkon.

— Jó, akkor úgy adom neki, hogy mind tudjatok róla! — kiabált Franziska. — Azt akarom, hogy Florian megszerezze a fazekaskorongot!

— A fazekaskorong nem tesz jót Floriannak, hidd el nekem, Franziska. Hiszen már kizárólag az agyagozáson jár az esze. — Az apa Floriant nézte, a hangja kemény lett és idegen. — A fazekaskorong a kisebbik probléma. Azt majd visszaadjuk a boltosnak. És ettől a perctől kezdve nem jársz a nyúlketrechez, megértetted? A súlyosabbik probléma az iskola. Akinek már a negyedikben pótvizsgáznia kell, az alkalmatlan a gimnáziumra.

— De hiszen még hátravan egy dolgozat — vélekedett Florian. — Még elkerülhetem a bukást.

— Menj be az iskolába, és kérdezd meg Kernt.

— Nyugodt lehetsz, hogy megkérdezem Kernt — mondta az apa. — Most add meg a nevét annak az ócskavas-keres-kedőnek, hogy felhívhassam.

— Nem adom. Cserepeket akarok csinálni!

— Még feleselsz is? — kiabált az apa. — Azt szeretném én látni, hogy nem tudunk megtörni téged! Igazán nevetséges volna! Ha pedig nem tudlak gatyába rázni és elfogadható családtagot gyúrni belőled, akkor beadlak egy otthonba. Akár egy internátusba, ahol felső tagozat is van, és ahol leérettségizhetsz! Ne hányhasd majd a szemünkre, hogy nem tettünk meg érted mindent, ami emberileg lehetséges! De arról szó sem lehet, hogy itthon tovább mérgelődjünk veled, ebből elég volt.

Internátusba gondolta Florian —, csak azt ne!

Hansi Schmied ugyan, aki két évet töltött internátusban, remekül érezte ott magát.

De Florian a gondolatától is megborzadt.

Mire az apa megfelelő internátust talált, és megállapodott a vezetőjével az első beszélgetés időpontjában, Florian megadta magát. A felnőttek úgyis azt csinálják, amit akarnak. Ők az erősebbek.

Már csak egy dolog volt hátra: Sabinéval kellett beszélnie.

Egy vasárnap délután elment a nyulakhoz. Sabine a ketreceket takarította. Fáradtnak látszott.

— Nesze, tartsd a Röfimucit!

Florian úgy ült le, hogy ne kelljen látnia a fazekaskorongot.

— Te, Sabine…

Nehéz volt belekezdeni. Csak a kezdés. Ha tudná, hogyan kezdje…

— Te, Florian — mondta Sabine — átgyúrtam neked egy vödör agyagot. Toni hozta az építkezéstől.

A fiú Röfimuci füle tövét vakarászta. Hideg ujjainak jólesett a lágy szőr. Röfimuci élő és meleg szőre. Florian érezte a térdén az állat súlyát. Röfimuci súlypontját. Ebben a pillanatban Röfimuci volt az egyedüli biztos pont a világon.

— Egy egész vödör agyagot! Nézd meg a kezemet!

Az orra alá dugta a kezét. Az ujjai vörösek voltak és reszkettek.

— Jól megdolgoztál — dünnyögte Florian. És kis szünet után hozzátette: — Potyára dolgoztál.

— Hogyhogy potyára?

— Apám holnap este eljön a fazekaskorongért. Felhívta Vanderbillt. Vanderbill hajlandó visszavenni.

— Na szép mondta Sabine. — Akkor sajnos eleinte korong nélkül kell tovább dolgoznod. Majd addig gyűjtünk pénzt, amíg megint vehetünk egyet.

— Nem dolgozom tovább.

— Most a matematikadolgozat előtti két hétben persze hogy nem. Azalatt muszáj tanulnunk. De aztán…

— Sabine, én egyáltalán nem fogok többé agyagozni.

A lány kerekre nyílt szemmel nézett rá, és hallgatott.

Röfimuci a fülét mozgatta, szimatolt. Sabine kivette Florian öléből, visszatette a ketrecébe.

— Úgy — mondta. — Tehát sikerült átgyúrniuk téged. Átgyúrtak.

— Marhaság — mondta Florian. — Egyszerűen csak meg-gondoltam a dolgot. Abbahagyom és kész. Nem éri meg a fáradságot. Kár az időért. Talán, ha idősebb lennék, és igazán tehetséges… Mindenesetre meggondoltam.

— Meggondoltad? — mérgelődött Sabine. A fiú rámeredt. Ilyennek még sohasem látta. — Meggondoltad!

— mondta most gúnyosan. — Meggondolta. Haha! Én megmondom neked, mi történt: megtörtek téged. Átgyúrtak, ők gyúrtak át téged. Világos! Tudod, mit csinálnak belőled? Egy derék cserepet!

Florian elhűlve nézte a lányt. Sabine visszament a ketrechez, kinyitotta meg újra becsukta az ajtót.

— Haha! — nevetett, nevetése nagyon is hangosra sikerült — Egy derék cserepet. Te — mondta aztán —, ilyen nekem nem kell. Megértetted? Egy derék cserépre nincs szükségem. Se testem, se lelkem… — És elsírta magát.

Florian megijedt. Nem tudta, mit csináljon. Kitapasztalta már, milyen egy bőgő Barbara vagy Franziska, szempilláiról pergő düh-könnypatakokkal. Egy szép, zokogó Marialuise, az a buta liba! Hanem egy síró Sabine, ez képtelenség.

— Hagyd abba — mondta neki.

Feléje nyújtotta a kezét.

Még hozzá sem ért, a lány egyet rúgott.

— Eredj innen! — kiáltotta. — Megadod magad. Mindent odavágsz. Az első igazi nehézségre mindent odavágsz. Mire kellek én még neked? Ha sétálni akarsz, kérd kölcsön. a Sepplt, ha felvágni, a Marialuisét. Mindet könnyen megkapod. De engem többé nem! Kopj le! — kiabálta.

Florian sarkon fordult és elindult.

Remélem, még nyitva a kapu, gondolta.

Nyitva volt.

Jó, hogy nyitva van a kapu, gondolta.

Másra nem is gondolt.

Ment, ment, ment, aztán felfelé a lépcsőn három emeletet, a lakásukig. Franziska nyitott ajtót.

— Apu a konyhában vár rád.

Kiment a konyhába.

— Odaát voltam — mondta. — Lesz valaki otthon holnap este, amikor elviszik a fazekaskorongot.

— Na akkor most majd minden rendbe jön — mondta az apa. — Most majd teljesen a tanulásra fordítod minden erődet. Talán elboldogulsz. Sőt biztosra veszem. És ha átvészelted ezt az év végét, Florian, akkor még egy kicsit fazekaskodhatsz is.

— Hol? — kérdezte Florian.

— Hát, ahol akarsz — mondta az apa.

— Oda soha többé nem megyek — mondta Florian.

Az apa ránézett.

— Hová nem mész soha többé?

— A nyúlketrechez.

— Hát akkor majd itt fazekaskodsz.

— Vagy úgy — mondta Florian. — Itt.

Nagyon fáradt volt.

— Most megyek aludni.

Florian nem tartott az apjával, amikor a fazekaskorongért mentek.

Mayer és Vanderbill kivonszolta az állványt a fészerből., át az udvaron, a kapualjon, ki az utcára és az autóba. Mitterhöferné udvariasan tartotta nekik a fészer ajtaját, az udvari ajtót, a kaput.

— Ezt a padot könnyen eladom még egyszer mondotta Vanderbill úr. De a fiának még fájni fog a szíve a szép darabért.

Vissza akarta adni a pénzt Mayernak, de az elutasítóan legyintett.

— A napokban majd benézek magához. — Az egész ügyet hirtelen iszonyú kínosnak találta.

Kezdett mentegetődzni Mitterhöfernénél.

A zavarásért. A fészer összekoszolásért. Egyáltalán mindenért.

— Ó, a gyerekek mindig nagyon rendesek voltak… És tiszták. És megbízhatóak. És nagyon boldogok.

Az asszony biccentett, otthagyta Mayert az utcán állva.

Brigitte Kratochwil három eszközhöz folyamodott abban a vállalkozásában, hogy Kern kollégának „a fejére koppintson": bevetett igen sok energiát, igen sok kedvességet és egy elragadó frizurát. Sikerült elmagyaráznia Kernnek, milyen fontos neki ez a tehetséges tanuló, ez a Florian Mayer. És hogy az agyagművesség a művészetnek egy tiszteletre méltó ága, ami, úgy látszik, nem volt egészen magától értetődő Kern kollégának. És hogy egy tanárnak az is a feladata, hogy megértesse azokkal a szörnyen begyepesedett fejű szülőkkel, milyen tehetséges fiuk van…

Max Kern bambán nézett. Kicsit meglepődve és főleg bambán.

Sose fogom tudni megváltoztatni Maxot, gondolta Brigitte. De ha csak hébe-hóba hallgat rám, ha csak egy kis megértést is tanúsít, az mégiscsak siker volna…

A tanári könyvtár előtt tizenhét anyuka várakozott, de Max Kern időt szakított rá, hogy hosszadalmas beszélgetést folytasson Florian apjával.

— Sokat gondolkodtam a fián, és természetesen beszéltem a kollégákkal is — mondta. — Kratochwil kollegina volt olyan kedves és érdeklődött Lederernénél a műhelyben… Hogyan, erről nem tud semmit? A fia időnként dolgozott egy keramikusnőnél. Szerinte a fiú tehetséges, szorgalmas, és komolyan érdekli ez a munka. Ha a véleményemet hallani akarja: természetesen be lehetne adni tanoncnak egy fazekasmesterhez, de a főiskola jobb

volna számára. Ennek a feltétele az érettségi és egy felvételi vizsga. A felső tagozat mellett dolgozhatna egy műhelyben, persze csak úgy, hogy közben ne hanyagolja el az iskolát, ez magától értetődik. De egy kis gyakorlat nem ártana a felvételi vizsga előtt.

— Hát csak a következő dolgozat… — mondta Mayer. — Még egyáltalán nem merem a távolabbi jövőt tervezgetni, a legközelebbi dolgozat foglalkoztat.

— A dolgozat! — mondta Max Kern. — Annak persze mennie kell, talán menni is fog. Idegállapot kérdése, hogy megbirkózik-e vele. — Felpillantott, amikor Brigitte belépett a könyvtárba, követte őt a tekintetével, és felemelve a hangját folytatta: — Csak az ön bizalmát kell erősíteni. Rajtam, rajtam nem fog múlni. Tőlem megkap a fiú minden lehető támogatást.

Brigitte Kratochwil mosolygott, leemelte az első keze ügyébe eső könyvet a polcról, és eltűnt.

Max Kern lehalkította a hangját.

— Egyébként én szeretem, ha rendben vannak az osztálykönyveim. Legyen szíves kitölteni ezt az igazolást arról a bizonyos szombat délelőttről, na, talán személyes okok. És ne felejtse el: helyreállítani az önbizalmát! Az önbizalmát!

— Menni. fog, Florian, biztosan menni fog — mondogatta az anya.

— Nevetséges is volna, ha az én fiamnak nem menne — mondta az apa.

— Írd fel a szabályokat a vonalzódra, akkor talán tényleg menni fog — így Barbara.

Az apa elégedett volt a szervezésével. Mindenki megtett mindent Florian önérzetének helyreállítása érdekében. És

nagyon szorgalmas is volt Florian. Órákon át ült az íróasztal mellett, senkihez se szólt egy szót sem, számolt.

Egyetlen dolog nem tetszett az apának ebben a kritikus időszakban, és ez Franziska viselkedése. Ha vele beszélt az ember, minden szavát először alaposan mérlegelnie kellett. („Tényleg így gondolod, anyu, vagy csak úgy mondod?”) A kedveskedés minden jeléért rimánkodni kellett. („Apu, szúr a szakállad. Most nincs kedvem puszilkodni.” '„Nono, te kis kényes. Hát mit szeretnél?” „Egy fészert nyulakkal és fazekaskoronggal.”)

Hansi Schmied kiosztotta a füzeteket.

— Menni fog — mondta Kern Floriannak. — Ez a dolgozat kész vicc, olyan könnyű; mind meg tudjátok csinálni, mind!

Florian a vállát vonogatta.

Egy dolgozatot megírni, hát erre még talán képesnek érezte magát.

Igazán nehezére az esett, hogy Sabine mellett üljön. Egy sápadt, csöndes Sabine mellett, aki csak udvariasságból szólt hozzá, csak a legszükségesebbet. Ez volt az igazi kín, és senkivel sem lehetett beszélni róla. Hiába volna a bizonyítványa tiszta jeles, hiába volna garmadával zsebpénze, hiába engednék meg, hogy agyagozzon, és hogy összekoszolja a konyhát, ha Sabine nincs meg neki, mindez nem ér semmit.

Sabine, Sabine!

— Írjál végre — súgta neki a lány, fel sem nézve a füzetéből. — Mire vársz még?

Írni kezdett, lassan, pontosan rajzolt, egyik feladatot a másik után oldotta meg. Kern megállt mellette, egy pillantást vetett a füzetébe, és azt mondta:

— Hát igen, már megvan az elégséges, de nézd csak meg még egyszer a negyedik példát!

Az ujjával egy osztásra koppintott, pontosan a tizedesvesszőre ért az ujja.

Egy tizedesvessző ezen a helyen, kész nevetség.

Florian gyorsan a helyére tette.

Kern mindjárt csöngetés után, még az osztályban, kijavította Florian dolgozatát.

— Hogy végre megint jól tudjál aludni, ugyebár. Tessék, Florian. Stabil közepes.

— Néha valósággal emberséges ez a Kern — dörmögte Toni mély basszusán. — Most még feleségül kellene vennie Brigitte Kratochwilt, akkor ő is egyenesbe jönne… Au! Miért csíptél belém, Marialuise? — Marialuise az ajtó felé intett. Ott állt Kern, a feje Weidwiedl-vörös volt.

— Staringer barátom, hogy te micsoda tanácsokat adsz az embernek, csak úgy kapásból…

A gyerekek nevettek

— Szörnyen tiszteletlen, hihetetlenül szemtelen banda! — kiabált a tanár. Még soha nem hallották őt ilyen kevéssé fenyegetően kiabálni.

— Hát igen, Florian — mondta az anya.

— Na látod, Florian — mondta az apa.

— Kern nemegyszer kegyelmet gyakorol, ha valaki csak egy kicsit is tud — mondta Barbara.

Franziska nagy tábla csokoládét adott Floriannak.

— A zsebpénzemből vettem — mondta jó hangosan. — Remélem, senki se veszekszik velem a csokoládé miatt, amit a saját pénzemből vettem…

Florian nem bírt elaludni.

Felgyújtotta a villanyt, elolvasott három oldal Karl Mayt. Megéhezett. Még maradt egy szelet abból a csokoládéból, amit Franziskától kapott. Megette, de éhes maradt.

Franziska a gyerekszobában, az ablak alatt, egy kis fiókban őrzi a csokoládétartalékjait. Biztosan nem haragszik meg, ha ő utánanéz, van-e ott még valami.

Felkelt, besurrant a gyerekszobába. A hold bevilágított az ablakon. Franziska és Barbara aludt.

Florian egyik fiókot húzkodta ki a másik után. Olló, papír, egy Hófehérkének öltöztetett fakanál, fagolyó láncok. A tavalyi őszi vadgesztenye zsiráf, összezsugorodva. Végre! Ezüstpapír.

De nem csokoládé volt benne. Alumíniumfóliába csomagolt agyaggombóc. Florian emlékezett rá. Hetekkel ezelőtt hozta haza az agyagot, mert Franziska az iskolában húsvéti nyuszit akart csinálni. Egy kis darab maradt belőle.

Magával vitte az agyaggombócot, gondosan visszacsomagolta, és bedugta az ágya alá.

Hatkor ébredek.

Hatkor ébredek.

Hatkor ébredek.

Hatkor felébredt, kiugrott az ágyból, gyúrni kezdte az agyagot.

Pompás érzés volt agyagot gyúrni! Valószínűleg megint veszekedni fog anya a malackodás miatt, gondolta magában. Majd alkudozom vele… Majd csak elérem, amit szeretnék. Elvégre nem vagyok agyaggombóc, amit mindenki olyanná gyúr, amilyenné akar.

Gyúrt, mondogatta varázsigéjét: „Nincs semmi esélyed” — amíg az agyag egészen alakíthatóvá és garantáltan légmentessé nem vált.

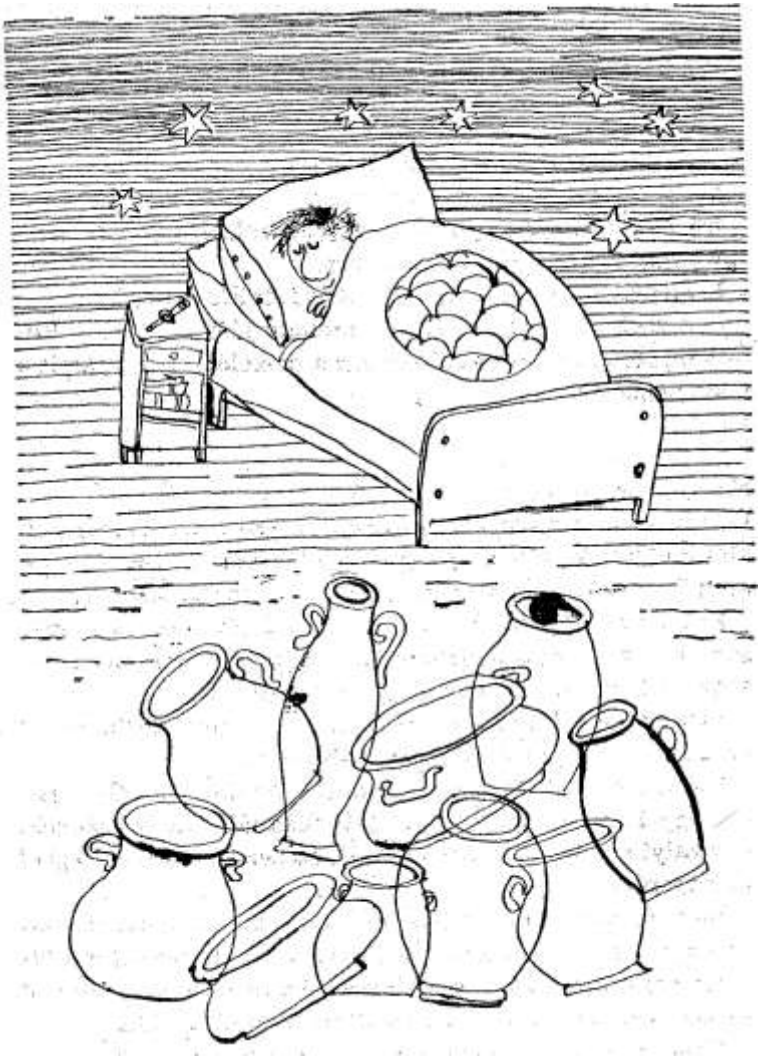

Florian behunyta a szemét, igyekezett felidézni, milyen is Franziska, amikor fejen állni készül. Behajlított karokkal letámasztja a fejét, és nagy igyekezettel magasra emeli a fenekét.

Egy elefánt, ha orron akar állni, először is felgöngyöli az ormány érzékeny végét. Szétterpeszti vastag mellső lábait, földhöz szorítja az ormánya tövét. Fülét szétmereszti az egyensúly kedvéért. Homlokdudorai szilárdabbá teszik az állását. Hátsó lábát minél jobban előre kell feszítenie, mintha bukfencezni készülne. Kövér feneke magasba tornyosodik, vékony farkincája a bojtja hegyéig felmered.

— Nicsak! — kiáltott fel Franziska, amikor meglátta. — Hiszen ez orronállásra készül!

— Még csak gyakorol — magyarázta Florian. — Majd később egyszer az ormányán is megáll.

Aznap reggel, reggelizés közben, családi beszélgetés folyt. Florian mély lélegzetet vett, és azt mondta az anyjának:

— A nappaliban, a bal oldali ablakpárkányon áll egy agyagfigura. Még egészen lágy. Pár órát száradnia kell. Akkor bőrkemény lesz, és lehet mozgatni. Addig nem!

Egy pillanatra mindenki elnémult. Barbara kárörvendő várakozással nézett a szülőkre. De az anya azt mondta:

— Majd vigyázok.

És az apa azt mondta:

— Barbara, ne nyúlj hozzá. — És megkérdezte Floriant: — Milyen figura?

— Én rögtön felismertem! — kiáltott Franziska.

— Te, te, persze — dünnyögte Barbara.

Az apa bement a nappaliba.

— Azt gondolnám, hogy egy elefánt, a bukfencvetés első fázisában! — kiáltott vissza a konyhába.

Az anya az apa után ment.

— Hogy mi nem jut ennek a fiúnak az eszébe?! Én nem tudnék mást kigondolni, mint fazekakat, vázákat — meg ilyesmit.

— Csakhogy ahhoz korong kellene neki — mondta Franziska.

— Hát az bizony igaz — ismerte el az anya.

Délután kettőre rég bőrkemény lett az elefánt. Florian berakta egy cipődobozba.

— Most nagyon kényes munka következik — mondta Franziskának. — Jöhetsz velem, nyitogasd az ajtót…

— Hová megyünk?

— A nyúlketrecekhez. Ha zárva van a fészer, feltesszük az elefántot az ablakpárkányra.

— Remélhetőleg nyitva lesz — mondta Franziska. — Úgy szeretnék megint játszani a nyulakkal! Tegnap találkoztam a parkban Sabinéval, egy kutya meg egy macska volt vele. A kutya pacsit adott nekem. Sabine azt mondta, bármikor elmehetek a nyulakhoz. De nélküled nem akartam. — A kislány boldogan ugrabugrált. — Kíváncsi vagyok, mit szól Sabine az elefánthoz!

— Én is — mondta Florian.

A fészer ajtaja zárva volt, a kulcs nem lógott a helyén. Franziska alsó ajka legörbült.

Várj itt a dobozzal — utasította Florian. — Megnézem, fent van-e Sabine.

Felment a lépcsőn, és fütyült.

Hallotta rikácsolni a papagájt.

Visszafojtotta a lélegzetét, hallgatódzott.

„Puszipuszi-zárdleaztahülyetévét — kiabálta a hullámos papagáj — Pfuj-mindenfuj-marialuisefuj-majdcsakleszvalahogysabine-burlijó.”

Leadta az egész műsorát. Florianpfuj nem hangzott el. Florian becsöngetett. Meghallotta Sabine lépteit. Kinyílt az ajtó, Sabine nézett rá.

— Lent az udvaron — mondta Florian — van számodra egy elefánt.

FLORIAN KERÁMIAFÜZETEBŐL

A kerámia szó Weidwiedl szerint a görögből származik, és két jelentése van: 1. agyagból készült tárgy, 2. agyagtárgyak előállítása.

Az, *agyag* földpáttartalmú kőzetek (például gránit, porfír, gnájsz, bazalt) mállásterméke, agyagásványok keveréke. Agyag mindenütt előfordul a Földön.

Vegyileg kifejezve: az agyag kovasavból, timföldből, vízből és, a keletkezési helynek megfelelően, különböző más anyagokból áll: kvarc, szóda, hamuzsír, mész és vasvegyületek. Így például a bécsi építkezéseknél kitermelt agyag vassal és mangánnal kevert…

Az agyag nedvszívó. Víz hozzáadásával képlékennyé válik, vagyis azt csinálhat vele a fazekas, amit akar (vagy majdnem). Ha az agyag megszárad, kemény lesz és megtartja az alakját (levegőn szárított téglák! Csakhogy ezeknek nem szabad esővel érintkezniük!). A keményre száradt agyag azonnal ismét formálható lesz, ha átgyúrjak vízzel.

Az agyagművesség az emberiség olyan találmánya, amelyet különböző korokban, a Föld különböző tájain egymástól függetlenül mindig újra felfedeztek. Az emberek tizenkétezer évvel ezelőtt jöttek rá először, hogy tűzben keménnyé, sőt némileg vízállóvá tehetik az agyagot. Ez a legősibb kézművestechnikák egyike.

A kerámia különböző fajait az égetett agyagedények anyaga alapján különböztetjük meg.

*Agyagedény*nek nevezzük a porózus (kemény,. de vízáteresztő) cserepet. Ide tartoznak például a virágcserepek, vízpárologtatók és a Römertopf. Ezeket 950 foknál égetik ki, égetésüket *nyerségetésnek* vagy *zsengélésnek* nevezik (figyelem: a tárgy kemény les; de még porózus…).

Ha ennek a tárgynak vízállónak kell lennie, akkor a nyerségetésű (zsengélt) cserepet be kell mázazni. A mázat felviszik az agyagtárgyra, hogy kiégetve *(mázégetés)* üvegszerű bevonatot képezzen.

A kemény, vízátnemeresztő cserepet *szintertárgynak* nevezik. Igen magas hőmérsékleten égetik (1180 és 1300 fok között). A szintertárgyaknál meg lehet spórolni a mázat, mert a tárgy az égetésnél olyan tömör lesz (szinteredik), hogy máz nélkül is *tökéletesen vízálló.*

A szintertárgyakat felosztjuk *kőedényre* (ennek az anyaga szürkétől fehérig megy, és nem áttetsző) és porcelánra (anyaga fehér és áttetsző, főleg kaolinból, kvarcból és földpátból áll).

Hogyan formálnak edényeket agyagból? Akinek nincs fazekaskorongja, az *felépíti* az edényt lapokból és szalagokból. Általában *korongolással* készülnek az agyagedények.

A kész darabokat lassan, egyenletesen kell megszárítani, amíg *bőrkemények* nem lesznek, vagyis ujjunk már nem hagy nyomot rajtuk. Az égetés kemencében történik. Egy villanykemence általában 10-12 óra alatt melegszik f el, és 24 óra alatt hűl le. A kemence hőmérsékletét pirométerrel (az égetési hőfok mérőeszközével) ellenőrzik. Hőfokellenőrző segédeszközök az úgynevezett Seger-gúlák is, amelyeket a kemencébe állítanak, hogy bizonyos hőmérsékleten elhajoljanak. A kemenceajtó kémlelőnyílásán lehet a gúlákat figyelni. A gyakorlott fazekas a kémlelőnyíláson át látott színek szerint is eligazodik (a narancssárga izzás például 1000 foknál kezdődik).

HU ISSN 0324-3222

ISBN 963 11 5241 3

Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó, Budapest
Felelős kiadó: Sziládi János igazgató
Szikra Lapnyomda (86-4360), Budapest, 1987
Felelős vezető: Csöndes Zoltán vezérigazgató
Felelős szerkesztő: Dani Erzsébet
Műszaki vezető: Szakálas Mihály
Képszerkesztő: Csejdy Virág
Műszaki szerkesztő: Kardos Gábor
42 000 példány
Terjedelem: 11,64 (A/5) iv. IF 5797

DELFIN KÖNYVEK

LENE MAYER-SKUMANZ
NE HAGYD MAGAD, FLORIAN!

Nagyon nehéz dolog gyereknek lenni, aki mindig mást szeretne csinálni, mint ami kötelező. Mennyivel izgalmasabb állatkákat készíteni rágógumiból vagy kerámiát formálni, mint matekot tanulni. Így aztán nem csoda, ha kitör a háború Florian és a felnőttek között. Mert: rosszul tanul, az idejét mással tölti, mint amit elvárnak tőle. Állandó rendetlenség van körülötte — amit a testvérei és a szülei nehezen tűrnek. Ekkor jön a megtorlás: ha nem tanul, nem kerámiázhat. Bizony kétségbeesik Florian, mert fogalma sincs, hogy mászik ki ebből a zűrzavaros helyzetből. És ekkor derül ki, hogy az igazi barátság átsegíti Floriant ezen a nehéz korszakon.